

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

CURS 2013-2014

**MEMÒRIA D'ACTIVITATS
DEL DEFENSOR UNIVERSITARI**

ÍNDIX

Presentació	7
Capítol 1. Setzena Trobada Estatal de Defensors Universitaris	13
1.1. Conferència inaugural	13
1.2. Taula de treball A. La mediació	17
1.3. Taula de treball B. Avaluació i qualificació en ECTS: anàlisi de casos i conflictes.....	41
1.4. Taula de treball C. Drets i polítiques socials: les defensories universitàries davant de la crisi i les retallades. Nova política de beques	49
1.5. Taula de treball D. Les guies o plans docents com a contracte d'aprenentatge	65
Capítol 2. Selecció classificada d'expedients i consultes d'alumnes	87
Secció 2.1. Alumnes. Normes de permanència.....	87
Secció 2.2. Alumnes. Beques en general, convalidacions, matrícula i trasllats	110
Secció 2.3. Alumnes. Beques Erasmus, Promoe, Marie Curie i altres	139
Secció 2.4. Alumnes. Temes sobre exàmens	144
Secció 2.5. Alumnes. Temes sobre avaluació curricular	154
Secció 2.6. Alumnes. Casos diversos.....	158
Capítol 3. Temes relacionats amb PAS i PDI	179
Capítol 4. Expedients i consultes de titulats	181
Apèndix. Gràfics de l'evolució del nombre de casos	197

PRESENTACIÓ

La redacció de la memòria anual de l'Oficina del Defensor Universitari sempre és una oportunitat excel·lent per a reflexionar sobre els problemes que afecten la comunitat universitària i les possibilitats de mediació. Els casos no resolts relatius a situacions personals complicades tornen a suscitar preocupació i aviven el desig de treballar al màxim per al millor servei a la comunitat universitària. Per tot això, no hem considerat mai la memòria com una simple formalitat per a complir el que diu l'article 24 del Reglament del Defensor de la Comunitat Universitària pel que fa a l'obligació de presentar la memòria anual.

Aquesta memòria es divideix en cinc capítols. El primer conté cinc documents elaborats en 16a Trobada Anual de Defensors Universitaris, celebrada a Sevilla el 6, 7 i 8 de novembre del 2013. Els documents estan extrets de la pàgina web

(<http://www.defensores.es/efiles/1/68/documentos-encuentro-estatal-s>)

i es pretén oferir a la nostra comunitat universitària punts de vista d'altres defensors sobre problemes que afecten la nostra universitat. Hi ha els textos sense comentaris nostres, amb independència de discrepàncies que puguem tenir. Aquest capítol està dividit en cinc apartats:

- El primer aplega les consideracions sobre la missió del defensor universitari exposades en la conferència inaugural de la trobada que va fer Eduardo Gamero, llavors defensor universitari de la Universitat Pablo de Olavide de Sevilla. Considerem que és el model del que s'espera d'un defensor universitari.

Els quatre apartats restants es dediquen a les quatre taules de treball de la trobada i a les conclusions que es van traure. Els títols són els següents:

- Taula A. La mediació
- Taula B. Avaluació i qualificació en ECTS: anàlisi de casos i conflictes
- Taula C. Drets i polítiques socials: les defensories universitàries davant de la crisi i les retallades. Nova política de beques: aprofundint en el desmantellament dels drets socials

- Taula D. Les guies o plans docents com a contracte d'aprenentatge

Els altres quatre capítols són una selecció de casos atesos en l'Oficina del Defensor. No hi ha noms per a respectar la privadesa que han de tenir totes les nostres actuacions.

El capítol 2 conté una selecció de casos referents a l'alumnat dividits en sis seccions:

- Secció 2.1, dedicada a casos plantejats a l'Oficina del Defensor Universitari relacionats amb normes de permanència. Hi ha una mostra de 36 casos.
- Secció 2.2, que reuneix una selecció de 36 casos relatius a beques en general, convalidacions, matrícula i trasllats.
- Secció 2.3, conté una selecció de 8 casos sobre beques Erasmus, Promoe, Marie Curie i altres.
- Secció 2.4, sobre temes d'exàmens, amb una selecció de 13 casos.
- Secció 2.5, dedicada a casos sobre avaluació curricular. Consta d'una selecció de 8 casos.
- Secció 2.6, està dedicada a temes diversos, que és una selecció de 28 casos no inclosos en les seccions anteriors relatius a problemes relacionats amb:
 - premis al millor expedient,
 - canvi de grup,
 - alumnes visitants,
 - accés a laboratoris,
 - obtenció del NIE,
 - queixes relacionades amb la vaga del 8 de maig,
 - qüestions relacionades amb l'associació Alumni,
 - problemes relacionats amb un consolat,
 - qüestions relatives a plans d'estudis molt antics,
 - entre altres.

En el capítol 3 s'indiquen els temes atesos en l'Oficina del Defensor Universitari relacionats amb PAS i PDI. No es descriu cap cas, ja que és quasi impossible mantenir l'anonimat en els temes relacionats amb personal d'administració, de serveis, de docència i de recerca, atès que afecten col·lectius més reduïts que el dels alumnes. A més, en aquests casos els problemes solen ser coneguts per quasi tots els membres del grup de treball afectat. Ens limitarem a dir que els casos atesos en el curs 2013-2014 han versat sobre:

- Problemes en promocions internes (incompliment de condicions per a presentar-se, resultats obtinguts, revisió d'exercicis...).
- Problemes diversos relatius a places (dotació, concursos, promoció...) i a beques (tant concedides a professors com a alumnes per a treballar en grups de recerca).
- Problemes en concursos de mèrits per a entrar en borses de treball i de personal docent.
- Problemes sobre no renovació de places de professor associat.
- Queixes sobre el desavantatge de les noves titulacions davant de les tradicionals en els organismes encarregats d'avaluar i acreditar (AVAP i ANECA) per no haver-hi, en general, representants de les noves titulacions.
- Qüestions de reconeixement de la data de nomenament en relació amb la data d'acreditació.
- Problemes amb terminis en doctorats de plans anteriors i problemes amb canvi de plans.
- Problemes de reconeixement de mèrits i bonificacions en el POD per codirecció de tesi, treballs finals de grau i de màster.
- Problemes sobre distribució del POD.
- Queixes sobre actuacions no correctes d'alumnes, en alguns casos susceptibles de ser qualificades com a delictives.
- Queixa sobre alguna norma relacionada amb el bilingüisme.
- Problemes en la titularitat i en la utilització d'equips de recerca.

- Malestar sobre les exigències burocràtiques relacionades amb el pla Bolonya.
- Qüestions econòmiques relacionades amb convenis.
- Molèsties per la megafonia en la zona des de l'Àgora fins a Esports quan hi ha actes, amb petició que no es permeta fer servir la megafonia en horaris laborals ja que no permet el treball d'estudi i recerca.

El capítol 4 està dedicat a expedients i consultes relatius a titulats no inclosos en apartats anteriors. Conté una mostra de 23 casos que tracten qüestions relatives a:

- Doctorat
 - problemes administratius, com no estar inscrit en un programa de doctorat;
 - problemes econòmics, com no poder abonar la matrícula, queixes contra el doble pagament de taxes per cotutela en els convenis de doctorat amb doble titulació;
 - problemes acadèmics, plagi parcial en la tesi doctoral; participació en l'elecció de representants dels alumnes en la universitat pels representants dels alumnes de doctorat.
- Màster
 - problemes administratius, com ara anul·lació de matrícula; denegació de beca de FPI per incomplir la data límit per a la lectura del PFM;
 - problemes econòmics, del tipus de no poder retornar un préstec renda universitat; no poder abonar les taxes de la segona matrícula en el TFM, que no es va fer en primera convocatòria per malaltia; sol·licitud de devolució per haver abonat dues vegades les taxes de matrícula en un màster;
 - problemes acadèmics, com ara reconeixement de crèdits i nota en els crèdits reconeguts utilitzant diverses assignatures; petició de convocatòria extraordinària per a fer el TFM; petició d'augment de nombre d'hores de pràctiques en màster i pràctiques en empresa; queixa per no haver-li assignat empresa per a fer les pràctiques d'empresa.

- Exigència d'indemnització a la UPV per la no concessió de beca del Ministeri per un error, atribuït pel titulat a la Universitat, amb reclamació de la devolució de les taxes de matrícula.
- Problema en la certificació d'haver fet parcialment el Curs d'Aptitud Pedagògica (CAP).
- Problemes relacionats amb competències professionals d'enginyers tècnics amb doctorat, com no poder accedir al grup A1 de l'Administració.

El que no està contingut en els quatre capítols d'aquesta memòria són les cada vegada més nombroses consultes que s'atenen en l'Oficina del Defensor sense prendre dades personals. Els temes que més sovint es consulten en l'Oficina fan referència als punts següents:

- Desconeixement de la normativa per a reclamar les notes d'un examen.
- Com sol·licitar que no se'ls expulsen per no complir la normativa de permanència, després de no haver-hi aprovat el primer curs en dos cursos acadèmics.
- Disconformitat en les assignatures reconegudes en l'adaptació al grau i desconeixement de com presentar una reclamació.
- Ajuda per a sol·licitar l'avaluació curricular en alumnes del pla antic.
- Consells sobre actuació davant de conductes inadequades en xarxes socials.
- Petició d'ajuda sobre com sol·licitar revisió o reclamació en la qualificació de proves d'accés a la universitat (PAU), i en la presentació d'incidències en aquestes proves.
- Certificat de capacitació del valencià.

En la memòria procurem que es mantinga l'anonimat, substituïm dates i noms d'afectats per símbols. Sabem que això en dificulta la lectura, però no trobem una altra manera de mantenir el secret exigut al defensor universitari.

En uns pocs dels casos seleccionats no s'indica la solució del problema. La majoria són casos començats al juliol, per la qual cosa és lògic que el

31 de juliol, data de tancament d'aquesta memòria, no estiguen encara resolts. Quan no hi ha aquesta circumstància i no s'escriu la solució és a causa de retards motivats, generalment, per la complexitat del problema.

Com sempre, la col·laboració amb l'Oficina del Defensor de tots els membres de la comunitat universitària ha sigut diligent i sense reserves. Una vegada més és un deure grat haver de donar les gràcies a tots i, molt especialment, al Servei d'Alumnat, a la direcció i a les unitats, que ens han atès moltíssimes vegades amb amabilitat i eficàcia exemplars.

També volem deixar constància que els problemes puntuals plantejats en el Rectorat sempre han sigut considerats cercant la solució òptima per als alumnes.

En l'informe presentat al Consell Social al juliol del 2014 es va destacar l'excel·lent col·laboració de tota la Universitat en suport a l'Oficina del Defensor Universitari. Per tant, les nostres gràcies a tota la comunitat universitària van acompanyades del nostre sentiment de servir cada vegada amb més eficàcia a tota la comunitat universitària, tenint molt presents els suggeriments que algun membre de la Universitat ens ha fet arribar, sempre amb ànim constructiu.

Mari Carmen Ruiz Sabater, Manuel López Pellicer
i Eduardo Vicens Salort

Oficina del Defensor Universitari

València, 1 de setembre del 2014

CAPÍTOL 1

SETZENA TROBADA ESTATAL DE DEFENSORS UNIVERSITARIS

Com s'ha indicat en la presentació, es va celebrar a les universitats de Sevilla i de Pablo de Olavide, del 6 al 8 de novembre del 2013. Tot seguit hi ha alguns aspectes de la conferència inaugural i de les quatre taules de treball que es van formar, extret tot de la pàgina web

(<http://www.defensores.es/efiles/1/68/documentos-encuentro-estatal-s>)

en la qual es pot trobar més informació. Les quatre taules de treball van ser les següents:

- Taula A. La mediació
- Taula B. Avaluació i qualificació en ECTS: anàlisi de casos i conflictes
- Taula C. Drets i polítiques socials: les defensories universitàries davant de la crisi i les retallades. Nova política de beques: aprofundint en el desmantellament dels drets socials
- Taula D. Les guies o plans docents com a contracte d'aprenentatge

Estan incloses en els apartats de l'1.2 a l'1.5.

1.1. Conferència inaugural

La conferència inaugural la va impartir el defensor universitari de la Universitat Pablo de Olavide, el professor Eduardo Gamero, el qual dies després acabava el seu període de defensor universitari. En acabar la conferència, va rebre una gran ovació amb tots els assistents en peus. El professor Gamero va definir perfectament la missió del defensor universitari. La conferència completa es pot trobar en la web

<http://www.defensores.es/efiles/1/68/documentos-encuentro-estatal-s>

i a continuació n'hi ha uns quants fragments:

«Quin gran privilegi és ser defensor universitari. No pot haver-hi una satisfacció més gran que que et trie la comunitat universitària per a ser

dipositari d'una missió tan delicada. Per mitjà de la disposició addicional 14a de la Llei orgànica d'universitats se'ns confia, en efecte, vetlar pel respecte als drets i llibertats de professors, estudiants i personal d'administració i serveis.

Però per a dur a terme aquesta tasca hi ha molts models. I no em referisc a l'arquitectura institucional que haja rebut la figura: elegida pel Claustre, pel Consell de Govern o pel Consell Social; procedent de la mateixa comunitat universitària o extern a ella; òrgan unipersonal o col·legiat... Són certament moltes aquestes combinacions, que influeixen en l'acompliment de les funcions que tenim atribuïdes. Però no em referisc a aquestes.

Quan dic que hi ha molts models evoque essencialment el segell personal que la figura pot tenir. Es tracta de l'estil, de la manera d'exercir aquesta tasca, de com presentar-se davant dels altres i davant dels problemes. Em referisc, en definitiva, al relat que cada defensor o defensora fa de la seua faena, a com la perfila i la fa seua.

Entenc que la defensoria universitària constitueix abans de res i sobretot una missió de servei. Donar-se a l'altre a través de l'anàlisi dels conflictes que se sotmeten a la nostra consideració.

Aquesta actitud suposa, al meu judici, subordinar-se un mateix completament a la funció. Sacrificar l'interès propi per a posar-lo al servei de la institució. La qual cosa exigeix, ben sovint, eclipsar-se. No cercar protagonisme. No entrar en l'enfrontament. Estem per a resoldre problemes, no per a generar-ne.

Posar-se al servei dels altres significa supeditar-ho tot a la missió que se'ns confia, anteposar el bé d'altri al nostre orgull propi. Quantes vegades podem veure'ns temptats d'entrar en enfrontaments directes, per tal de fer prevaldre la nostra posició, la nostra idea, sobre la idea de l'altre.

No obstant això, en tots aquests anys he arribat a la conclusió que la manera més bona de resoldre els conflictes és oferir a l'altre una ocasió per a reaccionar per si mateix i remeiar el problema; no arraconar-lo amb declaracions públiques que condueixen a enrocar la situació i que acaben impedint que canvie d'actitud, sinó oferir discretament passarel·les i eixides airoses que permeten atendre la finalitat que se'ns confia. Evitar, fins i tot, haver de dictar resolució formal en els assumptes.

Per a aconseguir aquests propòsits l'instrument més bo que hi ha és la raó. Afortunadament, en ser en un centre d'educació superior, el poder argumental és l'eina més bona que tenim. Arribar fins al fons dels assumptes per a comprendre les motivacions i arguments de cada part, resolt amb equitat. Convèncer i persuadir. Només d'aquesta manera podem mantenir l'*auctoritas* romana, el respecte i la influència que són el nostre únic patrimoni per a ser escoltats i atesos en les nostres posicions i suggeriments.

Es tracta, en definitiva, de desplegar el sentit de la justícia en el seu significat més clàssic, tal com ho entenia Cels, *ars boni et æqui*, l'art del bé i de l'equitat, açò és, del just. No és necessàriament el que indique la norma (que constitueix en tot cas un condicionant de la nostra actuació), sinó un concepte molt més ampli i també més genuí de justícia material.

Aquestes aproximacions han de fer-se amb equanimitat. Vetlar pels drets i llibertats no significa decantar-se en tot cas per les pretensions dels qui presenten la queixa. Sovint, n'hi ha prou donant explicacions raonades d'una decisió perquè la persona que va interposar la queixa es veja satisfeta. Quantes vegades hem sentit dir a la gent en les nostres oficines que per primera vegada se sent escoltada i que s'hi ofereix una resposta raonada a la seua pretensió. Quantes vegades també ens han dit que això els deixa plenament satisfets encara que finalment no els reconeguen el que al principi demanaven.

Un tret característic i essencialíssim del defensor és el fet de tractar les persones com a persones, com a éssers humans i no com a nombres. Fer propi cada problema i donar-li una identitat, posar-li nom. Jo no porte assumptes, tinc al meu càrrec persones. Enfront de la deshumanització de la tecnologia i de la massa, qui acudeix a la nostra oficina diposita en nosaltres la seua més íntima esperança, pensa que hi ha algú que vetla per la seua dignitat i que hi confia per a fer-lo mandatari del seu problema. Cap assumpte és més representatiu del que dic que l'assetjament, i tampoc hi ha conflictes que ens desassosseguen més que conèixer directament aquest sofriment humà i no ser capaços moltes vegades de donar-hi solució. Quan persones absolutament desesperades per les vexacions que pateixen prenen la iniciativa d'acudir a nosaltres, quin gran privilegi és rebre el regal d'aquesta confiança, aquest lliurament de l'altre que se'ns dóna; i també, quina gran responsabilitat és assumir el desafiament de portar avant el seu problema.

Al mateix temps, considere inevitable exercir aquesta tasca amb una lleialtat institucional absoluta. En tots aquests anys, i molt especialment en els darrers mesos, m'he esforçat particularment per tal d'anteposar el diàleg i la normalitat institucional als meus desitjos. En aquest sentit no tinc cap mèrit, ja que tan sols sóc tributari de l'exemple dels meus mestres: tant del professor Manuel Clavero, que em va inculcar l'amor pel Dret administratiu com a instrument per a la satisfacció del bé comú, com del professor José Ignacio López González, que ha sigut sempre modèlic en la seua conducta i l'exemple personal del qual és la millor escola. Quantes vegades li hauré sentit dir "Em dol la institució". Com podria jo llavors actuar d'una altra manera, sense defraudar els ensenyaments que he rebut i la missió m'ha sigut confiada?

Benvolgudes i benvolguts col·legues: són temps difícils. Assistim, a les nostres oficines, cada dia, a situacions dramàtiques, d'abandó d'estudis per falta de mitjans, d'acomiadaments de professors en plena formació, de falta dels recursos més elementals per a tirar avant amb dignitat la funció docent i investigadora atribuïda a les universitats. El desgast i les sobrecàrregues de les estructures universitàries donen lloc a un increment de la litigiositat, i ens atabalen amb situacions aparentment irresolubles. Però és precisament ara quan som més necessaris, quan hem d'obstinarnos a traure el millor de nosaltres mateixos per a cercar solucions imaginatives que permeten les persones que confien en nosaltres i en la nostra mediació tirar avant amb dignitat el seu pas per la universitat, amb ple respecte dels seus drets. Moltes gràcies, a tots i cadascun de vosaltres, per ser participants d'aquest propòsit compartit que ara ens reuneix ací.

I per a evocar la figura del defensor universitari, no puc acabar sense recitar a Luis Cernuda, sevillà insigne, de la mort del qual commemorem aquesta setmana el 50 aniversari. En *Cómo llenarte, soledad*, ens diu el poeta:

*Soy en la noche un diamante
que gira advirtiendo a los hombres,
por quienes vivo,
aun cuando no los vea.»*

1.2. Taula de treball A. La mediació

Els coordinadors van ser Carlos María Alcover, defensor universitari de la Universitat Rei Juan Carlos, i Encarnación Lemus López, defensora universitària de la Universitat de Huelva.

1.2.1. Introducció

A partir de la segona meitat del segle passat, i especialment en les dues darreres dècades, els mecanismes interns de solució de conflictes han tingut una gran importància en tot tipus d'organitzacions: entitats financeres, sistemes sanitaris, presons, universitats, grans empreses i administracions i institucions públiques.¹ S'hi persegueix que les parts implicades en un conflicte, una reclamació o altres tipus de disputes participen directament en la resolució i tinguen l'oportunitat d'expressar i utilitzar la seua veu² per a canviar situacions, reclamar els seus drets, defensar els seus interessos o exigir el compliment d'una norma. Els sistemes organitzacionals de resolució de conflictes (ODR, en les sigles en anglès) utilitzen mecanismes ja consolidats entre els sistemes alternatius de resolució de conflictes (ADR, *Alternative Dispute Resolution*), i tenen com a objectius principals minimitzar les potencials conseqüències negatives del conflicte i maximitzar-ne les positives.³ Entre aquests mecanismes organitzacionals, que eviten els processos adversarials o la intervenció d'instàncies punitives, hi ha la mediació i els sistemes de defensors⁴ (*ombudspersons*), els àmbits d'implementació dels quals han augmentat considerablement en els darrers 25 anys.⁵

L'ús de la mediació com a procés per a la gestió de conflictes té un passat llarg en tota mena de cultures al voltant del món, i en diversos contextos, especialment en les relacions internacionals, les negociacions laborals, les disputes comunitàries, els problemes familiars i les disputes legals.⁶

¹ HARRISON (2004).

² En el sentit definit per HIRSCHMAN (1977), és a dir, «un intent de canviar un estat de coses de forçar un canvi [...] en les pràctiques, les polítiques o els resultats de l'organització a la qual es pertany» (p. 36) poc satisfactori, en lloc d'abandonar-lo, mitjançant la petició individual o col·lectiva [...] amb la intenció

³ OLSON-BUCHANAN i BOSWELL (2008).

⁴ En aquest document de treball s'utilitza el masculí genèric per a referir-se a la figura del defensor universitari, en l'exercici del qual participen òbviament dones i homes, sense que aquest ús implique en conseqüència sexisme, invisibilitat o discriminació cap a les dones.

⁵ LEWICKI, WEISS i LEWIN (1992); ROSS i CONLON (2000); ROWE (1987, 1991); SHAPIRO i KOLB (1994).

⁶ SOLETO i OTERO (2007); WALL, STARA i STANDIFER (2001).

Més recentment, en les tres darreres dècades s'ha assistit a un gran increment en l'ús de la mediació com a estratègia prioritària per a la resolució de conflictes dins de les organitzacions, és a dir, els que es produeixen en diferents nivells: entre els membres, grups, departaments o instàncies que les constitueixen.⁷ En síntesi, i prenent l'essencial de les definicions formulades en la literatura,⁸ la mediació és un procediment compost per una sèrie d'estratègies i tècniques, mitjançant la qual les parts implicades, amb la participació i ajuda d'un mediador imparcial i independent, identifiquen, formulen i analitzen les qüestions en disputa, amb l'objectiu de desenvolupar i proposar elles mateixes opcions o alternatives que els permeten arribar a un acord que solucione el conflicte o millore les relacions entre les parts.

La figura del defensor (*ombudsperson*) té el seu origen, com és sabut, en la Constitució de Suècia de 1809, i es troba vinculada amb concepcions democràtiques d'organització social.⁹ Els defensors poden tenir un àmbit d'actuació que inclou la ciutadania de tot un país, un estat, una regió o una ciutat. Però també poden ser «sectorials», és a dir, les actuacions es limiten a un àmbit restringit; per exemple, el cas dels defensor del menor, defensor del pacient, defensor del client, etc., o també actuar com a defensors organitzacionals en el si d'una institució, corporació o empresa.¹⁰ Precisament en aquesta darrera categoria s'inclouria la figura del defensor universitari (*University or Campus Ombudsperson*), les competències del qual es limiten als assumptes que afecten les comunitats d'estudiants, professors i personal administratiu de les universitats i de les institucions d'educació superior (com els instituts de recerca), i comparteix amb altres organismes europeus (European University Association –EUA– i Magna Charta Observatory –EUA i Universitat de Bolonya–) el seu objectiu principal: la protecció dels valors i drets universitaris.¹¹

La incorporació a la legislació universitària l'any 2001 va atorgar a la figura del defensor universitari un paper que té dues implicacions importants, estretament relacionades entre si. D'una banda, constituir un dels procediments específics exigits per la LOU de garantia de la posició no

⁷ DE DREU i GELFAND (2008); GOLDMAN, CROPANZANO, STEIN i BENSON (2008); OLSON-BUCHANAN i BOSWELL (2008).

⁸ Vegeu, per a un major desenvolupament, ALCOVER (2006a i 2006b) i la bibliografia citada en aquests treballs.

⁹ ABAD (2008).

¹⁰ WAGNER (2000).

¹¹ ABAD (2008)

solament de l'alumnat,¹² sinó de tots els membres de la comunitat universitària, com un instrument oficialitzat de resolució no jurisdiccional de conflictes, i de l'altra, actuar amb l'objectiu de millorar la qualitat universitària en tots els seus àmbits. Aquestes funcions àmplies situen el defensor universitari davant d'una gran diversitat d'assumpes que poden, almenys potencialment, requerir que hi intervinga.¹³

En síntesi, els objectius essencials de la figura són: a) la defensa dels drets i llibertats dels membres de la comunitat universitària, i b) la contribució al procés de garantia de la qualitat (*Quality Assurance*) i l'èmfasi en la dimensió humana d'aquest procés (*Human Quality Assurance*);¹⁴ i seues principals característiques, la independència, la credibilitat i la confiança.¹⁵

Si bé la figura del defensor pot incloure una diversitat de funcions i de rols, l'experiència d'aquestes figures mostra que un dels mecanismes de resolució de conflictes més utilitzats en la pràctica és la mediació, i que un dels rols que més exerceixen en el seu treball és el de mediador.¹⁶

Aquest document de treball està estructurat en tres parts. En primer lloc, es presenten sintèticament els conceptes bàsics que defineixen la mediació com a estratègia de solució de conflictes, presentant-ne les característiques i fases del procés. En segon lloc, es presenten les característiques principals del rol i les habilitats del mediador. Finalment, s'ofereix una contextualització de la mediació en l'àmbit universitari i una tipologia de conflictes en la resolució dels quals pot ser adequat fer servir la mediació. Amb això es pretén oferir una base per a la discussió i debat dels participants en la taula de treball, i per a la seua posterior i eventual consideració com a pautes d'orientació en les intervencions dels defensors universitaris.

1.2.2. Mediació: definició, característiques i fases

La mediació és un procediment compost per una sèrie d'estratègies i tècniques, mitjançant el qual les parts implicades, amb la participació i ajuda d'un mediador imparcial i independent, identifiquen, formulen i analitzen

¹² SOUVIRÓN i PALENCIA (2001).

¹³ ABAD (2008); ESPASA (2004); GONZÁLEZ (2008); GUTIÉRREZ i MARTORELL (2007); PÉREZ, SÁNCHEZ i VILA (2004).

¹⁴ ABAD (2008).

¹⁵ GONZÁLEZ (2008).

¹⁶ HARRISON (2004, 2007); WARTERS (2000).

les qüestions en disputa, amb l'objectiu de desenvolupar i proposar elles mateixes opcions o alternatives que els permeten arribar a un acord que solucione el conflicte o millore les relacions entre les parts.

Una premissa bàsica de la mediació és la voluntarietat de les parts a acudir al mediador i embarcar-se en un procés de mediació, i l'acceptació sense reserves del mediador com a persona imparcial i independent sense cap relació amb el problema o conflicte que els enfronta, de manera que el perceben com una figura que els ajudarà a trobar un acord, però mai com un enemic, ni tampoc com un aliat.

La característica més important de la mediació, i el que la distingeix essencialment de la negociació, és la intervenció d'una tercera part que ajuda els individus o grups implicats en el conflicte a resoldre'l. Ara bé, el mediador ha de mantenir una posició neutral sobre el fons del problema, sense opinar o valorar les actituds o el comportament de les parts, i tampoc proposar o prendre decisions sobre les solucions o alternatives proposades pels implicats. És a dir, el mediador no té capacitat per a imposar la solució al conflicte (a diferència del que ocorre en el cas de l'arbitratge, on la tercera part sí que té capacitat de prendre una decisió sobre el tema), i simplement ha de facilitar que les parts implicades arriben a un acord. En suma, el mediador té la responsabilitat d'aconseguir un procés segur, garantir oportunitats idèntiques per a totes les parts implicades i deixar la responsabilitat a les parts sobre el contingut de l'acord aconseguit.¹⁷

El segon element fonamental de la mediació és l'objectiu, si bé hi ha diferències segons els diferents enfocaments. Pareix obvi que tota mediació ha de perseguir obtenir una solució o un acord que resolga el problema, però això no sempre és l'única cosa desitjable o possible. Així doncs, per exemple, en el molt utilitzat i difós model de Harvard, també conegut com a model de solució de problemes o model directiu, és essencial arribar a un acord, reduir les causes de la discrepància i aproximar els objectius de les parts, mentre que des d'altres plantejaments es considera que els objectius són simplement tàctics i provisionals, i que l'important és aconseguir una millora de les relacions entre les parts enfrontades (per exemple, en el model proposat per Sara Cobb), i fins i tot per altres autors, com ara Bush i Folger, els acords no tenen importància, ja que el

¹⁷ LEWICKI, WEISS i LEWIN (1992).

que és fonamental és que els actors implicats adquireixen la capacitat de gestionar per si mateixos els conflictes i aconseguisquen transformar les seues relacions.¹⁸

L'estructura de la mediació comprèn una sèrie de fases que ha de seguir tot procés. Inicialment, sobretot quan per als participants és la primera experiència de mediació, és fonamental que el mediador done a conèixer a les parts les pautes que s'han de seguir en el procés:

- Explicitar l'acceptació de les parts de sotmetre's al procés (voluntarietat) i d'acceptar el mediador com a persona neutral, aliena al problema, fiable i en la qual no es perceben conflictes d'interès.
- Conèixer les possibilitats i els límits de la mediació, en el sentit que les parts compreguen que el mediador no és qui resoldrà el problema ni imposarà una solució, sinó que són elles les que han d'arribar a acords negociats i acceptats lliurement.
- Garantir la confidencialitat del procés.
- Garantir la llibertat d'abandonar si es desitja.
- Respectar els torns de paraula.
- Assegurar que totes les parts tindran les mateixes oportunitats d'expressar els seus punts de vista, opinions, etc.

Les fases en les quals s'estructura habitualment una mediació són les següents:¹⁹

- 1. Premediació.** Introducció i «contracte» de mediació. Les parts reben informació sobre el procés i es comprometen lliurement a participar-hi. És important incloure els elements següents:
 - a. Introducció del mediador
 - b. Descripció del procés de mediació
 - c. Aclariment del paper del mediador
 - d. Explicació i garantia de la confidencialitat del procés

¹⁸ BOQUÉ (2003); DE DIEGO i GUILLÉN (2006); VINYAMATA (2003a, 2003b).

¹⁹ Se segueix ací el model proposat per BUTTS, MUNDUATE, BARÓ i MEDINA (2005). Poden consultar-se també, entre altres, els formulats per ACLAND (1990) o CALCATERRA (2002).

- e. Establiment de les «regles de joc»: respecte mutu; centrar-se en el problema, no en les persones; escoltar; implicar-se en la cerca de solucions
 - f. Seguretat que les parts comprenen
 - g. Revisió amb les parts del «contracte» d'acord amb el que pot conduir la mediació
- 2. Recollida i síntesi de la informació.** Les parts exposen i compareixen la informació, les opinions, els punts de vista i plantejaments, i expressen com els afecta i la manera en què viuen la situació. Cal insistir en l'escolta activa sense interrupcions i centrant-se en l'assumpte concret.
- 3. Identificació dels temes nuclears i acord sobre l'esquema o guió que cal seguir.** El mediador, amb l'acord de les parts, estableix una divisió de les parts del problema i l'ordre que cal seguir:
- a. Definir i sintetitzar els temes: centrar-se en els temes rellevants al problema i separar-los de la persona; enfocar-se cap als interessos i no cap a les posicions; orientar-se als aspectes en comú i no a les diferències o al que els separa.
 - b. Dissenyar l'agenda:
 - I. Identificar els principis sota els quals es prendran decisions.
 - II. Acordar quines decisions es prendran primer com a base per a altres decisions posteriors.
 - III. Si és possible, classificar-les d'acord amb el grau d'importància.
 - IV. Separar els temes a llarg termini dels temes a curt termini.
- 4. Generació d'idees, opcions i possibles solucions sense compromís sobre els temes tractats.** El mediador facilita la discussió de manera que es plantegen alternatives i augmenta la flexibilitat.
- Exemples d'estratègies:
- Generar totes les opcions possibles.
 - Començar pels temes més fàcils; l'experiència d'arribar a un acord, per limitat que siga l'assumpte, genera confiança en el

procés i es canvien les percepcions sobre la possibilitat de solucionar el problema.

- Explorar dades objectives que puguin ajudar a prendre decisions.
- Formular preguntes i plantejar escenaris en condicional, com: *què passaria si...*

5. Negociació per a trobar solucions raonables o òptimes. Les parts avaluen les alternatives i formulen acords sobre els diversos temes en discussió. Aquesta fase inclou:

- a. Identificar avantatges i desavantatges per a cada opció.
- b. Sospesar l'impacte que cada opció pugui tenir en cada part; econòmic, de temps, familiar, etc.
- c. Considerar si les solucions poden afectar tercers o vulnerar drets, normes o lleis.
- d. Avaluar resultats respecte a les opcions o peticions.
- e. Ajudar les parts a operar dins d'un esquema just.

6. Recapitulació, acord/s final/s i tancament. El mediador agrupa els acords parcials o finals i en redacta l'acord, que ha de ser acceptat en els termes que té i signats per les parts. Aquesta fase inclou:

- a. Identificar solucions específiques per a cada tema identificat.
- b. Especificar com les parts es relacionaran en el futur.
- c. Comprovar o indagar sobre si l'acord funcionarà.
- d. Preparar les parts perquè expliquen l'acord a altri, si escau.

1.2.3. Funcions, rol i habilitats del mediador

Com s'ha dit més amunt, la funció essencial del mediador consisteix a ajudar, assistir, facilitar a les parts implicades en un conflicte en relació amb dos aspectes bàsics.

En primer lloc, amb tot el que es refereix al procés mitjançant el qual les parts interactuen, es comuniquen, es relacionen i plantegen alternatives o solucions als seus problemes; per a fer-ho, el mediador ha de procurar crear un entorn de confiança, en el qual les parts se senten segures que podran expressar les seues opinions lliurement, ser escoltades, ser respectades i no

ser forçades o pressionades per a acceptar propostes amb les quals no estan d'acord.

I en segon lloc, en els aspectes relacionats amb els objectius que persegueix el procés de mediació, ja que es tracta d'aconseguir acords, de millorar la comunicació o les relacions entre les parts, o d'ambdues coses, que seria la meta òptima.

De manera més específica, les funcions més importants del mediador poden resumir-se en les següents:²⁰

- Reduir la tensió que pot haver-hi pels enfrontaments previs entre les parts.
- Facilitar la comunicació entre elles.
- Afavorir la formulació de propostes positives i d'acords, com a part del procés o com a culminació.
- Escoltar per a promoure la reflexió de les persones sotmeses a pressions i conflictes.
- Generar confiança en les solucions proposades per les parts.
- Derivar els casos cap a altres professionals quan la mediació siga ineficaç.

Aquesta última funció es relaciona amb un dels límits de la mediació: és convenient tenir present que no tots els conflictes es poden resoldre amb la mediació.

Aquesta inadequació pot detectar-se abans d'iniciar-la (per exemple, en el cas que hi haja un gran desequilibri de poder o d'estatus entre les parts, quan la relació està tan deteriorada que pareix impossible que pugui haver-hi capacitat d'escolta o de comunicació o quan és clar que es requereix la intervenció d'un àrbitre o una figura amb capacitat per a imposar una solució), quan el procés ja s'ha iniciat i es plantegen assumptes o problemes irresolubles (per exemple, quan es requereix la intervenció d'altres instàncies –jutges, metges, psicòlegs, etc.–, per haver-hi indicis de delictes o de trastorns psicològics greus –el mediador no ha de pretendre mai d'erigir-se en jutge o en terapeuta–, o quan les solucions afecten d'alguna manera a altres persones que no volen implicar-se en el conflicte

²⁰ VINYAMATA (2003a).

i en la mediació). En definitiva, com qualsevol altra estratègia de resolució de conflictes, la mediació no és una panacea, i cada cas requereix una anàlisi prèvia detallada que permeta decidir sobre la possible eficàcia del procés.

Quant al rol²¹ que essencialment ha d'exercir el mediador, que es desprèn de les funcions que s'acaben d'esmentar, consisteix a facilitar una discussió centrada en els interessos, mitjançant tècniques relatives al procés i la comunicació entre les parts, que permeta desvetllar les preocupacions i problemes de les parts, i implicar-les en la cerca de solucions i acords.²²

Específicament, aquest rol implica adoptar les conductes i actituds següents:

- Millorar la comunicació entre les parts, la qual cosa pot permetre la millora en les relacions i contribuir a l'enteniment.
- Ajudar a definir clarament el problema i els orígens o causes.
- Ajudar a comprendre els interessos de cada part, és a dir, les motivacions.
- Ajudar a generar opcions i alternatives per a solucionar la disputa.
- No imposar una solució al problema, i fer que siguin les parts les que decidisquen.

Hi ha diferències de criteri sobre el paper actiu que el mediador ha d'adoptar en major o menor mesura. En general, es recomana que siga assertiu i actiu en tot el que es refereix al procés de mediació, és a dir, a mantenir el respecte a les regles del joc on es desenvolupa, intervenir quan no es respecten els torns de paraula, quan s'agredeix verbalment o es menysprea l'altre (o el mediador) o quan es desvien de l'anàlisi dels problemes que han originat la mediació.

També és aconsellable mantenir-se en tot moment neutral quant al contingut de la disputa, sense manifestar opinions, comentaris, expressions o gestos que impliquen una presa de partit per una part o una altra. No obstant això, hi ha discrepàncies en relació amb altres aspectes; per exemple, en tot el que es refereix a si el mediador ha de suggerir o proposar alternatives i solucions quan les parts no ho fan o quan no es mostren d'acord

²¹ O conjunt de rols, com prefereix designar-ho MOORE (1996).

²² DE DIEGO i GUILLÉN (2006); SLAIKEU (1993).

amb cap de les plantejades per elles mateixes. Certs enfocaments sostenen que el mediador no ha d'aportar res que no haja sigut expressat o proposat per les parts, encara que aquesta actitud passiva comporte no obtenir un acord, mentre que uns altres recolzen un paper més actiu del mediador, suggerint alternatives quan s'arriba a un punt mort o quan detecte possibles conseqüències negatives de l'acord que es pretén aconseguir.

Evitant tots dos extrems, pareix raonable suggerir que siga cada mediador el que a partir de l'experiència i coneixent cada cas concret en prenga una decisió, sense adoptar un rol inflexible –en un sentit o altre– siga quin siga el caràcter de la mediació.

Finalment, i encara que es recomana que el mediador accepti i genere confiança cap a la bondat de la solució a la qual han arribat les parts, a pesar que no la compartisca o no li parega la millor, la mediació sempre és necessària quan la solució siga inacceptable des del punt de vista legal, ètic o moral, o quan implique i perjudique tercers o es preveja que pot generar més conflictes dels que soluciona.

A més dels coneixements i l'experiència que tot mediador ha de tenir en relació amb el camp específic en el qual exerceix la seua funció, es pot identificar una sèrie d'habilitats i de tècniques l'aprenentatge, l'entrenament i el domini de les quals ha de ser inexcusable,²³ i que es poden considerar transversals, és a dir, independents de les competències específiques associades al camp de mediació, es tracte d'una mediació familiar, comercial, escolar, penal, etc.

Entre les tècniques i habilitats més importants que el mediador ha de manejar, relacionades fonamentalment amb el procés de comunicació,²⁴ hi ha les següents:²⁵

a. Escoltar de manera activa i empàtica

També es denomina habitualment *parafrasejar*; en essència, implica per part del mediador aplegar la informació expressada per les parts, posar-la

²³ ALCOVER (2011).

²⁴ MARTÍNEZ PECINO (2011).

²⁵ Pot consultar-se una anàlisi detallada d'aquestes habilitats en el capítol citat de BUTTS, MUNDUATE, BARÓ i MEDINA (2005) i en DE DIEGO i GUILLÉN (2006). També és útil el catàleg que proposen CHARLTON i DEWDNEY (1995).

en les seues pròpies paraules i retornar-la als emissors, inclosos tant el contingut com les emocions expressades.

b. Reemmarcar frases negatives

Es coneix també amb els termes *reformulació* o *reenquadrament*; consisteix en una paràfrasi feta pel mediador sobre les opinions expressades per les parts en la qual s'eliminen els comentaris nocius, desagradables o negatius (atacs personals, desqualificacions, insults, mentides, tergiversacions, atacs al mediador, etc.). És molt important per al «control de la ira», és a dir, per a evitar que les emocions negatives dominen la conducta de les parts implicades en el procés de mediació.

c. Fer preguntes

És molt important que el mediador pregunte directament a les parts per a permetre'ls expressar interessos, desitjos, objectius, etc., que a voltes els implicats no diuen obertament.

Els tipus de preguntes més freqüents són:

- **D'aclariment.** Es refereix a la cerca de confirmació i de comprovació a través de preguntes significatives i rellevants a les parts sobre assumptes implicats en la discussió, però tractant d'evitar que les preguntes siguen amenaçadores, inquisitorials o opressives.
- **Preguntes tancades.** Usades per a aclarir i comprovar, solen tenir un caràcter dicotòmic, és a dir, només es pot respondre sí/no, d'acord/en desacord, etc. Cal anar-hi amb compte, ja que quan són inadequades poden obstaculitzar la comunicació.
- **Preguntes obertes.** Formulades de manera que es permeta la resposta lliure i matisada, s'utilitzen per a cercar respostes creatives i ampliar l'espectre de la discussió. Solen formular-se mitjançant els termes *per què*, *quins*, *on*, *qui*, *com* o *quan*.

d. Equilibrar el poder

Com ja s'ha dit més amunt, en les situacions on el desequilibri de poder entre les parts és molt elevat (o es percep com a insalvable), cal determinar la viabilitat de la mediació. Si és factible, encara que hi haja desequilibris de poder, tant explícits (per exemple, diferències jeràrquiques) com

tàcits (per exemple, diferències de gènere), el mediador ha de procurar que la part «feble» se senti segura i pugui expressar i manifestar les seues opinions, desitjos, etc., de manera que en el procés el poder estiga equilibrat tan com siga possible.

e. Intercanviar rols

Consisteix en la invitació del mediador perquè cada part es pose en el lloc de l'altra, amb l'objecte de percebre la realitat des del seu punt de vista i veure les possibles reaccions davant de qualsevol proposta o alternativa. Requereix un esforç d'imaginació de les parts que sol ser molt eficaç quan s'aconsegueix.

f. Projectar cap al futur

Es tracta que el mediador situe les parts en escenaris hipotètics per a comprovar possibles reaccions o conseqüències davant d'alternatives que s'estiguen discutint i que pogueren arribar a ser reals. Es formulen per mitjà de frases condicionals: *què passaria si...*

g. Gestionar la ira i les emocions fortes

El mediador ha d'evitar l'excessiva tensió, angoixa, por o emocions «fortes» sentides per les parts durant el procés.

També ha de saber quan utilitzar tècniques d'«afrontament», que consisteixen a anomenar obertament les emocions i tractar d'atenuar-les cercant la causa subjacent, i tècniques de «refredament», és a dir, proposar descansos, recessos o sessions per separat quan les emocions negatives impedisquen la comunicació o la relació entre les parts.

Així mateix, és molt important que en tot moment el mediador tracte de controlar les emocions pròpies i de mantenir la serenitat, a pesar que la tensió del procés augmente.

h. Resoldre els estancaments amb mediacions

Quan la mediació entra en un impàs, a causa de bloquejos o de postures inflexibles de les parts, el mediador ha de cercar eixides a la situació: canvis de temes, canvis d'espai físic, invitació a participar a tercers o experts, ús de l'humor, etc.

Ara bé, quan el mediador proposa alternatives o suggeriments, han de ser neutrals i no manifestar inclinacions o preses de partit cap a la posició de cap part.

i. Vetlar per l'eficàcia dels resultats del procés

El mediador ha de tenir com a prioritat vetlar per la qualitat de l'acord, tant pel que fa a les conseqüències que pot tenir per a les parts com pels possibles efectes sobre tercers.

Encara que l'acord sol ser l'objectiu de la mediació, convé que el mediador no oblide, quan siga possible i desitjable, millorar les relacions entre les parts, de manera que siguen capaces per si mateixes de resoldre disputes futures i d'incrementar la seua percepció de poder per a fer-ho.

Així mateix, ha de perseguir l'assoliment de la satisfacció i la confiança de les parts amb el procés de mediació.

Finalment, encara que no s'aconsegueixca un acord, els dos darrers resultats s'han de perseguir sempre, de manera que les parts no abandonen la mediació amb la sensació que ha sigut el procés el que ha fracassat.

j. Intervenir de manera neutral amb el contingut i de manera asser-tiva amb el procés

El mediador ha de mantenir la major neutralitat amb els temes en disputa, sense inclinar-se cap a una part o una altra o cap a solucions pròpies.

De la mateixa manera, ha de ser assertiu (no agressiu) amb el procés de mediació: complir les pautes, respecte entre les parts, possibilitar la comunicació i expressió dels interessos de les parts, etc.

Altres habilitats:

- Capacitat d'escolta i paciència.
- Capacitat de síntesi i de potenciació de les solucions que proposen les parts.
- Imparcialitat, malgrat les ofenses que s'hagen dirigit entre les parts.
- Optimisme, capacitat de desenvolupament de sentit de l'humor.
- Habilidadat per a transmetre serenitat.

- Senzillesa en l'expressió del que és i pretén aconseguir la mediació (controlar expectatives).
- Sensibilitat davant les emocions de les persones, però també capacitat per a no deixar-se influir pels intents de les parts perquè es pose de la seua part («xantatge emocional»).
- Mostrar i garantir la confidencialitat del procés.
- Finalment, tot mediador ha de tenir una actitud ètica: no «teòrica», sinó amb una actitud pragmàtica, i coneixements dels processos psicosocials dels conflictes, de les relacions interpersonals i de la comunicació (verbal i no verbal).

1.2.4. El context universitari i la mediació: tipus de conflictes més indicats

Els contextos universitaris es caracteritzen per una complexitat elevada, que té l'origen tant en la gran diversitat d'activitats i funcions encomanades com en les característiques i les relacions dels diferents col·lectius o sectors que la componen. Aquestes activitats s'aglutinen entorn de les dues funcions bàsiques de la universitat: la docència i la recerca, les quals donen lloc a una multiplicitat enorme de situacions, interaccions i relacions en les quals hi ha implicats els membres de la comunitat universitària, a més de provocar tensions en establir prioritats entre unes i altres.²⁶ Les comunitats universitàries es componen bàsicament de tres sectors: els estudiants, el personal docent i investigador (PDI) i el personal d'administració i serveis (PAS), sense oblidar les relacions externes que s'estableixen, en grau divers, amb els representants de l'administració o els poders públics, amb els membres d'altres organitzacions universitàries (locals, regionals, estatals i internacionals) i amb altres agents socials: empreses, institucions i organismes públics, associacions, col·legis professionals, sindicats, etc.²⁷

Internament, la interdependència que hi ha entre els membres dels tres sectors de la comunitat universitària comporta una interacció permanent entre ells, la qual presenta un caràcter horitzontal (interaccions entre membres que pertanyen al mateix sector) i transversal (les que es produeixen

²⁶ FREITAG (2003); PERINAT (2004).

²⁷ BARSKY (2002); KARA I MACALISTER (2010); WARTERS (2000).

entre membres de diferents sectors i que inclouen totes les combinacions possibles). A més, cada sector és heterogeni pel que fa no solament a les diferències òbvies derivades de les característiques personals o socials dels membres, sinó també, i especialment, pel que fa als diferents nivells de poder i d'estatus que té cadascun.²⁸ Aquesta marcada jerarquitzaació de la comunitat universitària és una de les seues característiques més rellevants, en si mateixa i referent als problemes, desacords i conflictes que poden presentar-s'hi. No obstant això, el problema no es redueix al fet que les universitats siguen estructures jeràrquiques, sinó, com assenyala Barsky,²⁹ als conflictes i a l'ambigüitat de les línies d'autoritat, comunicació i rols.

Encara que l'origen i els tipus de conflictes poden ser molt diversos i poden identificar-se en diferents nivells –individual, interpersonal-grupal i organitzacional–,³⁰ Holton identifica tres fonts de conflictes que tenen una incidència especial en els contextos universitaris.³¹ L'existència de metes incompatibles, l'escassetat de recursos i les interferències que hi ha entre els membres.

És en aquest context on els defensors universitaris han trobat la utilitat, i quasi podria dir-se la necessitat, de l'aplicació de la mediació com a estratègia per a afrontar i tractar de resoldre els conflictes entre els membres de la comunitat universitària que arriben a les seues oficines.³² Evidentment, quan es vulneren d'una manera flagrant drets o llibertats dels membres de la comunitat universitària, el defensor universitari haurà d'assumir sense ambages les funcions d'informar, posar de manifest els incompliments i recomanar l'aplicació estricta de les normes. La mediació és només un dels rols dels defensors,³³ i no es pot pretendre –ni s'ha de pretendre– resoldre tots els conflictes per mitjà d'aquesta mediació. Com ja s'ha analitzat succintament més amunt, les característiques de la mediació la converteixen en una de les eines més útils en el seu treball quotidià, ja que l'absència ja esmentada de poder executiu pròpia de la seua figura li atorga fonamentalment un paper de facilitador en la cerca de solucions per les parts implicades en els conflictes, algú que ajuda les

²⁸ ALCOVER (2008, 2009).

²⁹ BARSKY (2002).

³⁰ DE DREU i GELFAND (2008).

³¹ HOLTON (1998).

³² GRIFFIN (2002).

³³ VICE (1994).

parts a reunir i compartir més informació de manera que els permeta superar els malentesos o les diferències,³⁴ i la converteix en una font d'influència –essencialment procedent del seu poder personal, encara que també del seu poder de posició, derivat no de la seua autoritat real (ja que no té poder coercitiu), sinó del seu poder legítim o autoritat moral per la posició d'independència i de neutralitat consubstancial a la figura, segons la distinció clàssica formulada per French i Raven³⁵ –a la qual poden ser sensibles els actors implicats en la cerca d'alternatives i solucions.

Hi ha mediadors que subratllen aquests mateixos aspectes i distingeixen entre l'ús del poder implícit i el poder explícit.³⁶ En suma, en actuar com a mediador, el defensor universitari contribueix a balancejar les possibles diferències de poder entre les parts,³⁷ una característica habitual en aquests contextos summament jerarquitzats, si bé, com assenyalen alguns autors,³⁸ el mediador ha de conciliar les exigències de la mediació amb la realitat de l'estructura organitzacional, amb la finalitat d'evitar el risc que les parts implicades establisquen una lluita de poder aliè al mateix procés de mediació.

En síntesi, els tipus de conflictes en els quals pot estar més indicat l'ús de la mediació per part dels defensors universitaris poden ser els següents:

- Conflictes de relacions interpersonals; especialment quan les parts pertanyen al mateix sector de la comunitat universitària o tenen un nivell jeràrquic o estatus similar.
- Conflictes d'interès
- Conflictes relacionats amb problemes de comunicació
- Conflictes d'interpretació o d'aplicació de normes
- Conflictes d'opinió
- Conflictes de poder
- Conflictes relacionats amb problemes de convivència
- Conflictes relacionats amb la identitat o l'expressió d'aspectes personals

³⁴ RAHIM (2001).

³⁵ RAVEN (1992); RAVEN, SCHWARZWALD i KOSLOWSKY (1998).

³⁶ GUERRA i ELLIOTT (1996).

³⁷ WALLACE (1993).

³⁸ WISEMAN i POITRAS (2002).

Aquesta enumeració no és exhaustiva, i és possible que hi haja altres tipus de conflictes en què es puga exercir la mediació, i fins i tot que n'hi haja algun inclòs en les categories anteriors que no ho siga a causa de les seues particularitats, per la qual cosa haurà de fer-se una anàlisi detallada de les característiques del problema o conflicte i de la pertinència d'utilitzar la mediació per a afrontar-lo i tractar de resoldre'l. Com s'ha dit més amunt, la mediació no és una panacea i no sempre és eficaç, per la qual cosa la seua utilització ha de ser sospesada acuradament.

Amb aquest document s'ha pretès oferir una base per a la discussió i el debat dels participants en la taula de treball, i per a la posterior i eventual consideració com a pautes d'orientació en les intervencions dels defensors universitaris.

1.2.5. Referències

ABAD, P. (Human) Quality Assurance (QA). «El defensor universitario y el Espacio Europeo de Educación Superior (EEES)». En ALCOVER, C. M. (coord.) *La figura del Defensor Universitario: Garantía de derechos, libertades y calidad en las universidades*. Sevilla: Servicio de Publicaciones de la Universidad Internacional de Andalucía, 2008, p. 24-32.

ACLAND, A. F. *Cómo utilizar la mediación para resolver conflictos en las organizaciones*. Barcelona: Paidós, 1993.

ALCOVER, C. M. «La mediación como estrategia para la resolución de conflictos: una perspectiva psicosocial». En GONZALO, M. (dir.) *Métodos alternativos de solución de conflictos: perspectiva multidisciplinar*. Madrid: Servicio de Publicaciones de la Universidad Rey Juan Carlos - Dykinson, 2006, p. 113-129.

—«Mediadores institucionales: el defensor universitario y la mediación de conflictos de personal en las universidades españolas». En GAMERO, E.; RODRÍGUEZ-PIÑERO, M. (coord.) *Mediación para la resolución de conflictos de personal en las Administraciones Públicas*. Sevilla: Consejo Andaluz de Relaciones Laborales - Mergablum, 2006, p. 289-308.

—*Encuesta sobre el uso de la mediación entre los defensores universitarios españoles de universidades públicas y privadas*. Madrid: Universidad Rey Juan Carlos, 2007. [document no publicat]

—«El defensor universitario y la resolución de conflictos en contextos universitarios: el caso de la mediación como alternativa a los procesos adversariales». En ALCOVER, C. M. (coord.) *La figura del defensor universitario: garantía de derechos, libertades y calidad en las universidades*. Sevilla: Servicio de Publicaciones de la Universidad Internacional de Andalucía, 2008, p. 72-79.

—«Ombudsing in higher education: A contingent model for mediation in university dispute resolution processes». En *The Spanish Journal of Psychology*, 12, 2009, p. 275- 287.

—«Alternativas de mediación en contextos universitarios: una propuesta de modelo contingente y sus aplicaciones en la resolución de conflictos a través de la figura del Defensor Universitario». En González-CUELLAR, N. (DIR.); SANZ HERMIDA, Á. M.; ORTIZ PRADILLO, J. C. (coord.) *Mediación. Un método de resolver conflictos. Estudio interdisciplinar*. Madrid: Editorial COLEX, 2010, p. 267-288.

—«Entrenamiento en mediación: las mejores prácticas para formar mediadores eficaces». En LÓPEZ SAN LUIS, R. (ed.) *Aportaciones de la mediación en el marco de la prevención, gestión y solución de conflictos familiares*. Granada: Editorial Comares, 2011, p. 33-46.

BARSKY, A. E. «Structural sources of conflict in a university context». *Conflict Resolution Quarterly*, 20, 2002, p. 161-176.

BOQUÉ, M. C. *Cultura de mediación y cambio social*. Barcelona: Gedisa, 2003.

BUTTS, T. *et al.* «Intervenciones de mediación». En MUNDUATE L.; MEDINA, F. J. (coord.) *Gestión del conflicto, negociación y mediación*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2005, p. 265-303.

CALCATERRA, R. A. *Mediación estratégica*. Barcelona: Gedisa, 2002.

CHARLTON, R.; DEWDNEY, M. *The Mediator's Handbook. Skills and Strategies for Practitioners*. Melbourne: LBC Information Services, 1995.

DE DIEGO, R.; GUILLÉN, C. *Mediación. Proceso, tácticas y técnicas*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2006.

DE DREU, C. K. W.; GELFAND, M. J. «Conflict in the workplace: Sources, functions, and dynamics across multiple level of analysis». En *The*

Psychology of Conflict and Conflict Management in Organizations. Nova York: Lawrence Erlbaum, 2008, p. 3-53.

ESPADA, L. *El defensor de la institución universitaria*. Vigo: Consello Social, Universitat de Vigo, 2004.

FREITAG, M. *El naufragio de la universidad y otros ensayos de epistemología política*. Girona: Pomares, 2003.

GOLDMAN, B. M. *et al.* «The role of third parties/Mediation in managing conflict in organizations». En DE DREU, C. K. W.; GELFAND, M. J. (ed.) *The Psychology of Conflict and Conflict Management in Organizations*. Nova York: Lawrence Erlbaum, 2008, p. 291-319.

GONZÁLEZ, M. T. «El defensor: Una pieza clave en el nuevo escenario universitario español». En ALCOVER, C. M. (coord.) *La figura del Defensor Universitario: garantía de derechos, libertades y calidad en las universidades* Sevilla: Servicio de Publicaciones de la Universidad Internacional de Andalucía, 2008, p. 15-23.

GRIFFIN, T. D. «Similarities and Differences Between Campus Ombudsing and Mediation» en *Conflict Management in Higher Education Report*, 3, 2002. Disponible en l'adreça següent: www.creducation.org/resources/cmher_vol_3_1_griffin.pdf

GUERRA, N. S., ELLIOTT, G. *Ombudsing in an educational institution: Use of implicit and explicit power*. UCI Ombudsman: The Journal, 1996. Disponible en l'adreça següent: www.ombuds.uci.edu/journals/uci%20Ombudsman_%20The%20Journal%201996.pdf

GUTIÉRREZ, M.; MARTORELL, M. «Los defensores universitarios». *Panorama Social*, núm. 6, 2007, p. 59-65.

HARRISON, T. R. «My professor is so unfair: Student attitudes and experiences of conflict with faculty». *Conflict Resolution Quarterly*, 24, 2007, p. 349-368.

—«What is success in ombuds process? Evaluation of a University Ombudsman». *Conflict Resolution Quarterly*, 21, 2004, p. 313-335.

HARRISON, T. R.; MORRILL, C. «Ombuds processes and disputant reconciliation». *Journal of Applied Communication Research*, 32, 2004, p. 318-335.

HIRSCHMAN, A. O. *Salida, voz y lealtad. Respuestas al deterioro de empresas, organizaciones y estados*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1977.

HOLTON, S. A. (ed.) *Mending the Cracks in the Ivory Tower: Strategies for Conflict Management in Higher Education*. Boston: Anker, 1998.

HOLTON, S. A. «And now... the answers! How to deal with conflict in higher education». *New Directions for Higher Education*, 23, 1995, p. 79-89.

KARA, F.; MACALISTER, D. «Responding to academic dishonesty in universities: a restorative justice approach». *Contemporary Justice Review: Issues in Criminal, Social, and Restorative Justice*, 13, 2010, p. 443-453.

LEWICKI, R. J., WEISS, S. E.; LEWIN, D. «Models of conflict, negotiation and third party intervention: A review and synthesis». *Journal of Organizational Behavior*, 13, 1992, p. 209-252.

MARTÍNEZ PECINO, R. «La comunicación en el proceso de mediación». En LÓPEZ SAN LUIS, R. (ed.) *Aportaciones de la mediación en el marco de la prevención, gestión y solución de conflictos familiares*. Granada: Editorial Comares, 2011, p. 9-22.

OLSON-BUCHANAN, J. B.; BOSWELL, W. R. (2008) «Organizational dispute resolution systems». En DE DREU, C. K. W.; GELFAND, M. J. (ed.) *The Psychology of Conflict and Conflict Management in Organizations*. Nova York: Lawrence Erlbaum. 2008, p. 321-352.

PÉREZ, J.; SÁNCHEZ, T.; VILA, J. *Los defensores universitarios y el reto de la calidad*. Madrid: Dykinson, 2004.

PERINAT, A. *Conocimiento y educación superior. Nuevos horizontes para la universidad del siglo XXI*. Barcelona: Paidós, 2004.

RAHIM, M. A. *Managing Conflict in Organizations*. 3a edició. Wesport: Quorum Books, 2001.

RAVEN, B. H. «A power/interaction model of interpersonal influence: French and Raven thirty years later». *Journal of Social Behavior and Personality*, 7, 1992, p. 217-244.

RAVEN, B. H.; SCHWARZWALD, J.; KOSLOWSKY, M. «Conceptualizing and measuring a power/interaction model of interpersonal influence». *Journal of Applied Social Psychology*, 28, 1998, p. 307-332.

ROSS, W. H.; CONLON, D. E. «Hybrid forms of third-party dispute resolution: Theoretical implications of combining mediation and arbitration». *Academy of Management Review*, 25, 2000, p. 416-427.

SOLETO, H.; OTERO, M. (coord.) *Mediación y solución de conflictos. Habilidades para una necesidad emergente*. Madrid: Tecnos, 2007.

SOUVIRÓN, J. M.; PALENCIA, F. *La nueva regulación de las universidades. Comentarios y análisis sistemático de la Ley orgánica 6/2001, de 21 de diciembre, de Universidades*. Granada: Editorial Comares, 2002.

VAN HOOREBEEK, M., GALE, C.; WALKER, S. «The role of mediation within university protocols concerning student complaints and appeals». *Multicultural Education & Technology Journal*, 5, 2011, p. 209-220.

VICE, J. W. *University ombuds roles. Expanding the Ombuds Office: A systems approach to dispute resolution on campus*. UCI Ombudsman: The Journal, 1994.

WALLACE, G. *Recent role variations in the ombudsman in education*. UCI Ombudsman: The Journal, 1993.

WARTERS, W. C. «Applications of Mediation in the Campus Community». En KARP, D. R.; ALLENA, T. (ed.) *Restorative Justice on the College Campus: Promoting Student Growth and Responsibility, and Reawakening the Spirit of Campus Community*. Springfield (Illinois): Charles C Thomas, 2004.

—«Conflict management in higher education: A review of current approaches». *New Directions for Higher Education*, 92, 1995, p. 71-78.

WARTERS, W. C. *Mediation in the Campus Community: Designing and Managing Effective Programs*. San Francisco: Jossey-Bass, 2000.

WISEMAN, V.; POITRAS, J. «Mediation within a hierarchical structure: How can it be done successfully?». *Conflict Resolution Quarterly*, 20, 2002, p. 51-65.

1.2.6. Conclusions

- La mediació és una de les estratègies a la disposició dels defensors universitaris per a resoldre certs tipus de conflictes.
- Si és pertinent en funció del conflicte i si les parts accepten, pot ser d'una gran utilitat iniciar voluntàriament el procés.

- La mediació consisteix en la intervenció en un conflicte d'un tercer neutral, amb el propòsit d'ajudar les parts a resoldre els seus problemes en un ambient segur.
- La mediació és una negociació dirigida per una persona experta a facilitar l'enteniment entre les parts.

1.2.6.1. Característiques bàsiques

- Voluntarietat de les parts
- Acceptació del mediador
- Confidencialitat
- Mediador com a «tercera part» neutral i independent que facilita el procés
- Objectiu(s) de la mediació:
- Acord que permeta resoldre el conflicte
- Millora o restabliment de les relacions entre les parts
- Consideració dels factors que condicionen la relació entre les parts i del context en el qual es relacionen.

1.2.6.2. Rol del mediador

- Millora la comunicació entre les parts.
- Ajuda a definir clarament el problema.
- Ajuda a comprendre els interessos de cada part.
- Ajuda a generar opcions per a solucionar la disputa.
- No imposa una solució al problema, i fa que siguin les parts les que decidisquen.

1.2.6.3. Funcions del mediador

- Reduir la tensió.
- Facilitar la comunicació entre les parts.

- Ajudar a formular propostes positives i acords, com a part del procés o com a culminació.
- Escoltar per a promoure la reflexió de les persones sotmeses a pressions i conflictes.
- Generar confiança en les solucions de les parts.
- Derivar els casos cap a altres professionals quan la mediació siga ineficaç.

1.2.6.4. Conflictes en els quals pot ser eficaç

- Conflictes de relacions interpersonals; especialment quan les parts pertanyen al mateix sector de la comunitat universitària o tenen un nivell jeràrquic o estatus similar.
- Conflictes d'interès
- Conflictes relacionats amb problemes de comunicació
- Conflictes d'interpretació o d'aplicació de normes
- Conflictes d'opinió
- Conflictes de poder
- Conflictes relacionats amb problemes de convivència
- Conflictes relacionats amb la identitat o l'expressió d'aspectes personals

1.2.6.5. Propostes

- Distingir entre mediació formal (legal, regulada) i mediació material (flexible, oberta, «contingent»)
- Potenciar les claus de la mediació: paciència, prudència i facilitació de propostes
- Incloure un nivell d'anàlisi estructural (jerarquies, relacions de poder, etc.), no solament relacional o interpersonal
- Incidir en el caràcter transformacional de la mediació (transformació de les relacions interpersonals i de les estructures i normes universitàries)

- Considerar les característiques i peculiaritats de l'entorn o context en el qual intervenim
- Potenciar la comunicació entre les parts
- Recomanar que es firmen els acords, almenys en els casos en els quals siga apropiat per les característiques del conflicte o de les parts
- Assumir un paper més actiu del mediador en determinats casos, amb l'objectiu d'aconseguir l'eficàcia de la mediació
- Considerar la mediació com a instrument de millora de la qualitat de les universitats

Carlos María Alcover (defensoruniversitario@urjc.es)

Encarnación Lemus (Defensor.universitario@uhu.es)

1.3. Taula de treball B. Avaluació i qualificació en ECTS: anàlisi de casos i conflictes

Coordinadors:

José Rafael Guillamón Fernández, defensor universitari de la Universitat Nacional d'Educació a Distància

María Acale Sánchez, defensora universitària de la Universitat de Cadis

1.3.1. Introducció

La implantació de l'Espai Europeu d'Educació Superior ha portat un canvi de plantejament del procés d'ensenyament i aprenentatge que ha suposat una reformulació de les metodologies docents universitàries. Així doncs, el model educatiu impulsat per Bolonya descansa, essencialment, en el concepte ECTS (*European Credit Transfers System*) que suposa que les hores d'ensenyament deixen de ser les unitats de mesura de la càrrega docent per a atorgar el protagonisme a l'estudiant i al seu procés d'aprenentatge, el resultat del qual ha d'expressar-se en el desenvolupament d'una sèrie de competències.

Aquest marc educatiu ha suposat que en la darrera dècada s'haja produït un replantejament d'aspectes fonamentals de l'educació universitària que afecten la planificació dels processos educatius, el desenvolupament d'activitats d'aprenentatge, la virtualització dels escenaris d'ensenyament, les vies de comunicació entre professorat i estudiants i, finalment, el sistema i els elements de l'avaluació i de revisió de l'avaluat.

En la 15a Trobada Estatal de Defensors Universitaris, celebrada a Almeria l'any 2012, es van abordar casos concrets tractats per les diferents oficines i es van analitzar els problemes que posaven de manifest en el sistema d'avaluació. Sobre aquesta base, en aquesta setzena trobada ens proposem analitzar com el sistema d'avaluació de ECTS afecta els drets i les obligacions dels estudiants. Per a fer-ho, partint d'una anàlisi breu sobre les implicacions de l'EEES per a l'avaluació, centrarem el debat de la taula en la resposta a una sèrie de preguntes sobre la relació entre avaluació contínua i drets de l'alumnat.

1.3.2. Implicacions dels ECTS en l'avaluació de l'aprenentatge

Com a punt de partida, acudim a l'acord generalitzat de considerar que l'avaluació té com a objecte la valoració del grau d'aprenentatge assolit

per l'estudiant. La incorporació del concepte de ECTS a l'educació superior va exigir una modificació del procés d'avaluació que, d'estar centrat quasi exclusivament en els coneixements, es va ampliar necessàriament a la verificació de l'adquisició de competències, això és, a la valoració del desenvolupament per part de l'alumnat de les capacitats i de les destreses prèviament seleccionades pel personal docent responsable.

Aquest canvi de concepció i d'abast de l'avaluació afecta, entre altres, els aspectes següents:

- El disseny de l'avaluació, en la mesura en què ha d'estar correctament planificada i difosa entre l'alumnat.
- El lloc en el procés d'ensenyament i aprenentatge, ja que deixa d'estar situada al final del procés per afectar totes les fases. És a dir, passa de ser un acte aïllat a convertir-se en un element omnipresent.
- Les activitats d'avaluació, ja que han de ser múltiples i variades per a aconseguir totes i cadascuna de les competències proposades.
- La intencionalitat, per quan deixa de ser exclusivament sancionadora (sumativa) per a ser formativa (enfocada a millora).
- La revisió de les qualificacions obtingudes en cas de conflicte, ja que els nous mètodes d'ensenyament requereixen correlativament la possibilitat que siguin objecte de revisió cadascuna de les qualificacions aconseguïdes.

Aquest conjunt de trets donen lloc a un sistema d'avaluació contínua que presenta avantatges tant per a l'alumnat com per al professorat responsable. En l'alumnat potencia l'assimilació gradual de continguts i l'adquisició progressiva de competències, l'informa del ritme d'aprenentatge, dóna l'ocasió de millorar aspectes concrets i té un valor motivador alt ja que l'implica en el seu procés d'aprenentatge. Des de l'òptica del professorat, l'avaluació contínua permet intervenir per a introduir millores i reajustaments en l'actuació docent, alhora que facilita informació del progrés de l'alumnat.

Junt amb els avantatges anteriors, l'avaluació contínua, àdhuc sent idònia per a la valoració del progrés dels estudiants en el marc dels ECTS, ha posat en relleu una sèrie de problemes i disfuncions, en la concepció o en

l'aplicació pràctica, que han anat arribant a les oficines dels defensors universitaris per a reclamar-ne una presa de postura. En definitiva, es tracta de problemes que reflecteixen conflictes entre el sistema d'avaluació contínua i els drets de l'alumnat. Conflictes que estan motivats, en major mesura, pel fet que les universitats estan obligades a certificar l'adquisició de les competències específiques de les titulacions que imparteixen a través, necessàriament, dels sistemes d'avaluació contínua. Sistemes que, amb totes les seues bondats, s'acompanyen de requisits que, si bé garanteixen la comprovació del grau d'adquisició de competències, regulen l'accés de l'alumnat a la seua avaluació i, en aquesta mesura, limiten el dret que té a ser avaluat.

1.3.3. Qüestions per al debat

En la trobada anterior es van analitzar casos concrets en els quals els sistemes d'avaluació reclamaven l'actuació dels òrgans garants dels drets dels universitaris i es va concloure amb unes propostes d'actuació. Partint d'aquesta anàlisi, la taula de treball es proposa concentrar els problemes de l'avaluació, i donar respostes a preguntes que poden considerar-se essencials entorn de tres àmbits: el disseny, el procés i la revisió de l'avaluació.

1.3.3.1. Problemes relatius al disseny del sistema d'avaluació contínua

L'Estatut de l'Estudiant Universitari (article 7.1, lletra h) reconeix el dret de l'alumnat universitari a una avaluació objectiva i, sempre que siga possible, contínua, basada en una metodologia activa de docència i aprenentatge. El problema sorgeix quan d'un dret a l'avaluació contínua es passa a una obligació, és a dir, quan no es tenen en compte alternatives a aquest tipus d'avaluació.

Ens trobem, doncs, davant d'un problema del disseny del sistema d'avaluació que deixa fora els estudiants que, per qualsevol raó, no poden acollir-se a l'avaluació contínua, quan és exclusiva. Davant d'aquesta realitat, les preguntes que ens hem de fer són les següents:

- Pot obligar el sistema a fer que els estudiants s'acullen a l'avaluació contínua?
- S'haurien de tenir en compte necessàriament vies alternatives que assegurin que un estudiant pugui superar les assignatures

amb un examen o altres mesures, al marge de l'avaluació contínua?

- En definitiva, l'avaluació contínua com a única i excloent, dóna lloc a una vulneració de drets de l'alumnat?

En determinats casos, la limitació de l'accés a l'avaluació final es produeix a través de la introducció de requisits previs, com ara l'assistència a classe, o el valor ponderat de determinades activitats que impedeixen la superació de l'assignatura només per l'examen final.

Aquestes condicions del sistema d'avaluació fan que ens plantegem la qüestió següent:

- Els requisits de l'avaluació contínua, com ara l'assistència a classe o la realització de tasques, poden limitar l'accés a l'avaluació final?

Sovint, les circumstàncies laborals o familiars impedeixen a determinats estudiants complir les exigències de l'avaluació contínua. Per a garantir el dret a la conciliació, l'Estatut de l'Estudiant Universitari (art. 7.2) inclou la figura de l'estudiant a temps parcial, encara que se'n condiciona la implantació a la disponibilitat pressupostària. Davant d'això:

- La figura de l'estudiant a temps parcial ha de ser l'única alternativa que eximisca de les activitats d'avaluació contínua i dels seus requisits?
- Quina opció hi ha per a l'alumnat d'universitats que, per falta de recursos, no poden garantir el desdoblament de grups o altres condicions que possibiliten l'existència de la figura de l'estudiant a temps parcial?

1.3.3.2. Problemes relatius al procés de l'avaluació

La incorporació de la formació en competències pròpia del model dels ECTS reclama un disseny adequat de les assignatures que tinga en compte un sistema d'avaluació coherent amb els objectius i resultats d'aprenentatge esperables. El problema que se'n deriva ens planteja si és real i possible l'avaluació de l'aprenentatge per vies alternatives a l'avaluació contínua.

En el cas de sistemes docents en els quals l'avaluació contínua no és exclusiva, cal plantejar-se:

- Les possibles alternatives a l'avaluació contínua, si n'hi hagueren, han de limitar-se a certificar l'aprovat o han d'assegurar que l'estudiant pot obtenir la nota màxima?
- Un estudiant que no s'aculla a l'avaluació contínua pot optar a les mateixes qualificacions màximes que el que sí que ho faça?

En determinats casos, l'estudiant no pot acollir-se a l'avaluació contínua amb antelació a la convocatòria ordinària, però sí en la convocatòria extraordinària. En aquest cas:

- Està obligada la universitat a facilitar-li la possibilitat de fer les tasques d'avaluació contínua i a valorar-les en la convocatòria extraordinària?

Les activitats d'avaluació contínua no superades:

- Poden ser objecte de recuperació en la convocatòria extraordinària?

1.3.3.3. Problemes relatius a la revisió de l'avaluació

Si bé la majoria de les universitats disposa de procediments regulats de revisió de qualificacions, els procediments se centren en els exàmens i molt poques vegades afecten les activitats pròpies de l'avaluació contínua. Atès que el dret a l'avaluació objectiva de l'aprenentatge i al de reclamació de qualificacions, no hauria de veure's reduït a elements determinats del sistema d'avaluació, cal preguntar-se:

- Les normes de revisió d'exàmens de les universitats han de descendir als procediments de revisió de les activitats de l'avaluació contínua?
- Deurien els procediments de revisió de les tasques d'avaluació contínua tenir en compte les mateixes instàncies d'apel·lació que els exàmens: revisió, comissions de revisió i recurs d'alçada?
- Poden reduir-se aquestes instàncies sense minvar les garanties d'avaluació objectiva?

Les qüestions anteriors, enriquides per altres propostes pels participants, pretenen ser una guia per al debat en la taula de treball.

1.3.4. Conclusions

El sistema de ECTS ha afectat la pràctica totalitat dels components del model educatiu d'educació superior, entre els quals, l'avaluació. En aquest sentit, produïda ja la implantació plena de l'EEES, estem en disposició d'apreciar les possibles disfuncions que ha comportat.

En concret, la referència a les competències i a objectius d'aprenentatge elevats que van més enllà del merament cognoscitiu, ha suposat una verader gir en el sistema d'avaluació. En poc de temps, s'ha passat de l'avaluació basada en exàmens a l'avaluació contínua com a mitjà per a verificar l'adquisició de competències, destreses i habilitats.

El canvi de concepció afecta diversos aspectes del sistema d'avaluació:

- el seu disseny, ja que requereix una programació detallada i la difusió necessària entre els estudiants;
- el lloc que ocupa, ja que no se situa al final, sinó que afecta tot el procés d'ensenyament i aprenentatge;
- les tasques d'avaluació, que deixen de limitar-se a l'examen, per a incorporar un sistema d'activitats complex;
- la intencionalitat de l'avaluació, ja que deixa de ser exclusivament sancionadora, per a ser eminentment formativa;
- i, finalment, afecta els procediments de revisió de les qualificacions. Els avantatges de l'avaluació contínua són evidents:
 - per als estudiants té un alt valor motivador, ja que els implica en el procés d'aprenentatge propi i els permet actuar-hi, introduint els canvis que siguin necessaris;
 - per al professorat, perquè facilita informació del progrés de l'alumnat, fet que permet introduir els reajustaments que es consideren necessaris.

No obstant això, no tot han sigut avantatges. De fet, l'avaluació contínua comporta una sèrie d'exigències que poden dificultar l'accés de l'estudiant a l'avaluació. Això ha repercutit en la generació d'un bon nombre de consultes i de queixes en les nostres oficines.

En la trobada passada es van analitzar diferents problemes relacionats amb l'avaluació. Ara hem optat per no aprofundir en la casuística, per a centrar-nos en qüestions nuclears relacionades amb el disseny, el desenvolupament i la revisió de l'avaluació contínua.

1.3.4.1. Problemes relatius al disseny de l'avaluació

Pot constatar-se que, després de fugir de la rigidesa que suposa una avaluació netament sancionadora, en honor d'aconseguir l'avaluació formativa pròpia de l'EEES, en la pràctica s'han introduït una sèrie d'exigències que, per la rigidesa que tenen, desvirtuen el sentit que hauria de tenir l'avaluació contínua. En efecte, quan el dret de l'estudiant a l'avaluació contínua, previst en l'Estatut de l'Estudiant Universitari, es torna obligació, això és, quan no es tenen en compte vies alternatives, es corre el perill de limitar-ne l'accés a l'avaluació del seu aprenentatge.

En aquesta línia, la introducció de requisits ineludibles d'avaluació contínua limita, i en algun cas impossibilita, l'accés dels estudiants a l'avaluació final. Per això, exigir requisits previs, com l'assistència a classe o l'elevat valor ponderat de determinades activitats resten a l'estudiant el gaudi dels seus drets a ser avaluat i a la conciliació de l'estudi amb la vida familiar i laboral.

L'exercici de tots dos drets requereix que el sistema d'avaluació atorgue a l'estudiant la capacitat de triar, és a dir, d'optar pel sistema d'avaluació contínua o, alternativament, si no fóra possible o desitjat, acudir directament a una prova d'avaluació final.

Davant l'eventual excés d'exigències de l'avaluació contínua, s'ha de recomanar al professorat una reflexió prèvia i detallada sobre la viabilitat i oportunitat del conjunt de les seues activitats d'avaluació. Així mateix, és desitjable que determinats condicionaments, com ara l'assistència a classe, no dificultaren la valoració final del procés d'aprenentatge de l'alumnat. Així doncs, l'assistència a classe ha de ser entesa com un mitjà que reforce l'aprenentatge de l'estudiant i mai com una condició *sine qua non* per a l'accés a l'avaluació del seu rendiment.

En tot cas, les exigències inherents a un procés d'avaluació contínua solament es legitimen en un marc de compliment per part de les universitats dels drets que l'Estatut de l'Estudiant Universitari reconeix, entre els quals hi ha la seua capacitat d'elecció i de conciliació, així com, en la

mesura que siga possible, l'opció a un grup determinat. L'experiència acumulada en aquests anys posa en relleu que la figura de l'estudiant a temps parcial no suposa una alternativa vàlida per al 100% dels estudiants universitaris.

1.3.4.2. Problemes relatius al desenvolupament de l'avaluació contínua

Considerem que l'estudiant que renunci a al seu dret a l'avaluació contínua ha de tenir la possibilitat no solament d'aprovar l'assignatura, sinó d'obtenir la qualificació màxima en un examen final, exceptuant les assignatures les competències i destreses de les quals, per la complexitat que tenen, no puguen ser objecte d'avaluació en un sol acte d'avaluació.

Opinem que la prova final no podrà ser en cap cas la mateixa per a l'estudiant que opte per l'avaluació contínua, que la que haja de fer qui s'incline per la valoració final.

Es recomana que s'apliquen solucions alternatives que no excloguen de l'avaluació, ni contínua ni final, els estudiants que, per qualsevol causa, es vegem obligats a recórrer a la convocatòria extraordinària. En aquest sentit, seria convenient que s'arbitraren mesures perquè les qualificacions obtingudes en la convocatòria ordinària siguen respectades en l'extraordinària. Igualment, es recomana que s'estudien i apliquen mesures perquè l'alumnat pugua acollir-se als beneficis de l'avaluació contínua en la convocatòria extraordinària.

1.3.4.3. Problemes relatius a la revisió de l'avaluació

S'ha detectat que la normativa universitària que regula el procés de revisió de les qualificacions es restringeix a les reclamacions dels exàmens. Per aquest motiu, es posa de manifest la necessitat que la regulació s'adeqüe al marc de l'EEES i que, per tant, preveja la revisió de les tasques d'avaluació contínua. No obstant això, es recomana que tal revisió no afecte les tasques individualment considerades, si no que siga objecte d'una anàlisi del conjunt del treball fet per l'estudiant.

1.4. Taula de treball C. Drets i polítiques socials: les defensories universitàries davant de la crisi i les retallades. Nova política de beques: aprofundint en el desmantellament dels drets socials

Coordinadors:

Marta Elena Alonso de la Varga, defensora de la comunitat universitària de la Universitat de Lleó

José Manuel Palazón Espinosa, defensor de la comunitat universitària de la Universitat de Múrcia

1.4.1. Unes quantes reflexions

El sistema de beques és una peça bàsica de l'estat social i de dret en el qual vivim des de 1978 i que està en fase d'ensulsiada amb les polítiques de retallades o de privatització dels serveis públics. Abans de les modificacions introduïdes pel govern que hi ha actualment, les beques estaven regulades pel RD 1721//2007, que pretén adaptar el sistema a la nova situació generada pels traspassos de competències a les comunitats autònomes i als canvis legislatius derivats de l'aprovació de la LOU i de la Llei d'Educació. Abans del 2007 les beques estaven regulades pel RD 2298/1983.

Segons el RD 1721/2007, una beca és la quantitat o benefici econòmic que es concedeix per a iniciar o prosseguir ensenyaments de caràcter oficial, ateses les circumstàncies socioeconòmiques i l'aprofitament acadèmic de qui la sol·licita. L'objectiu de la beca és fer possible que els estudiants que procedeixen de famílies, les rendes de les quals no els permetrien pagar-los els estudis, puguin exercir el dret constitucional a l'estudi, sempre que tinguin un rendiment acadèmic adequat. És, per tant, una eina de redistribució de la renda que permet garantir drets tan bàsics com els d'igualtat d'oportunitats o d'accés a l'estudi.

En tractar-se d'una eina de redistribució, se sustenta en les declaracions de l'IRPF que són les que determinen la capacitat econòmica de la família o de l'alumne, si està emancipat. El primer problema associat a l'ús de les declaracions de la renda és que partim d'una situació de frau fiscal que fa poc creïble qualsevol política d'ajudes que utilitze com a referència l'IRPF. A Espanya, treballadors i pensionistes declaren any rere any més ingressos a Hisenda que els empresaris, de manera que la bretxa fiscal entre tots dos col·lectius s'ha multiplicat per sis en els darrers 16

anys, segons la tercera edició de l'*Informe de la lluita contra el frau fiscal en l'Agència Tributària*, elaborat pels tècnics d'Hisenda (Gestha) a partir de l'última estadística de l'IRPF 2009.

L'estudi de Gestha revela que el primer col·lectiu va declarar al fisc 19.359 euros de mitjana l'any 2010, la qual cosa suposa un 75% més que en el cas dels petits empresaris i els professionals liberals, que van obtenir uns rendiments mitjans d'11.036 euros. D'aquesta manera, la diferència mitjana anual entre tots dos col·lectius se situa en 8.300 euros, i ascendeix a 8.500 euros més si es compara amb els microempresaris. Els ingressos declarats pels microempresaris es van moure per davall del mileurisme, situant-se en una mitjana de 10.832 euros. Gestha s'estranya que aquesta circumstància s'adeqüe a la realitat i ho qualifiquen de frau massiu i estructural: «No és creïble que durant els darrers 16 anys, dècada d'expansió econòmica inclosa, un empleat o pensionista guanye de mitjana més que un petit empresari, notari, arquitecte, metge o advocat per citar algunes professions liberals ben remunerades. Si aquesta és la realitat, qui emprendria un negoci per a aspirar a ser mileurista?». No obstant això, no pareix que hi haja molta voluntat política d'afrontar el problema.

Al marge del frau, un altre problema relacionat amb l'ús de l'IRPF per a mesurar la situació econòmica dels peticionaris de beca és el possible desfasament entre la situació econòmica durant l'any corresponent a la declaració de la renda i la situació real en el moment en què es demana la beca o en el qual es duren a terme els estudis. Així doncs, ens podem trobar situacions en les quals un estudiant que no pot demanar beca per superar els llindars de renda o de patrimoni ha vist com la situació econòmica personal o familiar ha empitjorat i no pot afrontar el pagament dels estudis.

Una altra qüestió diferent són els premis a l'excel·lència acadèmica que poden, o no, estar relacionats amb les condicions socioeconòmiques de qui els sol·licite i que ja es preveuen en el RD 1721//2007 com un augment dels diners de la beca per als estudiants més bons (component d'excel·lència). Al meu entendre, un dels problemes que planteja la reforma del ministre Wert, quan estableix els requisits per a accedir a una beca en el curs pròxim, és que confon les beques amb els premis a l'excel·lència i aprofita per a endurir els requisits acadèmics d'accés a una beca amb la finalitat econòmica d'aconseguir un estalvi pressupostari

i amb la conseqüència, no sé si també amb l'objectiu, d'expulsar milers d'estudiants del sistema universitari en no poder afrontar el pagament de les matrícules, matrícules que ja es va encarregar d'apujar el mateix ministre. D'altra banda, la impressió és que el govern espera compensar el més que previsible augment de demandants de beca que compliran els requisits econòmics, com a conseqüència de la disminució general de les rendes de les famílies, amb l'expulsió d'alumnes que no compliran els nous requisits acadèmics.

Vull destacar també la demagògia, utilitzada pel ministre i un sector important de la premsa, en els arguments utilitzats per a convèncer l'opinió pública de la bondat dels canvis introduïts en el sistema de beques. La idea que s'ha volgut transmetre és que l'Estat no pot balafiar els recursos públics en què puguin estudiar els pobres sense exigir-los un esforç com a contrapartida: no hi ha prou amb ser pobre per a accedir a una beca. S'ha enganyat la societat transmetent la idea que les beques es regalaven i no s'exigia un rendiment com a contrapartida, quan s'exigia superar almenys el 80% dels crèdits.

Tant la pujada dels preus de matrícula com l'enduriment de les beques ens retornaran a una universitat a la qual només puguin accedir els fills de les famílies que puguin afrontar el cost dels estudis o els alumnes més excel·lents, encara que procedisquen de les classes populars, que es constituïran en exemple de la possibilitat de progressar en l'escala social. De fet, s'ha optat per elevar exageradament el cost de les segones matrícules i successives, la qual cosa no dissuadirà de seguir estudiant els alumnes amb poder adquisitiu alt, en lloc d'optar per utilitzar exclusivament les normes de permanència i progrés com a eina, al meu judici molt més justa, que permet evitar el mal ús dels recursos públics posats al servei de l'ensenyament universitari.

Una altra de les característiques que ha de tenir un sistema de beques és la continuïtat dels criteris de concessió, perquè els estudiants puguin planificar si estan en condicions d'iniciar uns estudis, sabent les exigències que han de superar per a seguir tenint la beca per a acabar-los. Aquesta continuïtat, 1983-2007 i 2007-2012, ha sigut la tònica general del sistema de beques, fins i tot amb alternança política, fins que el ministre Wert va decidir modificar dues vegades en dos anys i amb l'oposició de partits, sindicats, estudiants i rectors, els criteris per a concedir les beques.

En definitiva, com afirma la CRUE, la reducció general de quanties i de components, la reducció de llinars econòmics i l'enduriment de requisits acadèmics impedeixen l'accés a la beca de molts estudiants i produiran un nombre important d'abandonaments d'estudiants pròxims a acabar els estudis, en exigir més rendiment a qui té més pocs recursos i possibilitats.

1.4.2. Resum de les modificacions

RD 1000/2012

La primera bateria de canvis la introdueix el RD 1000/2012, de 29 de juny, que modifica el RD 1721/2007 en els termes següents:

- S'endureix el requisit de rendiment acadèmic per a accedir a beca en els estudis de màster: *«Els estudiants de primer curs de màsters que habiliten per a l'exercici d'una professió regulada hauran d'acreditar una nota mitjana de 6,50 punts en els estudis previs que els donen accés al màster. En els restants estudis de màster aquesta nota mitjana serà de 7,00 punts. A aquests efectes, les notes mitjanes procedents d'estudis d'ensenyaments tècnics es multiplicaran pel coeficient 1,17. Els estudiants de segon curs de màsters que habiliten per a l'exercici d'una professió regulada hauran d'acreditar una nota mitjana de 6,50 punts en primer curs. En els restants estudis de màster aquesta nota mitjana serà de 7,00 punts»*. El RD 1721/2007 no distingeix entre aquests tipus de màster, ni entre primer i segon, i exigeix un 6,00.
- S'endureix el requisit de rendiment acadèmic per a qui iniciï estudis universitaris: *«Els qui es matriculen per primera vegada de primer curs d'estudis de grau han d'acreditar una nota d'accés a la universitat de 5,50 punts, a exclusió de la qualificació obtinguda en la fase específica, en el cas que accedisquen a través de la prova d'accés als ensenyaments universitaris oficials de grau per als qui es troben en possessió del títol de Batxillerat o equivalent, o una nota de 5,50 punts en la prova o en l'ensenyament que els permeti l'accés a la universitat en un altre cas»*. No s'exigia nota mínima d'accés en el RD 1721/2007.
- També s'endureixen les exigències per als estudiants de segon curs i posteriors, excepte en Ciències i en Ciències de la Salut: *«Els*

sol·licitants de segon curs i posteriors hauran d'haver superat en els darrers estudis cursats els percentatges següents dels crèdits matriculats:

Branca de coneixement	Percentatge de crèdits que cal superar
Arts i Humanitats	90% (80%)*
Ciències	80% (80%)*
Ciències Socials i Jurídiques	90% (80%)*
Ciències de la Salut	80% (80%)*
Ensenyaments tècnics	65% (60%)*
	* () els % del RD 1721/2007

- Es modifica qualitativament el criteri per a determinar si s'ha fet un ús adequat dels diners de la beca i es preveu l'obligació del becari de «*Destinar la beca o ajuda a la finalitat per a la qual es concedeix, entenent-se per tal la matriculació, assistència a classe, presentació a exàmens, abonament, si escau, de les despeses per als quals s'haguera concedit, i la prestació del servei o realització de la pràctica que n'hagen motivat la concessió. Els beneficiaris d'aquestes beques, a més, hauran de superar com a mínim el 50 per 100 dels crèdits o assignatures en què s'hagen matriculat. L'incompliment d'aquesta darrera obligació comporta el reintegrament de tots els components de la beca amb excepció de la beca de matrícula*». En aquest cas, el RD 1721/2007 no establia cap exigència concreta, però les ordres de convocatòria, per exemple EDU/2098/2011, establien la devolució de la beca quan l'alumne anul·lara la matrícula o no es presentara a examen en més de 2/3 dels crèdits matriculats.

Finalment, s'anuncien els requisits acadèmics que s'exigeixen en el curs 2013-2014:

«A partir del curs 2013-2014, per a obtenir qualsevol component de beca, els qui es matriculen per primera vegada en primer curs d'estudis de

grau han d'acreditar una nota d'accés a la universitat de 6,50 punts, a exclusió de la qualificació obtinguda en la fase específica.

Els sol·licitants de segon curs i posteriors d'ensenyaments universitaris hauran d'haver superat en els darrers estudis cursats els percentatges dels crèdits matriculats següents:

Branca de coneixement	Percentatge de crèdits cal superar
Arts i Humanitats	100%
Ciències	100%
Ciències Socials i Jurídiques	100%
Ciències de la Salut	100%
Ensenyaments tècnics	85%

Alternativament, els sol·licitants de segon curs i posteriors que no superen el percentatge de crèdits establert en el paràgraf anterior hauran d'haver superat, en els darrers estudis cursats, els percentatges de crèdits següents i haver aconseguit les notes mitjanes següents de les assignatures superades:

Branca de coneixement	Percentatge de crèdits que cal superar	Nota mitjana en les assignatures superades
Arts i Humanitats	90%	6,50
Ciències	80%	6,50
C. Socials i Jurídiques	90%	6,50
Ciències de la Salut	80%	6,50
Ensenyaments tècnics	65%	6,00

Per tant, ja en el curs 2012-2013 s'havien introduït modificacions que endureixen els requisits acadèmics per a obtenir beca, com a conseqüència d'una visió de les beques com a premi a l'excel·lència: *«És propòsit decidit del Govern seguir avançant per aquesta via de cerca de l'esforç*

acadèmic, la responsabilitat i un mínim rendiment acadèmic, reforçant així l'autèntica equitat bàsica que és la igualtat d'oportunitats i aconseguint que l'educació contribuïska a la promoció social, i garantisca, alhora, la millor eficiència dels importants recursos públics destinats a la política de beques i ajudes a l'estudi».

D'altra banda, no pareix que les mesures concretes estiguen molt pensades. Alguns som incapaços d'entendre les raons per les quals es considera que, per exemple, un estudiant d'Enginyeria amb un 65% d'aprovat i un 6 de mitjana hauria de tenir dret a beca (aconsegueix el mínim rendiment acadèmic exigít pel Govern) i no hauria de tenir aquest dret un altre estudiant que haguera aprovat el 80% dels crèdits amb un 5.8 de mitjana.

L'enduriment dels requisits acadèmics per als aspirants a beca genera una situació de discriminació efectiva, enfront dels estudiants que no precisen d'ajuda econòmica, en exigir als becaris més rendiment en la universitat per a continuar amb els seus estudis de grau o màster. També se'ls exigeix més nota d'accés per a iniciar els seus estudis universitaris o en el grau per a iniciar els d'un màster no habilitant per a exercir una professió regulada. Això és més greu si es considera que els alumnes sense recursos econòmics parteixen d'una situació no tan favorable, per la falta de mitjans, per a obtenir un bon rendiment acadèmic i, a més, poden dedicar més poc temps a l'estudi en haver de compensar la falta de recursos fent faenes de manera eventual.

La introducció, per sorpresa, d'aquestes modificacions, després de molts anys d'estabilitat de les regles de joc, ha generat un problema d'inseguretats jurídica greu per a qui havia optat per iniciar una carrera universitària sense mitjans econòmics per a pagar-la, però que confiava a poder fer-ho gràcies a les beques. Alumnes que es van matricular en el curs 2011-2012 d'un nombre determinat de crèdits sabent que havien d'aprovar un 80% per a continuar amb la beca es van trobar, al juny i quasi sense possibilitat de reaccionar, amb el fet que llavors se'ls exigiria un 90%. Vist amb un exemple, un alumne matriculat de 60 crèdits amb una assignatura suspesa de 12 passava de poder continuar amb la beca a quedar-ne exclòs.

RD 100/2012 i anuncis per al curs 2013-2014

A més de les modificacions comentades, el decret anuncia, aquesta vegada amb temps, la intenció del Govern de pegar una altra *volta de rosca*

als requisits de rendiment acadèmic en la convocatòria del curs 2013-2014. Aquests anuncis són els que han provocat un gran rebuig social i han generat un debat social important quan s'han introduït en el projecte de reial decret que hem conegut aquesta primavera.

Aquest enduriment tindrà, segons la CRUE, la conseqüència d'expulsar molts estudiants de les nostres universitats i ha generat un rebuig generalitzat: CRUE, estudiants, sindicats, partits de l'oposició i comunitats autònomes (algunes del PP). En un article de Juan Hernández Armenteros, Universitat de Jaén, i José Antonio Pérez García, gerent de la Universitat Politècnica de València, publicat el 14 de setembre del 2012 en *El País* (<http://goo.gl/IjOa5>) es calcula l'expulsió del 17,3% dels becaris l'any 2012 i del 32,7% el 2013.

La conseqüència de l'altra gran modificació, d'un efecte dissuasiu clar perquè un estudiant es decidisca a sol·licitar la beca, és la suposició que qui no aprova el 50% dels crèdits ha fet un ús fraudulent de l'ajuda. Les conseqüències les veurem quan acaben els períodes d'exàmens i els alumnes comencen a rebre cartes en què se'ls exigisca la devolució de la beca percebuda, exceptuant-ne la beca de matrícula. És difícil d'entendre que el Ministeri no haja previst que el fracàs acadèmic lligat a no superar la meitat dels crèdits no està necessàriament motivat per l'absència d'esforç de l'estudiant i que pot ser el resultat d'una situació familiar complicada, d'una malaltia, de problemes en les relacions sentimentals que poden derivar en estats depressius o d'altres situacions no imputables a l'estudiant i que incideixen notablement en el rendiment acadèmic. Una altra circumstància digna de tenir en compte és la dificultat afegida que suposa l'exigència de presencialitat de moltes assignatures en el nou marc de Bolonya, que pot ser incompatible amb la necessitat de treballar per a poder mantenir-se.

Tampoc considera la norma que el fracàs, sobretot en primer curs, es pugui deure a una mala elecció de carrera (no és infreqüent que alumnes que fracassen en uns estudis tinguin un bon rendiment en una altra carrera. La normativa anterior no els permetia a aquests alumnes tornar a gaudir d'ajuda per al primer any dels nous estudis, però això és molt diferent d'obligar-los a retornar la beca. Trobe que aquest curs els defensors tindrem uns quants casos d'alumnes les famílies dels quals no tenen recursos per a procedir a la devolució d'uns diners que ja s'han gastat en manutenció, trasllats, allotjament, material... i que quedaran

amb un deute amb Hisenda, que els impedeix iniciar nous estudis fins que siga satisfet, i que veuran com se'ls anul·len les assignatures que hagueren superat.

RD 609/2013

Dins del nou costum de modificar tots els anys la normativa sobre beques, el 2 d'agost del 2013 s'aprova el RD 609/2013, que confirma els canvis anunciats en el RD 100/2012 i introdueix altres novetats.

- En primer lloc es confirma l'exigència de 6,5 en les PAU, encara que, després del rebuig suscitat, sobretot l'expressat per la CRUE, i el debat públic generat, s'introdueix la possibilitat d'obtenir només el component de beca de matrícula si s'aconsegueixen 5,5 punts en les PAU. Les conseqüències són evidents per als alumnes que no residisquen prop del centre universitari en el qual pretenguen estudiar i no hagen d'assumir despeses de transport o residència o per als quals necessiten ajuda econòmica addicional per a afrontar les despeses de material o manteniment.
- També es confirma l'enduriment dels requisits acadèmics passant, en dos anys, d'exigir el 80% d'aprovat al 100% (o del 60% al 85% en les carreres tècniques) per a continuar amb la beca: això és el que s'exigia abans per al component de rendiment acadèmic (100% o 80%) i suposa l'augment del 25% o del 41,6% en les exigències de rendiment. A més, s'ofereix l'alternativa de superar el 80% o 90% dels crèdits, però amb una nota mitjana de 6,5 (6 en les tècniques) que és la mateixa que s'exigeix, com a novetat, als alumnes que aproven la «selectivitat». Per al càlcul de la nota mitjana es tenen en compte també les assignatures no presentades, que es qualifiquen amb un 2,5.
- S'introdueix una novetat no anunciada que pot permetre que alguns alumnes accedisquen almenys a la beca de matrícula si compleixen els requisits acadèmics exigits per al curs 2012-2013, endolcits en el cas de Ciències:

«Per a obtenir, en les condicions previstes en aquest Reial decret, la beca de matrícula com a únic component, els sol·licitants de segons i posteriors cursos hauran d'acreditar haver superat en

els darrers estudis cursats els percentatges següents dels crèdits matriculats:

Branca de coneixement	Percentatge de crèdits que cal superar
Arts i Humanitats	90%
Ciències	65%
Ciències Socials i Jurídiques	90%
Ciències de la Salut	80%
Ensenyaments Tècnics	65%

Trobe contradictori, o almenys poc estudiat, que s'equiparen els estudis de Ciències i Ensenyaments tècnics a l'efecte de la beca de matrícula (s'exigeix el 65% en tots dos casos) i es consideren diferents a l'efecte de la resta de components amb més exigència per a Ciències (100% contra 85% o 80% amb 6,5 contra 65% amb 6), equiparant en aquest cas els estudis de Ciències amb els de Ciències de la Salut.

Es modifiquen les quanties econòmiques de les beques, els llistats de renda i els tipus de beca:

- Desapareix la beca salari o de compensació, que estava dotada amb 3500 €.
- Desapareixen les beques de mobilitat per a residència en una altra comunitat autònoma. Només es té en compte estudiar en una ciutat diferent a la de residència i no es distingeix entre desplaçar-se a una distància curta o llarga.
- Desapareixen les ajudes per a transport i material.
- Desapareixen les beques per al projecte final de carrera.
- Desapareix el component de rendiment acadèmic menys lligat a la renda (hi havia prou amb el llistat 5) i que s'establia com un estímul addicional.
- S'estableixen quanties fixes (1500 € lligats a la renda i 1500 € a la residència) i variables (amb un import mínim de 60 € i que depèn de la nota mitjana i de la renda) per als diferents tipus de beca.

- Es passa de 5 (4 reals) a 3 llindars de renda i es mantenen els quantitats estipulades per als llindars mínim i màxim.
- El llindar 1 dóna dret a la beca de matrícula, general i de residència, el 2 a la de matrícula i general i el 3 només a la de matrícula.

Amb aquestes modificacions, els sol·licitants de beca no poden saber la quantia que poden percebre fins a molt avançat el curs. Això suposa un canvi radical en passar d'una situació en la qual l'estudiant sabia, abans de matricular-se, si tenia dret a beca i la quantitat que percebria, a una altra en què la quantia de la beca està lligada a diversos factors i no es pot conèixer fins que no estiga concedida. Moltes famílies pateixen una situació econòmica que no els permet prendre decisions amb aquesta incertesa, especialment quan no hi ha universitat prop del domicili familiar i de la quantitat de la beca, que és menor, depèn poder assumir els costos de transport, manutenció o allotjament.

D'altra banda, com hem comentat, es lliga la quantia de la beca al rendiment acadèmic en la part variable, fet que canvia la filosofia de considerar la beca com una ajuda econòmica per a garantir el dret a l'educació i el component de rendiment com un premi addicional a l'excel·lència.

1.4.3. Darrera reflexió: una defensora es dirigeix al ministre

El curs passat la nostra companya Rosa Galán es va dirigir al ministre i li va expressar la preocupació pels alumnes als quals s'ha denegat la beca i no poden afrontar el pagament de la matrícula:

«Un gran nombre d'alumnes no podrà afrontar el pagament de les matrícules no becaades, i això determinarà:

- *que no puguin ser avaluats en assignatures que ja han superat;*
- *que els quede un deute per impagament amb la universitat, per la qual cosa no podran tornar a matricular-se ni sol·licitar certificats o l'expedició de títols fins a saldar el deute;*
- *que si volen tornar a matricular-se de les assignatures anul·lades, es consideren de segona o successives matrícules, amb l'increment percentual corresponent del preu.»*

Davant d'aquesta situació sol·licita que «s'autoritze les universitats perquè puguin articular algun sistema que tinga en compte, a l'efecte del

còmput de la segona i successives matrícules, la concurrència de l'existència d'una anul·lació d'ofici de la matrícula formalitzada per la falta de concessió d'una beca».

El ministeri li va contestar que *«Com vostè sap, finalment, són les universitats, en normativa aprovada pel seu consell de govern, les que estableixen les normes que regulen l'anul·lació de matrícula, i els terminis i les condicions per l'anul·lació, i després poden, en l'exercici de l'autonomia universitària, canviar-les amb la finalitat de solucionar el problema dels alumnes que estiguen en situacions com les descrites».*

D'aquesta resposta es pot desprendre la possibilitat que plantegem en les nostres universitats iniciatives per a evitar el doble càstig d'haver de pagar segones matrícules, fins i tot en assignatures que han sigut aprovades.

1.4.4. Resultats de l'enquesta

Per a tenir dades es va fer l'enquesta següent entre els defensors universitaris.

- **Has tingut casos relacionats amb el canvi de normativa de beques per al curs 2012-2013? (beques denegades en augmentar l'exigència de nota o l'obligació de retornar l'import de la beca per no aprovar el 50%).**

En la majoria (60%) de les universitats no ha arribat a les oficines de defensors cap cas. En el 40% sí que es van presentar 1 o 2 casos, i fins a 4 casos en alguna. A voltes són altres assumptes relacionats amb beques, però no específicament de retornar beca.

- **Han quantificat en la teua universitat el nombre d'alumnes que ha perdut la beca com a conseqüència de les noves exigències?**

El 35% de les universitats han estimat els alumnes que han perdut la beca l'any passat, fins i tot els que han pogut deixar de sol·licitar-la enguany pel canvi en la normativa, oscil·len des del 750 alumnes en les de més nombre d'alumnes a 650, 400...

Hi ha universitats en què no es quantifica en nombre, però s'estima que pot haver-hi un percentatge d'afectats d'entorn del 15% d'increment en les revocacions de beques.

També cal considerar les diferències regionals, ja que hi ha universitats que no es veuen afectades perquè les beques es regeixen per bases autonòmiques que segueixen mantenint els criteris anteriors al curs 2012-2013. El País Basc i Canàries pal·lien l'efecte i altres com Galícia anuncien que ho faran.

- **Ha introduït la teua universitat algun tipus nou d'ajudes per a compensar els alumnes afectats pels canvis en els requisits acadèmics de la convocatòria de beques de 2012-2013?**

Aproximadament el 65% de les universitats que han respost a l'enquesta no disposa d'un tipus específic d'ajudes per a pal·liar l'efecte en les beques 12-13, encara que tenen diferents mitjans de compensar-ho, com les ajudes autonòmiques, donants anònims, etc.

- **S'han introduït en la teua universitat un altre tipus d'ajudes per a estudiants que no poden afrontar el pagament de les matrícules i que no han pogut obtenir una beca per diverses circumstàncies com haver patit un empitjorament objectiu i justificable de la situació econòmica personal o familiar, tenir una malaltia sobtevinguda...?**

El 85% tenen fons d'ajuda social amb quanties molt variables des de 600.000 euros en les que tenen un nombre més gran d'alumnes fins a 15.000 en les més modestes.

- **Vols descriure breument algun cas, que hages tractat, com a exemple de les conseqüències de les modificacions introduïdes?**

El cas d'un alumne de quart de Magisteri que suspèn la primera assignatura i a més reconeix crèdits i no arriba al 80% d'aprovat, raó per la qual perd la beca.

Beca de residència que ha de retornar-se per no superar el 50% de crèdits; consulta de l'alumna sobre què fer i la defensora informa que actua com a transmissora d'informació, Hisenda executa si es passa el termini de dos mesos de pagament voluntari.

Una alumna de primer curs amb nota d'accés 5,469, pares divorciats a l'atur i un germà nounat. Li van donar beca del fons d'ajuda social especial.

Casos d'alumnes que volien renunciar a la matrícula al no tenir beca, però no podien fer-ho per estar fora de termini i a més s'havien matriculat de més crèdits. Queden com a impagaments.

- **Vols proposar alguna qüestió per a debatre sobre el tema?**

Casos de pagaments de segones matrícules quan es produeix anul·lació de primera matrícula per causes de malaltia o justificades. Estirament de crèdits a l'estudi demanats durant més anys per a compensar l'efecte de les restriccions de beques.

Si l'aprobat és un 5, per què exigir un 5,5 per a beca de matrícula? Es discrimina els estudiants que no resideixen en el lloc de la universitat en exigir-los un 6,5? Opinió que les assignatures no presentades es valoren amb un 2,5.

Estudiar la incidència de la necessitat d'aprovar el 50% dels crèdits per a no haver de retornar la beca i proposar rebaixar l'exigència de rendiment acadèmic i la igualtat d'oportunitats entre becats i no per a accedir a la universitat (5 o 5,5).

Alumne que es matricula de 84 crèdits en Criminologia i n'aprova 75 (li'n falten 0,6 per a arribar al 90%). L'alumne comenta que si haguera conegut prèviament la normativa s'hauria matriculat de més pocs crèdits. Alumnes que es queden sense beca amb un sol suspens (assignatura de 12 crèdits).

- **Reflexió de l'efecte de no poder tenir beca qui no resideix en el mateix lloc del campus, ja que vulnera el principi d'igualtat d'oportunitats.**

I com no, l'assumpte que ha sorgit el dimarts dia 5 amb el canvi en la interpretació de les beques Erasmus, que posa una nova pedra o més aïna un mur a les possibilitats d'estudiar en igualtat d'oportunitats dels menys afavorits. Enguany, de moment, es mantenen els criteris, però l'any que ve com estarem?

1.4.5. Conclusions

- La política de beques que actualment du a terme el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport genera un sentiment profund de rebuig en el col·lectiu de defensors universitaris, ja que vulnera el principi d'igualtat d'oportunitats, fonament de l'estat social, són considerats

il·legals els canvis normatius retroactius, perquè afecten el principi de seguretat jurídica, base de l'estat de dret.

- Malgrat la gran preocupació dels defensors universitaris i de l'impacte social dels canvis normatius introduïts, són escassos els casos presentats en les oficines de les universitats.
- Seria recomanable traslladar als rectors i autoritats autonòmiques, en ser els canals d'interlocució establits amb el Ministeri, l'exigència que les convocatòries de beques i les resolucions es produïsquen amb prou de temps perquè les persones destinatàries puguin fer una planificació adequada dels seus estudis, matriculant-se d'acord amb els recursos econòmics realment disponibles i no sobre la base dels supòsits.
- De la mateixa manera, traslladar la necessitat que els requisits establits per a la concessió de les beques siguin consensuats amb els sectors afectats seguint els canals legalment establits, es basen en criteris lògics, estudiats i legals, i que siguin reflectits en textos senzills i clars. Particularment, considerem que s'ha incomplert el que es disposa en l'Estatut de l'Estudiant respecte a la participació del Consell d'Estudiants Universitari de l'Estat en «la fixació de criteris per a la concessió de beques i altres ajudes destinades als estudiants».
- Es posa en coneixement de tots la possibilitat de pal·liar, en certa mesura, l'impacte que generen les beques no concedides o revocades, mitjançant eines a la disposició de les universitats, si estan dins de les seues potestats, com l'anul·lació de matrícula fora del termini establert per a fer-ho, la consideració de les assignatures amb un nombre elevat de suspensos o eximir de l'obligació que estableixen algunes normes de permanència respecte a l'obligació de matricular-se obligatòriament de les assignatures no superades.
- Recomanació de crear un fons d'ajuda social, en les universitats que no en tinguen, per a casos especials i circumstàncies sobrevinudes que fan que no puguin afrontar el pagament de les matrícules, fet que genera un deute amb la universitat no assumible pels alumnes, atès que se n'ha comprovat l'efecte positiu en les que sí que disposen d'aquesta eina. Cal tenir en compte, en aquestes ocasions especials, que l'impagament no genere haver de pagar les ma-

tèries com a segones matrícules quan no s'ha pogut afrontar el pagament en primera instància.

- Dirigir-se a les comunitats autònomes perquè permeten que les universitats puguin tornar a cobrar com a primera matrícula les assignatures que no s'han pogut superar com a conseqüència de causes sobrevingudes (malaltia, intervenció quirúrgica, necessitat de treballar per canvi en la situació econòmica familiar...).
- Expressió del rebuig a les diferents exigències de rendiment acadèmic per a l'accés, la permanència i la progressió en els estudis universitaris depenent de si es tracta d'estudiants amb beca o sense, atès que per a poder obtenir i mantenir la beca se'ls exigeixen qualificacions per damunt de les necessàries per a superar les assignatures en el cas dels alumnes no becats. Preocupació per la possibilitat de pressions en el professorat generades per les esmentades exigències.
- Es va generar un debat sobre si els recursos econòmics existents, escassos i limitats, s'haurien de dedicar a beques o a altres polítiques socials. Suggeriment de la pertinència de contextualitzar la problemàtica de les beques als estudis universitaris dins del marc general de crisi econòmica i estudiar la situació i normatives anàlogues en les universitats de l'entorn europeu; pot ser aquest un tema per a tractar en futur de l'ENOHE.

1.5. Taula de treball D. Les guies o plans docents com a contracte d'aprenentatge

Coordinadors:

Vidal Luis Mateos Masa, defensor universitari de la Universitat d'Extremadura

Joana María Petrus Bey, síndica de greuges de la Universitat de les Illes Balears

1.5.1. Presentació

Amb diverses denominacions (guies docents, plans docents, etc.) han sorgit en les universitats espanyoles en els darrers anys uns documents associats a cada assignatura que han substituït, en gran manera, els tradicionals *programes*. Ha sigut un dels canvis associats a la incorporació espanyola a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), com a conseqüència de la Declaració de Bolonya de 1999.

Els formats que s'han adoptat per a les guies o plans docents són diferents en les diverses universitats i, fins i tot dins d'una mateixa universitat, a vegades també varien d'uns centres a altres. Però hi ha prou de fer una ullada a qualsevol per a advertir que tenen molta més informació que els programes anteriors. En bona mesura són instruments que contribueixen a incrementar la transparència dels estudis universitaris, que és una de les claus de l'EEES.

A Espanya, la incorporació a l'EEES ha estat acompanyat d'un afany per reformar la metodologia dels processos d'ensenyament, aprenentatge i avaluació. Les guies docents són, en bona mesura, reflex d'aquest canvi. Així doncs, en sentit genèric, s'ha encunyat el terme *contracte d'aprenentatge* per a referir-se a aquests documents que inclouen la seqüència d'activitats que ha de fer l'estudiant que tenen garantits uns resultats formatius encara que, com veurem, el terme *contracte d'aprenentatge* té un sentit estricte molt precís en el qual no caben totes les guies docents.

La incorporació de les guies docents a la vida quotidiana de les universitats espanyoles ha estat acompanyada de certa polèmica en el professorat. Però, per a l'actuació dels defensors universitaris, suposa una eina que pot permetre garantir més bé els drets de les persones involucrades, sempre

que el contingut siga clar, no continga contradiccions i els alumnes l'hagen tingut disponible abans de l'inici de curs.

Aquest text s'articula en quatre parts. La primera intenta aplegar situacions que es presenten als defensors universitaris. La segona part aborda claus de la planificació dels ensenyaments en l'EEES. La tercera part tracta dels *contractes d'aprenentatge* en sentit estricte i, finalment, la quarta part inclou algunes propostes que poden il·luminar l'actuació dels defensors universitaris en la matèria.

Pel fet que hi ha universitats en què s'utilitza l'expressió *guia docent* i n'hi ha altres en què es diuen *plans docents*, en aquest document s'utilitzen indistintament totes dues expressions.

1.5.2. Partim de la realitat: els casos concrets

En aquest apartat es presenten succintament alguns casos recollits de l'experiència quotidiana dels defensors. Darrere d'aquests casos es poden detectar fàcilment la tensió entre elements tals com ara la llibertat de càtedra d'un costat i d'un altre la coordinació docent i el dret i deure de les universitats de tenir les seues opcions globals, com s'indicarà més avant. Una altra tensió es pot apreciar entre el concepte de contracte (que exigeix concreció, evitar les ambigüitats, etc.) i el de pressupost (que és una previsió del que succeirà, però que està subjecte als imponderables que puguen sorgir).

a) Les queixes del professorat: per a què tants papers?

La posada en marxa dels nous títols de grau i màster associats a l'EEES ha comportat, en general, un increment en el nombre de documents (i l'extensió dels documents) que han de fer els professors. En particular, un pla docent sol ser bastant més extens que un dels programes clàssics, ja que sol afegir molta més informació. En general, tota la implantació dels sistemes de garantia de qualitat ha originat un increment del treball del professorat.

Això origina no poques queixes. L'experiència demostra que si deixem de costat una petita minoria existent en tots els col·lectius (també entre el professorat) que sempre veu malament qualsevol canvi que en modifique la rutina, les noves maneres de fer les guies docents no esdevenen en queixes, si el professorat comprèn la finalitat del canvi. La major part de les queixes que presenta el professorat tenen a veure amb la utilitat dels

canvis, els beneficis que reportarà als alumnes l'esforç extra (moltes vegades merament burocràtic i ofimàtic) pel que fa al programa clàssic.

En general, els professors universitaris portem malament (i açò és al nostre judici símptoma de salut) que les altes instàncies administratives ens *ordenen* que determinat procediment s'ha de fer d'una manera determinada a partir de tal moment, sense més. Forma part del nostre treball quotidià com a docents i investigadors preguntar-nos el perquè de les coses. És lògic, per tant, que no s'acaten sense més les normatives noves i per això esdevé deure de les instàncies administratives justificar en quina mesura els canvis administratius suposen una millora del procés acadèmic.

L'homogeneïtzació de format per a elaborar les guies docents per a totes les àrees, titulacions, matèries i disciplines, pot acabar imposant-se, però difícilment deixarà espai a la creativitat, a la motivació del professorat i, en conseqüència, a la innovació. Trobar la justa mesura entre l'objectiu general *que totes les assignatures tinguen guia docent que incloga una sèrie de mínims* i en molts casos el resultat, *totes les guies d'un mateix grau són pràcticament iguals a excepció del temari i la bibliografia*, és una de les tasques més urgents.

b) Per a una mateixa assignatura cada grup pot tenir una guia docent diferent?

En assignatures que tenen diversos grups d'activitat és freqüent que els professors diferisquen d'uns grups a uns altres. Elaborar una guia o pla docent únic per als diferents grups que continga informació detallada pot suscitar desacords entre els professors implicats. Alguns professors, en aquestes circumstàncies, apelen a la llibertat de càtedra, que creuen limitada si no se'ls permet una guia docent singular per al seu grup d'activitat. D'altra banda, els estudiants reclamen ser tractats en condicions d'igualtat amb independència del grup en el qual estiguen.

Encara que les raons últimes que puguen arribar a explicar aquest tipus de «casos» plantejats no poques vegades als defensors universitaris poden ser molt variades, estinem –*grosso modo*– que en general aquest tipus d'arguments (apel·lar a la llibertat de càtedra) sorgeixen com a resultat d'un conflicte interpersonal entre els professors encarregats d'impartir cadascun dels grups de l'assignatura.

La major part de les persones, també els alumnes, considerarien raonable que no hi haguera grans diferències entre cursar l'assignatura X en el grup 1 i cursar la mateixa assignatura X en el grup 2. Així doncs, no és gens clar que en un grup fóra extremadament fàcil aprovar, s'exigira poc, no hi haguera exercicis fora de l'aula i amb prou faenes es treballaren continguts, i en l'altre grup, per exemple, fóra molt difícil aprovar, s'exigira molt i hi haguera una gran quantitat de tasques no presencials i el temari fóra inabastable. El lògic seria que, tant els continguts, com les càrregues de feina, els elements d'avaluació, els criteris de correcció i puntuació, si no idèntics, molt similars, ja que el contrari suposaria un greuge comparatiu.

Per què llavors arriben a sorgir conflictes? Fonamentalment pel procediment que se segueix per a elaborar la guia docent. Els orígens més freqüents de conflicte són els següents:

- Confecció de la guia o pla docent. A voltes, només un professor o uns quants fan la guia i la imposen a la resta. El problema s'agreuja si, a més, qui fa la guia té una categoria inferior a la del professor que ha d'acatar-la sense haver tingut oportunitat de participar en l'elaboració. (Sorgeix el conflicte habitualment entre professors joves i més veterans d'una mateixa matèria. Els veterans apel·len a l'experiència, la dilatada formació i a voltes fins i tot al fet que qui pretén imposar la guia va ser alumne seu; els professors novells apel·len a la preparació més bona, coneixements més actuals, a voltes experiència externa a la universitat, domini de la tecnologia, etc.).
- Assignació de responsable de l'assignatura. En algunes universitats hi ha un procediment per a designar un dels docents com a professor responsable de l'assignatura. El terme pot ser poc afortunat, perquè dona a entendre que la resta no és responsable, la qual cosa per a alguns suposa un greuge o un menyspreu. Si la universitat considera que ha d'haver-hi un *responsable* a efectes, per exemple, de firmar les actes, de respondre davant dels alumnes en relació amb determinats fets administratius, pot ser que no fóra sobrer que el *grup* de professors als quals se'ls ha assignat una mateixa assignatura es posaren d'acord en l'elaboració de la guia docent i igualment nomenaren entre ells un *supervisor* o *coordinador*.

La fortuna que puguen tenir els grups de professors per a entendre's entre ells passa necessàriament per salvaguardar d'un costat l'experiència docent i la categoria dels més veterans i per un altre la capacitat innovadora o creativa dels més joves. En els departaments on prèviament ja se sap que aquest enteniment no pot ser, el més pràctic per a evitar el conflicte és evitar que determinats professors coincidisquen en una mateixa assignatura i que un tinga capacitat de decisió sobre les tasques d'un altre.

Per a fer-ho, les normatives han de concedir al responsable dels recursos humans del departament (el director) cert grau de llibertat que permeta construir una *pau* social salvant les diferències personals que sempre hi ha i que en algun cas poden arribar a aruïnar la convivència i generar conflictes que acaben pagant els alumnes.

c) Qui aprova els plans docents?

Cada universitat té una tradició o norma diferent quant a la necessitat que els programes de les assignatures que elaboraven els professors hagen de ser aprovats per alguna instància. En el nou context de l'EEES ha sorgit una major preocupació per la coordinació dels ensenyaments i fruit d'això és habitual que les guies docents que elaboren els professors hagen de ser aprovades per departaments, comissions de qualitat, etc. L'aprovació dels plans o guies docents pot també originar problemes perquè alguns professors qüestionen que es pugui limitar la seua llibertat en aquest àmbit.

d) Limitacions per a elaborar els plans docents: memòries de verificació. Llibertat de càtedra?

Els nous plans d'estudi han d'incloure en la memòria de verificació una informació molt més completa sobre les assignatures que afecta no solament els continguts, sinó també les estratègies i metodologies d'ensenyament, aprenentatge i avaluació. En establir-se, d'entrada, uns objectius per a cada titulació és lògic que cada assignatura tinga sentit en la mesura en què contribuïska a aconseguir aquests objectius.

A més, algunes universitats (o centres dins d'una universitat) poden tenir diferents acords que condicionen la manera en què el professor pot desenvolupar una assignatura (grandària dels grups d'activitat, criteris

globals en matèria d'avaluació, competències transversals que deu desplegar cada assignatura, etc.).

Una queixa que alguns professors presenten és si no es poden introduir novetats en la planificació de l'assignatura sense haver de fer els tràmits de modificació de la memòria de verificació. Senten que la memòria de verificació és un corset rígid.

No hi ha dubte que la llibertat de càtedra és un dret constitucional, però també que la llibertat de càtedra es refereix únicament al dret que tenen els docents a ensenyar i debatre sense estar limitats per doctrines o ideologies imposades. Per a alguns autors, la llibertat de càtedra forma part de la llibertat acadèmica, que inclou a més la llibertat en l'àmbit de la recerca; el docent públic tindria també així llibertat per a investigar, divulgar i publicar els resultats de les recerques científiques i també el dret a expressar lliurement l'opinió sobre la institució acadèmica mateixa que l'empara sense que pugui haver-hi censura intel·lectual que el limite.

Malgrat l'amplitud d'aspectes que abasta la llibertat acadèmica, també té les seues limitacions, com ara són la subjecció als plans d'estudi aprovats per les instàncies administratives, la llibertat de consciència dels alumnes, etc.³⁹

D'altra banda, és cert que algunes memòries de verificació són veritablement rígides i que interpretades en tota la seua extensió poden acabar constreint la llibertat d'acció del professor.

e) Pot haver-hi modificacions després de tancar-se la matrícula?

És un dels temes fonamentals que preocupa estudiants i professors en aquesta matèria. Hi ha professors que creuen que és un disbarat haver de fer una planificació docent detallada (per exemple, amb la indicació del nombre d'hores que es dedicarà a cada tema o activitat) i que després no es pugui variar aquesta planificació al llarg del curs, per a afrontar les circumstàncies sobrevingudes (hores de classe perdudes, temes que susciten més dificultat de la prevista, etc.). En sentit contrari, els estudiants a voltes presenten reclamacions quan els professors es desvien del que inclou la guia o pla docent.

³⁹ Es pot consultar *in extenso* l'article de M. L. Simón Torres i J. L. Selva Tobarra, «Los límites de la libertad de cátedra» en l'adreça següent: www.uclm.es/ab/educacion/ensayos/pdf/revista10/10_13.pdf

Una situació singular que pot presentar problemes és la que hi ha quan canvia el professorat de l'assignatura amb el curs començat.

Pareix ben clar que les reclamacions dels estudiants deriven del fet d'haver-los assegurat que el que s'estableix en la guia docent és inamovible, de manera que més que una «guia», que no deixa de ser una orientació més o menys precisa del que serà l'assignatura, el que s'hi estableix adquireix als ulls dels alumnes la naturalesa d'un contracte. No poques vegades, els professors es veuen obligats a establir un procediment d'avaluació o un conjunt d'activitats que, posteriorment, per la dinàmica de la classe o per una previsió errònia per part seua, no poden complir.

Pareix lògic que si s'observen deficiències en la guia docent que, si no s'esmenen, perjudicaran els alumnes o establirà per a ells unes condicions absurdes, haja d'existir un procediment perquè els professors puguin modificar-la i adaptar-la de manera que complisca els seus objectius de guiar en l'aprenentatge i de servir els alumnes com a pauta per a conèixer com seran avaluats.

f) Amb quina precisió cal elaborar el pla docent?

Aquest assumpte apareix darrere de molts dels casos referits. Com més gran siga el nivell de detall més grans solen ser les resistències i crítiques del professorat i més gran el nombre de reclamacions potencials dels estudiants per presumptes incompliments en el que hi ha planificat.

Moltes universitats han considerat que la concreció i detall de les guies docents havia de redundar en benefici de més transparència, de manera que han instat els seus professors a incloure-hi un excés d'informació que, en molts casos, els alumnes ni lligen, però a la qual s'acullen en el cas que sorgisquen conflictes o els alumnes suspenguen.

Hi ha experts que explicaven ja fa una dècada que la guia docent havia de contenir consells, orientacions que ajudaren a entendre l'alumne el sentit de l'assignatura dins d'un projecte formatiu més ampli que era el pla d'estudis.⁴⁰

⁴⁰ Es poden consultar les indicacions que en 2004 feia M. A. Zabalza en la *Guia de guies docentes* i que van ser adoptades en moltes universitats com a mesures àuliques. Es pot consultar en l'adreça següent: www.upcomillas.es/ees/documentos/guiaplan.pdf

g) Es poden retornar els preus públics per matrícula si s'incompleix la guia docent?

Quan a la guia docent s'associa el concepte de *contracte*, és lògic que un incompliment de la guia docent siga entès com un incompliment de *contracte*. Per això, en algun cas, els estudiants poden reclamar una anul·lació de matrícula amb devolució dels preus públics satisfets, si consideren que hi ha hagut canvis no consensuats respecte del contingut en els documents inicials.

No obstant això, no pareix una pretensió que pugui prosperar fàcilment, ja que el que els estudiants consideren un *contracte* és realment un *compromís*, si es vol, d'una manera potser similar al compromís públic que adquireixen els partits polítics quan presenten el seu programa als ciutadans, als quals es podria plantejar denunciar per *incompliment*.

En cada cas caldria veure què s'ha incomplert de la guia docent i per què i fins a quin punt l'incompliment ha impedit la consecució de l'objectiu perseguit per l'alumne en cursar (i pagar) l'assignatura, que no és altre que adquirir les competències que preveu o bé aquest incompliment es refereix a canvis en les activitats d'ensenyament, aprenentatge o avaluació respecte a les planificades inicialment i que l'estudiant no pot dur a terme per les seues circumstàncies personals.

L'únic tipus de guia docent que es podria arribar a considerar incomplida des del punt de vista contractual seria el tipus de guia anomenat *contracte d'aprenentatge* en sentit estricte, el qual el veurem en l'apartat quart.

h) Els criteris d'avaluació no s'han complit?

Un dels epígrafs que inclouen les guies docents està referit als criteris d'avaluació que s'apliquen en l'assignatura. Pot ser que siga l'aspecte que més reclamacions pugui suscitar per part dels estudiants. Els criteris d'avaluació poden ser, a voltes, vagues o ambigus. També poden ser, alguna vegada, contraris al que inclou la memòria de verificació. A voltes, els professors es poden desviar del que inclou en la guia docent per motius diversos: canvis de professor al llarg del curs, incorporació de noves activitats d'avaluació, etc.

L'important és que els alumnes tinguin clar què s'espera d'ells, què s'espera que hagen après i com es preveu comprovar si s'han assolit determinats aprenentatges. I que ho sàpien amb temps suficient de reaccio-

nar i treballar en aquest sentit esperat. Si l'apartat d'avaluació és exhaustivament precís, el que és probable és que l'adaptació de la guia a la realitat del grup d'alumnes faça necessari modificar algun aspecte (un tipus d'activitat que no pot fer-se de manera individual perquè el nombre d'alumnes desborda les possibilitats de correcció del professor; un nombre determinat d'experiments o casos que s'ha de reduir per no haver-se pogut dur a terme en tots els subgrups d'aula, etc.).

La bona pràctica docent demostra que els alumnes són raonables si els professors són raonables i que els alumnes s'acullen a la literalitat del que hi ha escrit en la guia docent només en el cas que no compreguen quina mecànica ha seguit el professor per a qualificar-los i si tenen la percepció que el professor ha sigut arbitrari o injust.

1.5.3. La programació dels ensenyaments en el marc de l'EEES

a) Del crèdit LRU al crèdit europeu (ECTS)

Després de la Llei de reforma universitària (LRU, 1983) les titulacions oficials de la universitat espanyola es van començar a planificar utilitzant el crèdit com a unitat de mesura. Com és ben sabut, el crèdit que la LRU va introduir mesurava el temps en el qual el professor i l'estudiant coincidien en les activitats d'ensenyament i aprenentatge. Se suposa que el professor dedicava més temps a la docència que el que es quantificava en els crèdits (temps de preparació de classes, correcció d'exàmens, etc.) i que l'estudiant també dedicava més temps al procés d'ensenyament i aprenentatge (estudi personal, realització de treballs, etc.).

Una assignatura normal que tinguera, per exemple, sis crèdits, tenia en general 60 hores de classe. La planificació de l'assignatura era l'exercici de distribució d'aquestes 60 hores de classe i això és el que s'inclouïa (sovint sense fer esment del repartiment d'hores) en el temari de l'assignatura.

El RD 1125/2003 introdueix el *crèdit europeu* (és la denominació oficial en el BOE, encara que cada vegada més es coneix com a *crèdit ECTS*). Els nous ensenyaments universitaris associats a l'EEES han sigut planificats en termes d'aquests crèdits europeus des del 2005. El crèdit europeu pretén quantificar tot el temps de treball (presencial i no presencial) que ha d'invertir un estudiant mitjà per a aconseguir uns determinats resultats d'aprenentatge. El valor del crèdit europeu apareix en el BOE en una

forqueta entre 25 i 30 hores. En general, s'ha triat el llindar inferior (25 hores) per les universitats.

Així doncs, una assignatura de, per exemple, sis crèdits europeus, ha d'incloure activitats d'ensenyament, aprenentatge i avaluació que totalitzen $6 \times 25 = 150$ hores de treball de l'estudiant. La planificació de l'assignatura hauria de partir d'explicitar quins són els resultats d'aprenentatge que se n'esperen i incloure la seqüència d'activitats que ha de fer l'estudiant per a assolir aquests resultats. En definitiva, es podria dir que els professors, en planificar l'assignatura, fan un *pressupost* en el qual planegen com invertiran aquest capital humà que són les 150 hores de treball de l'estudiant.

Seguint amb aquesta metàfora del *pressupost*, cal dir que cap empresa o institució funciona sense pressupost. Això no significa que, al llarg de l'exercici *pressupostari*, no puguem sorgir imprevists que obliguen a desviacions pressupostàries.

Però l'experiència de l'existència de desviacions pressupostàries no ha de portar a la conclusió que és millor funcionar sense pressupost, si no a revisar el pressupost en l'exercici mateix o de cara a altres exercicis.

Conceptualment, es diu que la implantació de l'EEES implica que la planificació dels ensenyaments s'ha de fer en un procés descendent, en el qual en primer terme s'estableixen els resultats d'aprenentatge i, posteriorment es concreten les estratègies d'ensenyament i aprenentatge que es tradueixen en una seqüència d'activitats que impliquen un temps de treball de l'estudiant, que ha de coincidir amb l'assignat a l'assignatura. És a dir, primer hem de plantejar-nos quins resultats volem obtenir i, després, com podem aconseguir-los tenint en compte les circumstàncies i el tipus d'estudiants que tenim.

b) La transparència com a element essencial de l'EEES

Una de les claus de l'EEES és la transparència en tots els processos. En efecte, la transparència és un element essencial en els sistemes de garantia de qualitat, que són bàsics per a inspirar la confiança mútua que permeti la mobilitat dels estudiants i titulats en tot l'EEES. La transparència suposa un canvi cultural significatiu en alguns dels processos als quals estàvem acostumats en les universitats espanyoles. Per exemple, no hi havia costum de difondre els resultats dels estudiants (temps mitjà requerit per a completar els estudis o per a accedir a una ocupació).

En particular, la informació que un potencial estudiant tenia referida als estudis que s'oferien era bastant escarida: denominació de l'assignatura, temari, bibliografia i horari. Poc hi havia respecte a les metodologies d'avaluació i, encara menys, respecte a les estratègies seguides en l'ensenyament. Fins i tot no era habitual que s'inclogueren el nombre d'hores de classe que es dedicaria a cada tema.

Això explica que, per exemple, la memòria de verificació que es presenta quan es dissenya una nova titulació tinga molts més elements que els que contenien els anteriors documents dels plans d'estudis.

Aquest canvi cultural que suposa l'augment de la transparència en tots els processos universitaris ha implicat un augment notable en el temps que ha de dedicar el professorat a aquestes tasques, la qual cosa ha originat no poques crítiques, ja que, a més, amb freqüència l'increment de dedicació no és reconegut. A més, s'ajunta amb una certa *beneiteria* que hi ha hagut en considerar que era necessari canviar totes les metodologies docents, la qual cosa porta al fet que molts docents se senten, amb raó, ferits com si tot el que s'havia fet fins llavors haguera sigut erroni. Es corre el risc de voler executar massa canvis de manera simultània i que, al final, hi haja un rebuig global.

c) Quins elements ha d'incloure la guia docent?

No hi ha un estàndard de pla docent o guia docent. Només el fet que s'utilitzen diverses denominacions n'és suficientment il·lustratiu. Els elements més usuals són els següents:

- Objectius de l'assignatura. En aquesta qüestió hi ha models que distingeixen entre objectius i competències i, dins de les competències introdueixen diversos tipus (generals, específiques, instrumentals, interpersonals, sistèmiques, etc.).
- Seqüència de temes que es desenvoluparan en l'assignatura amb indicació del temps que es dedicarà a cadascun. Alguns plans o guies docents concreten encara més en incloure la seqüència de totes les activitats que ha de fer l'estudiant (tant presencials com no presencials) ressenyant el temps de treball de cadascuna i, a voltes, la vinculació que té als objectius de l'assignatura).
- Bibliografia i altres recursos de suport a l'assignatura.
- Criteris i instruments d'avaluació que se seguiran en l'assignatura.

d) La guia docent en el marc d'una titulació i universitat concreta

En el marc de la LRU, a l'hora d'elaborar un dels programes clàssics, el professorat tenia com a referència obligada el pla d'estudis aprovat i publicat en el BOE. Per a cada assignatura només tenia unes poques paraules referida a una descripció breu dels continguts de l'assignatura i el nombre de crèdits (i, per tant de les hores de classe), i distingia entre els de caràcter teòric i els de caràcter pràctic.

En el nou context dels ensenyaments de l'EEES a Espanya, l'escrit pla d'estudis ha sigut substituït per una completa memòria de verificació, que conté molts elements que condicionen l'elaboració de cada guia docent. Així doncs, les memòries de verificació contenen informació referides a les metodologies docents que se seguiran en els processos d'ensenyament, aprenentatge i avaluació.

Pareix lògic que els qui avaluen una proposta de pla d'estudis hagen de tenir elements que els permeten comprovar que les declaracions que es fan en forma d'objectius de la titulació, resultats d'aprenentatge, competències, etc., es concreten en les diverses assignatures, de manera que es pugui comprovar que la planificació de la titulació assegura l'assoliment dels objectius finals.

De la mateixa manera, és totalment lògic que cada professor no tinga llibertat total a l'hora de triar les estratègies docents. Així doncs, a l'hora de pensar en la manera d'invertir les hores de treball de l'estudiant derivades dels crèdits europeus de l'assignatura, el professor no pot decidir el percentatge de presencialitat, o la grandària dels grups d'estudiants, per les repercussions evidents en la plantilla que comporta. És lògic que hi haja directrius de cada universitat en aquestes qüestions.

e) El contracte d'aprenentatge

Alguns teòrics de l'EEES i pedagogs han introduït la idea del *contracte d'aprenentatge* amb caràcter general per a totes les guies docents, tenint en compte que la guia docent pot ser considerada una espècie de *contracte*, en el qual una de les parts contractants seria l'estudiant que es matricula i l'altra la universitat en la qual es matricula.

Aquesta idea de considerar totes les guies docents una espècie de *contracte d'aprenentatge* no ha de portar-nos a confondre el contracte d'aprenentatge en sentit estricte, que és un tipus d'itinerari formatiu que

hauria de formar part de la guia docent de cada assignatura i que es pot utilitzar com a itinerari general o específic per a un determinat grup d'alumnes.

Al nostre judici, considerar totes les guies docents com a *contractes d'aprenentatge* és desvirtuar un instrument que pot ser molt útil fins i tot amb caràcter general allí on és possible. Malgrat això, hi ha autors que parlen de les guies docents com a contractes d'aprenentatge perquè consideren que totes les guies docents comparteixen amb ells algunes característiques que s'haurien de respectar sempre:

- No contenir ambigüitats.
- No canviar-se, si no és amb consentiment de les parts.
- S'ha de conèixer abans de començar les activitats docents (idealment abans de la matrícula).
- No contenir «clàusules lleonines o abusives».

La idea de la guia docent com un contracte d'aprenentatge en termes generals té les seues limitacions ja que:

- hi ha poc marge o gens per a negociar el text del contracte amb cada estudiant;
- un element essencial de la guia docent és el treball personal de l'estudiant que, normalment, es desenvolupa de forma no presencial i, per això, és molt difícil que el professor pugui verificar el temps dedicat per l'estudiant a aquesta tasca;
- el desenvolupament d'un curs pot presentar circumstàncies sobrevingudes que fan que el pla docent previst haja de patir desviacions.

No obstant això, el contracte d'aprenentatge en sentit estricte va més enllà d'aquests trets genèrics que tots els tipus de planes o guies docents comparteixen. Vegem-ho.

1.5.4. Els contractes d'aprenentatge en sentit estricte

La primera característica d'un *contracte d'aprenentatge o learning contract* és el caràcter individual. D'acord amb Miguel Díaz (2006)⁴¹ el

⁴¹ MIGUEL DÍAZ, M. de (coord.). *Modalidades y métodos de enseñanza centrados en el desarrollo de competencias. Orientaciones para promover el cambio metodológico en el marco del EEES*. 2006. Disponible en línea: www.publicacions.ub.es/revistes/edusfarm0/news/mario_de_miguel.pdf [darrera consulta: 12.10.2013]

contracte d'aprenentatge es pot definir com un acord establert entre el professor i l'estudiant per a la consecució d'uns aprenentatges a través d'una proposta de treball autònom, amb una supervisió per part del professor i durant un període determinat. És bàsic que en el contracte d'aprenentatge hi haja una contraprestació mútua que implique personalment els contractants (el professor i l'alumne) i que se'n concrete el termini d'execució.

Dit això, cal assenyalar que, al seu torn, el concepte *contracte d'aprenentatge* ha evolucionat entre els mateixos especialistes (pedagogs, psicòlegs educatius, psicopedagogs) d'una manera d'abordar la diversitat de nivells d'aprenentatge d'un estudiant a un mer instrument de formalització entre professor i alumne que només pretén implicar l'alumne en la tasca d'aprendre i el professor en la tasca de dur a terme retroaccions que ajuden l'alumne a prosseguir. No és ací el lloc de debatre si el contracte d'aprenentatge compleix una funció d'atenció a la diversitat o si és un mer instrument formal per a conscienciar l'alumne de la responsabilitat que té en el procés d'ensenyament-aprenentatge, és suficient assenyalar el que segons el parer dels experts tenen de positiu aquests contractes:

1.5.4.1. Avantatges dels contractes d'aprenentatge

- Implicació personal dels signants: professor i alumnes són conscients de la responsabilitat mútua, escenifiquen l'acte de signatura, conserven una còpia escrita ambdues parts i, en definitiva, se senten més obligats a complir (especialment l'alumne).
- Negociació: el contracte suposa una negociació d'aquells aspectes del procés d'aprenentatge que es puguin negociar. Així, per exemple, depenent de les circumstàncies personals de l'alumne, de les habilitats i de les preferències que tinga, es poden adaptar el calendari de presentació dels treballs, els formats de presentació, les modalitats d'avaluació, la forma d'adquirir determinades habilitats i coneixements, etc.
- Responsabilitat: l'alumne es fa responsable de la seua formació pròpia, analitza junt amb el professor les necessitats formatives que té (que poden incloure coneixements que hauria de tenir i no té, per exemple), decideix els centres d'interès d'acord amb el programa docent, tria quines estratègies d'aprenentatge li són més favorables

per a aconseguir els objectius proposats pel professor (resums, lectures, resolució de problemes, comentaris de text, etc.), acorda amb el professor quin sistema d'avaluació és adequat als objectius de l'assignatura, etc.

En general, els experts asseguren que:

- Autonomia i motivació: els contractes d'aprenentatge concedeixen autonomia als alumnes, els motiva a participar i a responsabilitzar-se del seu aprenentatge, els dóna la tranquil·litat que si segueixen el contracte i els passos continguts aconseguiran superar l'assignatura. El professor, per la seua banda, garanteix a l'alumne la seua col·laboració, per a corregir-lo, guiar-lo i fer-ne un seguiment del progrés.
- Estructura: el contracte d'aprenentatge proporciona un esquema formal per a estructurar les activitats de l'aprenentatge, la qual cosa és d'una gran importància per a molts estudiants que no tenen hàbits d'estudi, necessiten seqüenciar les tasques per a abordar-les o saber per endavant l'esquema que seguirà el seu procés.

En aquest escenari, no hi ha dubte que el contracte d'aprenentatge suposa una nova manera d'ensenyament en la qual l'alumne assumeix un paper central ja que es compromet junt amb el professor a fer una sèrie d'activitats que demostren al professor que ha adquirit les destreses, habilitats, competències i coneixements que l'assignatura preveia. El que és verdaderament important és el compromís de l'alumne per fer-se responsable del seu procés d'aprenentatge i el compromís del professor d'oferir-li retroalimentació que en millore l'avanç autònom.

Es pot trobar un bon resum dels diferents enfocaments que ha rebut el *contracte d'aprenentatge* segons diferents autors en GARCÍA LILLO (2007).⁴²

Veiem, per tant, que, com a itinerari formatiu, el contracte d'aprenentatge és una modalitat d'ensenyament que es pot aplicar de manera individual només a un alumne en concret o es pot aplicar a un col·lectiu o grup de classe com a modalitat triada pel professor per a la seua assignatura.

⁴² GARCÍA LILLO. «Investigación en experimentación e implementación del EEES: el contrato de aprendizaje y su pedagogía en el marco del Espacio Europeo de Educación Superior». 2007. Disponible en l'adreça següent: www.eduonline.ua.es/jornadas2007/comunicaciones/3a4.pdf

Si el contracte d'aprenentatge s'ofereix només als alumnes en els quals concórreguen determinades circumstàncies (repetidors, alumnes que treballen i no poden assistir a classe, o altres), l'avantatge que suposa aquesta modalitat d'ensenyament queda limitada a uns pocs beneficiaris, de manera que la guia docent marca una modalitat o itinerari formatiu general per al grup de classe i s'ofereix com a itinerari alternatiu el contracte d'aprenentatge per a situacions taxades.

Si el contracte d'aprenentatge és una modalitat reservada en exclusiva als alumnes que complisquen determinats requisits, llavors és important que la guia docent general concrete com es pot optar per aquest itinerari alternatiu denominat *contracte d'aprenentatge*, a fi que tots els alumnes sàpien que existeix i vegem si compleixen les condicions per a poder triar-lo.⁴³ El coneixement públic ha d'impedir que el contracte d'aprenentatge es veja com un contracte privat entre parts que genere la sospita que determinats alumnes obtenen un tracte de favor en haver pactat amb el professor unes condicions de treball i avaluació diferents a la resta de la classe.⁴⁴

Ja hi ha, no obstant això, experiències satisfactòries en l'àmbit de l'ensenyament universitari que avalen l'ús dels contractes d'aprenentatge com a modalitat docent per a un grup de classe, en aquest cas podríem dir que la mateixa guia docent és el resultat d'un contracte d'aprenentatge col·lectiu.⁴⁵

La diferència fonamental entre una guia docent a l'ús (que no té de contracte més que el fet que qui es matricula queda subjecte obligatòriament al que el professor hi haja posat) i un *contracte d'aprenentatge* com a modalitat de guia docent per a tot un grup de classe és el fet que el contracte d'aprenentatge col·lectiu s'ha negociat prèviament amb el conjunt d'alumnes.

⁴³ L'ideal seria que la metodologia fóra general per a tots els alumnes, però el nombre d'alumnes per grup fa generalment impossible estendre el procediment llevat que els *contractes* establisquen compromisos molt similars en tots per al professor, qui en cas contrari veuria multiplicada la seua tasca per un nombre equivalent al del nombre d'alumnes.

⁴⁴ Es pot consultar *in extenso* l'experiència de l'aplicació del contracte d'aprenentatge a determinades matèries de Dret en FRANQUET SUGRAÑES *et al.* (2006). Disponible en línia en l'adreça següent: <http://goo.gl/vtdcBV> [darrera consulta: 16.10.2013]

⁴⁵ La guia docent com una espècie de *conveni col·lectiu* negociat en forma de *contracte d'aprenentatge* per a tot el grup de classe.

Així doncs, la guia docent que els alumnes «coneixen» amb anterioritat a la matrícula avisa que la guia és un mer «esborrany» que s’haurà de negociar de manera definitiva entre el professor i el conjunt de la classe quan comence el curs. Els aspectes que s’han de negociar «col·lectivament» són nombrosos i el professor ja pot haver dissenyat (i ha d’haver dissenyat) un esborrany orientatiu del que es pretén treballar, quins mètodes es proposa utilitzar i en quins terminis se seqüenciaran les activitats d’avaluació, però en implicar els alumnes en el tancament definitiu de determinats aspectes s’assegura que els alumnes ho coneguen i també que es responsabilitzen del que han pactat.⁴⁶

1.5.4.2. L’ús de la modalitat contracte d’aprenentatge com a instrument apte per a aconseguir la inclusió d’alumnes amb problemes de salut mental

Finalment, volem apuntar un possible ús dels contractes d’aprenentatge com una possible via de solució de determinats casos que se’ns plantegen en el nostre quefer com a defensors. Cada vegada són més freqüents els conflictes plantejats en les defensories en els quals d’alguna manera concorren com a actors alumnes amb algun tipus problemàtica especial que afecta l’àmbit de la salut mental (tant si se’n coneix el diagnòstic com si comporta reconeixement d’algun grau de discapacitat).

El tractament dels problemes de salut mental en l’àmbit universitari dona per a una ponència específica. Ací tractarem simplement d’apuntar la possibilitat que els contractes d’aprenentatge siguen un instrument útil per a millorar la inclusió dels alumnes amb aquests tipus de problemes i que alhora servisquen per a fer algun tipus de recomanació pràctica als docents que es troben aquest alumnat.

Sota l’epígraf *salut mental* s’engloben definicions variades sense que n’hi haja, almenys per a l’Organització Mundial de la Salut, una definició oficial. El concepte engloba una sèrie d’estats d’equilibri de l’ésser humà amb el seu entorn, que van des de la sensació de benestar subjectiu fins a l’autonomia personal, l’equilibri afectiu i l’estabilitat emocional, tots aspectes clarament variables depenent de l’entorn cultural de les persones,

⁴⁶ El professor pot donar a triar, per exemple, entre preparar un tema entre tres triats per ell o permetre elecció lliure; entre recomanar llibres de problemes resolt per a autoconsulta dels alumnes o resolució d’exercicis en la pissarra davant dels companys; entre respondre en un fòrum a preguntes plantejades pels companys o a plantejades pel professor, etc. Es poden veure els resultats d’aplicar aquesta modalitat d’ensenyament en l’assignatura Enginyeria Bàsica en la Universitat del País Basc en l’adreça següent: <http://goo.gl/0fhuZA>

ja que cada cultura accepta unes determinades pautes de relació de les persones amb la realitat com a adaptades i socialment vàlides i reconegudes.

Deixant clar que la *salut mental* no és l'oposat a *malaltia mental*, és a dir, que l'absència d'un desordre mental no implica necessàriament que es tinga un bon estat de salut mental, la veritat és que de l'observació del comportament de les persones en la seua vida quotidiana podem deduir un grau més alt o més baix de salut mental.

Els elements observables són en general conductuals i de comportament, de manera que per a valorar el grau de salut mental d'una persona tenim en compte aspectes com ara:

- el grau d'autonomia,
- la capacitat per a manejar situacions conflictives,
- l'actitud amb què afronta i assumeix les responsabilitats,
- la forma en què maneja les relacions interpersonals,
- la manera com supera les frustracions i tensions,
- la forma en què maneja les capacitats i competències, etc.

L'existència d'alumnes amb dificultats d'adaptació a les dinàmiques de l'aula, qualificats pels més experts com a *alumnes amb conductes disruptives* i per la resta simplement com a *alumnes conflictius*, fan diàriament més difícil la tasca dels docents. Es tracta en algun cas d'alumnes amb un trastorn clar de personalitat, o simplement antisocials, sense necessitat que tinguen diagnosticada cap *malaltia mental*. Doncs bé, en aquest tipus d'alumnat, que respon generalment bé a l'atenció personalitzada, al *tracte* especial, són candidats idonis per a optar a un contracte d'aprenentatge en sentit estricte.

Vegem en aquest cas els avantatges per als alumnes:

- Assumir responsabilitats: el contracte d'aprenentatge li donarà l'oportunitat, potser per primera vegada, de ser tractat com un adult responsable, de comprometre's, d'aconseguir la confiança d'una altra persona (el professor), de plantejar-se metes realistes que siga capaç de complir.

- Estructuració: el contracte d'aprenentatge estableix objectius, treballar per objectius exigeix que el professor tinga molt clar què ha de fer l'alumne per a garantir que aprendrà (conceptes, habilitats, actituds) duent a terme determinades tasques i també exigeix que l'alumne entenga què haurà de fer per a demostrar que ho ha après.
- Autoestima: establir metes successives amb una progressió de dificultat adequada per a garantir l'èxit, ajuda a millorar l'autoestima de l'alumne, ajuda a millorar la seua autoimatge i a guanyar confiança i seguretat, la qual cosa en perfils insegurs, temerosos o molt susceptibles a la crítica, serveix d'ajuda.
- Respecte a les normes: les normes de funcionament de l'assignatura, en ser pactades amb l'alumne, esdevenen més imperatives que les de caràcter general a les quals l'alumne antisocial, per exemple, tendeix més a rebel·lar-se.
- Acceptació social: si el contracte d'aprenentatge funciona i és convenientment seguit i revisat pel professor, aconseguirà que l'alumne tinga l'èxit esperat, de manera que l'èxit l'ajudarà a sentir-se reconegut en el grup de classe, i per tant generar més pocs problemes de convivència en l'aula.
- Autoreconeixement: la major dificultat pot residir a aconseguir que l'alumne accepte la signatura d'un contracte d'aprenentatge *ad hoc*. Hi entrarà en joc l'habilitat del professor per a convèncer-lo dels avantatges d'aquest procediment per a ell, que en cap cas ha de sentir que el tracte diferencial obeeix a un menyscapte de les seues capacitats o aptituds, sinó, contràriament, que és el resultat de l'apreciació que aquest procés li permetrà valoritzar totes les seues aptituds i valors. No es pot oblidar en aquest sentit la reflexió del sociòleg Sousa Santos: «Tots tenim dret a ser iguals quan la diferència ens disminueix; tots tenim dret a ser diferents quan la igualtat ens descaracteritza» (2001).⁴⁷

⁴⁷ SOUSA SANTOS, B. «As Tensões da Modernidade». En Fórum Social Mundial, Biblioteca das alternativas, 2001. Disponible en l'adreça següent: <http://goo.gl/piFksG>

1.5.5. Conclusions davant de l'actuació futura dels defensors universitaris: proposta d'orientacions d'actuació

La darrera part d'aquest text pretén proposar per a la discussió, la reflexió i el debat una sèrie de qüestions clau que els defensors universitaris podrien tenir en compte com a orientacions a l'hora d'abordar els casos que se'ls plantegen relatius a aquesta matèria.

- a.** Les guies docents han de ser públiques abans de la matrícula.
- b.** Els plans o guies docents han de ser aprovats per alguna instància externa al professor que tinga la responsabilitat global de la titulació en què s'enquadra l'assignatura, però evitant la percepció que hi ha un superior jeràrquic capaç d'invalidar la nostra llibertat com a docents.
- c.** Els elements més crítics (sobretot els criteris d'avaluació) no han de ser ambigus.
- d.** Si s'aprecia que és convenient canviar una guia docent i això implica canviar la memòria de verificació, s'ha de posar en marxa el mecanisme de canvi d'aquesta memòria. A més, si cal canviar una guia docent una vegada iniciat el curs ha d'haver-hi una aprovació per part d'algun òrgan col·legiat i, si afecta elements essencials com l'avaluació, consensuar-se amb els estudiants.
- e.** Un incompliment greu de la guia o pla docent podria anar acompanyat (entre altres mesures) per la possibilitat que els estudiants anul·laren la matrícula amb la devolució dels preus públics corresponents.
- f.** L'elaboració del pla docent, respectant el marc de la memòria de verificació de la titulació corresponent, ha de deixar espai a l'exercici del dret a la llibertat de càtedra dels professors.
- g.** És possible (i fins i tot recomanable) que la guia docent pugui oferir alternatives perquè els estudiants puguin triar (per exemple en els sistemes d'avaluació).
- h.** El contracte d'aprenentatge, en sentit estricte, reporta innombrables avantatges per a aconseguir una atenció personalitzada dels estudiants que en valore les qualitats, aptituds i n'extraga de cadascun el millor.

- i.** S'ha de recomanar l'ús del compromís d'aprenentatge especialment en els casos en què s'observeix que la causa de les queixes o conflictes tenen com a rerefons un problema que pot tenir a veure amb qüestions problemes personals o de salut mental.
- j.** Amb vista a pròximes trobades de la CEDU es proposa tractar el tema de la llibertat de càtedra i els conflictes entre vida acadèmica i salut mental.

CAPÍTOL 2

SELECCIÓ CLASSIFICADA D'EXPEDIENTS I CONSULTES D'ALUMNES

SECCIÓ 2.1. ALUMNES: NORMES DE PERMANÈNCIA

E-05-2013 (20-9-2013) (Incompliment de les normes de permanència)

Visiten l'Oficina del Defensor dos alumnes de pla antic de l'Escola * a qui els queden uns 18 crèdits per a acabar la carrera, inclosos els del projecte. En l'assignatura ** han esgotat les sis convocatòries.

Al setembre del 2013 presenten instància en què sol·liciten una convocatòria extraordinària i que se'ls permeta matricular-se del que els queda. Argumenten que l'any anterior es va concedir aquesta convocatòria a alumnes amb assignatures de primer curs.

Demanen ajuda al defensor perquè els ajude i li lliuren còpia de les instàncies presentades. Des de l'Oficina del Defensor es remet una nota a la directora de l'Àrea *** en què s'explica la situació dels alumnes.

Se'ls va concedir una convocatòria de gràcia al setembre, que van considerar que era molt difícil, ja que la màxima nota va ser 4,91, la qual va correspondre a l'únic alumne que va aprovar.

Els dos alumnes tornen al novembre a l'Oficina del Defensor per a indicar que, a més de l'alumne referit adés, s'ha aprovat un altre alumne, la qual cosa consideren és injusta. Indiquen que havien parlat amb el cap d'estudis i li demanaren que parlara amb el professor de l'assignatura ** perquè tractara de valorar-los l'examen de la manera més favorable possible, atès que els queda molt poc per a acabar la carrera i no volen adaptar-se al grau, per l'increment de cost i de temps que els suposaria acabar els estudis. A més, han rebut contestació de desestimació de la instància que van presentar.

El defensor els fa saber que ha parlat amb el professor de l'assignatura **, el qual li aclareix que és cert que amb posterioritat ha aprovat un altre alumne, que almenys havia aprovat una de les tres parts de què constava l'examen, la qual cosa no succeïa en cap dels dos alumnes.

El professor manifesta que havia sigut molt generós, però que no ha pogut aprovar els alumnes que han anat a l'Oficina del Defensor ja que no havien aprovat mai cap de les tres parts que té l'examen. A més, diu que considera que s'està beneficiant els alumnes en passar a grau, ja que la seua carrera és de tres anys, amb menys competències que les de grau, i a la Unió Europea està prevista la desaparició de les carreres de tres anys.

A més, indica que li havia dolgut molt la decisió que havia hagut d'adoptar, atès que considerava que els alumnes afectats eren molt bones persones. No ha sigut possible contactar de nou amb els alumnes, ja que no han respost a les nombroses telefonades fetes.

C-118-2013 (22-8-2013)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de grau de l'Escola * va presentar un recurs d'alçada a l'agost contra la negativa que ha rebut de poder continuar els seus estudis; envia còpia al defensor.

L'alumne exposa que la situació econòmica familiar el va obligar a treballar, i va haver d'abandonar els estudis.

Va tornar a estudiar en el curs 2012-2013, però es va haver d'adaptar al grau. En el curs actual la situació familiar s'ha tornat a agreujar i ha hagut de deixar de nou els estudis per a treballar a temps complet, i no pot pagar la matrícula per haver de mantenir la família.

L'alumne sol·licita que, a la vista de la situació personal i familiar, i de l'edat que té (quasi trenta anys), se li concedisca una nova oportunitat per a poder fer els estudis de Telecomunicació, que és la seua vocació i cap on vol dirigir el seu futur.

El defensor li indica la conveniència de documentar tan bé com siga possible la situació que havia descrit i li explica la tramitació que segueix la Universitat en la resolució d'aquest tipus de peticions.

A l'octubre va rebre la resposta en què es desestimava el que havia sol·licitat, per la qual cosa no va poder cursar cap assignatura, i va decidir que es matricularia en la Universitat de València per al curs 2014-2015. Va agrair l'interès de l'Oficina del Defensor pel seu problema i la seua situació.

C-119-2013 (22-8-2013)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de grau en * presenta a l'agost del 2013 un recurs d'alçada contra la denegació de continuar els seus estudis per incompliment de les normes de permanència; remet còpia al defensor.

L'alumne exposa que va ingressar a l'Escola l'any 2009 i que no va complir la normativa en aprovar només 13,5 crèdits. Va canviar de carrera, va cursar primer curs i l'any següent el va passar treballant. Després d'aquests dos anys va tornar a * amb l'esperança d'acabar la carrera.

En no poder pagar el pis que havia adquirit, va patir l'embargament del pis, la qual cosa el va obligar a canviar de domicili i a no tenir temps per a lliurar el treball final de l'assignatura **.

L'alumne demana que es revise la possibilitat de permanència i se l'admeta de nou, tenint en compte la seua situació, que és greu, i el fet que fa la petició pel convenciment que té que pot acabar la carrera *.

El defensor li aconsella la conveniència de justificar documentalment la problemàtica exposada, i li explica la tramitació que segueix la Universitat en la resolució d'aquest tipus de peticions. No ha respost a telefonades fetes des de l'Oficina del Defensor per a seguir la resolució del seu problema.

C-120-2013 (23-8-2013)

(Incompliment de les normes de permanència)

A un alumne de grau * se li va denegar el recurs d'alçada presentat en el qual demanava poder continuar els seus estudis. En la contestació es deia que no estaven suficientment acreditades les circumstàncies del seu baix rendiment.

En l'Oficina del Defensor s'orienta l'alumne sobre com ha de justificar l'activitat laboral que havia hagut de dur a terme i que li havia impedit assistir amb regularitat a classe i complir els requisits de permanència.

També se li aconsella que pot contestar la resolució del recurs d'alçada i demanar-ne la revisió sobre la base de la nova documentació aportada.

L'alumne indica que a la fi de setembre va rebre resposta desestimatòria de la sol·licitud, que va trobar treball a Barcelona, on resideix ara amb la

intenció de continuar els seus estudis en alguna universitat d'aquesta ciutat.

C-121-2013 (23-8-2013)

(Incompliment de les normes de permanència)

A un alumne de grau en * se li va denegar la sol·licitud de permanència a causa de l'incompliment de les normes de permanència.

Remet al defensor còpia del recurs d'alçada al rector, en què indicava que el rendiment acadèmic baix era degut al temps dedicat a reforçar l'empresa familiar en moments de crisi, per atendre nous projectes i idees, que estan donant resultats. Adjunta documentació que acredita el que exposa i que considera és motiu de pes per al seu cas. A més, indica i justifica que al febrer se li va dispensar d'assistència a les activitats presencials per motius laborals.

Va sol·licitar al rector que en analitzar la documentació aportada es valorara l'esforç fet en els nous projectes que han sigut el motiu de no poder dedicar tot el temps als estudis i que, en conseqüència, se li permeta continuar els estudis.

El defensor es posa en contacte amb l'alumne per a indicar-li la correcció i l'exactitud del seu escrit i li explica la tramitació que segueix la Universitat en la resolució d'aquest tipus de peticions.

L'alumne diu que va rebre resposta de desestimació del seu recurs i que decideix no fer cap altra gestió.

C-122-2013 (29-8-2013)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de grau * presenta al juliol del 2013 una instància per Registre General en què sol·licita l'avaluació curricular per a l'assignatura ** de primer curs, que és l'única pendent amb un 4 de nota final.

En els dos anys que està matriculat és la primera vegada que ha pogut cursar l'assignatura **, per una sèrie de complicacions que l'alumne explica en la instància.

A les acaballes de juliol li contesten que incompleix condicions establides en la normativa d'avaluació curricular (tenir qualificacions de No Presentat, tenir assignatures amb qualificació inferior a 4 i una mitjana

del bloc curricular inferior a 5), per la qual cosa no pot acollir-se a l'avaluació per currículum. Per tant, el Rectorat resol desestimar-ne la sol·licitud de fer una nova avaluació del bloc curricular de primer curs.

A més, en incomplir el requisit de tenir superat el primer curs de grau en dos cursos acadèmics, la Comissió de Permanència ha de resoldre sobre la seua sol·licitud de permanència. En cas de ser autoritzada la permanència, s'haurà de matricular de l'assignatura pendent de primer abans de matricular-se de les assignatures de segon curs, fins a completar el màxim de crèdits permesos per la normativa de progrés.

En la contestació se li indica que pot anar al contenciós administratiu o presentar recurs de reposició (de caràcter potestatiu) davant del Rector.

A final d'agost, l'alumne presenta recurs de reposició en què sol·licita que es concedisca l'avaluació curricular de l'assignatura ** i se li concedisca la permanència tan prompte com siga possible perquè pugua formalitzar la matrícula per al curs 2013-2014.

Se li va concedir el que havia sol·licitat, es va poder matricular i va acabar bé el curs.

C-123-2013 (30-8-2013)

(Sol·licita convocatòria extraordinària per a no haver de passar a grau)

A un alumne de l'Escola *, li queden sis assignatures per a acabar la carrera, una de segon curs, dues de tercer, dues de quart i una de cinquè, amb tots els crèdits de lliure elecció cursats.

Al setembre s'ha presentat a les quatre assignatures de les quals és possible examinar-se, ja que una assignatura és del primer quadrimestre i no pot presentar-se al setembre. A més, hi ha una altra assignatura l'última convocatòria de la qual va ser al juliol, va suspendre i els professors no li volen concedir una nova convocatòria de gràcia.

L'única possibilitat que veu per a evitar passar al pla Bolonya és aprovar la resta d'assignatures i sol·licitar avaluació curricular per a l'assignatura de la qual ja no li queden convocatòries.

Es dirigeix a l'Oficina del Defensor a la recerca d'orientació per evitar passar al pla Bolonya.

El defensor li aconsella que primer s'ha de presentar a tots els exàmens, ja que si només li quedaren tres assignatures podria tenir l'opció de tenir

una convocatòria extraordinària promoguda per l'escola perquè no haja de passar a grau.

A mitjan setembre del 2013, l'alumne indica al defensor que només ha aprovat dues assignatures, per la qual cosa li'n queden quatre per a acabar, que suposen 17,5 crèdits. Se li aconsella:

- Presentar instància a la vicerectora de *, en què remarque que només li falten 17,5 crèdits i sol·licite una convocatòria addicional.
- Anar a revisions de les assignatures suspeses, per si hi ha alguna possibilitat que li n'aproven alguna i complir així la normativa que va aprovar la seua escola.
- Dirigir un escrit al director de l'escola, en què explique la seua situació, perquè el que es concedeix amb tres assignatures, que en molts casos suposen més crèdits que els que li queden a ell, s'hi aplique, si escau.

L'alumne ens comunica que no li van concedir el que havia sol·licitat, ja que el director li va dir que prevalia la decisió del professor. Es va adaptar al grau i va cursar només tres assignatures. La intenció que té és matricular-se en el màster i demanar les convalidacions que siguen possibles.

C-125-2013 (5-9-2013)

(Demanar l'exempció a les normes de permanència)

Un alumne de tercer curs de grau en l'Escola * va suspendre una assignatura de segon curs i quatre assignatures de tercer curs, per la qual cosa en el curs 2013-2014 s'ha matriculat de l'assignatura de segon i totes les assignatures que li queden de tercer, però no se li permet matricular-se d'assignatures de quart curs per tenir pendent una assignatura de segon.

Això suposa que en el primer quadrimestre només ha de cursar una assignatura de tercer i en el segon quadrimestre tindrà docència de la resta d'assignatures pendents.

El cap d'estudis de la seua escola li ha dit que no li pot resoldre el problema que té per ser una normativa interna de compliment obligat.

Al juny presenta una instància en què sol·licita poder matricular-se d'alguna assignatura de quart amb docència en el primer quadrimestre, la qual se li denega el 5 de setembre.

El 31 de juliol, l'escola li envia un correu en el qual li indiquen que, atès que no compleix la normativa de progrés i permanència per a poder matricular-se de quart curs, hauria de sol·licitar al vicerectorat corresponent l'exempció de l'aplicació de la normativa. Se li indica que el termini per a sol·licitar l'exempció és el 6 de setembre.

En l'Oficina del Defensor se li aconsella seguir allò exposat en el correu de l'escola, sol·licitar l'exempció, amb independència de la denegació rebuda.

No es coneix si se li ha concedit l'exempció, ja que no ha respost a les telefonades que se li han fet , ni als missatges de correu electrònic de l'Oficina del Defensor.

C-126-2013 (5-9-2013) (Incompliment de les normes de permanència)

Una alumna de Grau en * ha rebut una notificació al maig del 2013 en la qual se li indica que ha incomplert la normativa de progrés i permanència, per la qual cosa se la desvincula definitivament dels seus estudis.

Al setembre, l'alumna exposa el seu problema en la direcció de l'Àrea **, on se li aconsella que demane ajuda en l'Oficina del Defensor per a presentar un escrit amb les alegacions oportunes i la sol·licitud adequada als seus interessos. L'alumna indica que problemes de salut han ocasionat el seu baix rendiment i que vol sol·licitar la devolució de l'import de la matrícula del curs 2012-2013.

L'alumna telefona a l'Oficina del Defensor, i se li fa saber que l'atendriem quan vinguera, però l'alumna ni torna a telefonar ni va a l'Oficina del Defensor.

C-130-2013 (12-9-2013) (Ha de passar a grau per dues assignatures)

A un alumne de * li queda una assignatura de segon curs i una altra de tercer curs per a acabar la carrera.

Pel juliol del 2013 consulta el seu problema amb el cap d'estudis de l'escola, qui li suggereix que es matricule de l'assignatura de tercer i que sol·licite avaluació curricular per a l'assignatura de segon.

No va poder fer l'acte matrícula al setembre, ja que l'assignatura de segon estava extingida i havia de passar a grau. Va anar a veure el cap d'estudis, qui li va dir que sentia el que havia succeït, i que es va equivo-

car amb la informació que li va donar al juliol. Li va suggerir que presentara una instància dirigida a la vicerectora de ** en que sol·licitara una convocatòria extraordinària per a l'assignatura de segon i que se li permetera la matrícula de l'assignatura de tercer.

L'alumne ve a l'Oficina del Defensor, on se li diu que ha de presentar la instància, i justificar el baix rendiment per una malaltia simultània dels seus pares que el va obligar a tenir-ne compte. Se li aconsella que la presente tan prompte com siga possible, per a intentar no passar a grau.

A mitjan octubre, l'alumne comunicar que el seu problema s'ha resolt positivament, ja que se li ha atorgat una convocatòria de gràcia per a l'assignatura de segon.

C-136-2013 (23-9-2013) (Alumnes que han de passar a grau)

El vicedelegat d'Alumnes de l'Escola * comenta al defensor que diversos alumnes de pla antic han de passar a Grau per tenir pendent una assignatura de segon curs a la qual no se'ls permet matricular-se.

El vicedelegat indica al defensor que hi hauria una reunió amb el director de l'Escola per a intentar trobar una solució.

El defensor li comenta que coneix el problema i la postura del director de l'Escola, per la qual cosa li aconsella que espere al resultat de la reunió abans de fer cap altra acció. La reunió amb el director de l'escola va ser satisfactòria i es va resoldre el problema.

C-138-2013 (24-9-2013) (Alumnes que han de passar a grau)

A un alumne de l'Escola * de pla antic li queda una assignatura de segon curs, dues assignatures de tercer curs per a acabar la carrera i el projecte. Tant a ell com a altres alumnes afectats, no se'ls va permetre matricular-se en el pla antic i se'ls va dir que havien de passar a grau.

Al juliol presenten instància en l'Escola en què sol·liciten una convocatòria extraordinària per a l'assignatura de segon. En principi se'ls denega, però després els concedeixen una convocatòria al setembre, que el professor accepta por ser una ordre de l'escola.

L'alumne torna a suspendre l'assignatura, per la qual cosa ha de passar a grau. Llavors se li diu que està fora de termini per a demanar el reconeixement d'assignatures cursades, la qual cosa li suposa haver de cursar

cinc assignatures més i no poder matricular-se d'algunes assignatures de les quals vol matricular-se.

El defensor li aconsella que presente una instància a la vicerectora **, en què explique clarament el succeït i remarque que l'examen de l'esmentada assignatura de segon va ser en la segona quinzena de setembre, quan ja havia acabat el termini per a demanar el reconeixement.

A mitjan octubre del 2013, l'alumne presenta la instància amb la documentació requerida per a sol·licitar el reconeixement, amb un certificat del CEDAT. Al desembre li reconeixen les assignatures sol·licitades.

C-145-2013 (3-10-2013) **(Incompliment de les normes de permanència)**

Un titulat en * es va adaptar al grau **, es matriculà de les quatre assignatures pendents de primer una vegada sol·licitades les convalidacions de *, que suposaven més de vint-i-cinc assignatures repartides en els quatre cursos.

No va superar cap de les quatre assignatures perquè va haver de treballar amb un contracte temporal que li suposava fer més de 30 hores setmanals, la qual cosa li impossibilitava poder portar una vida acadèmica adequada i acudir amb regularitat a la universitat.

Se li va aplicar la normativa de permanència com si fóra un alumne de primera matrícula i no se li va permetre continuar en haver aprovat menys de 12 crèdits.

El titulat indica que ara està involucrat en la creació d'una cooperativa ***, la qual cosa li permet administrar més bé el temps i poder atendre els estudis, que són indispensables per al seu nou projecte.

En l'Oficina del Defensor se li aconsella que presente un recurs d'alçada al rector en què explique la seua situació i sol·licite que se li aplique l'article 10/1 de la Normativa de Progrés i Permanència de la Universitat Politècnica de València i no l'article 9 per a alumnes de nou ingrés.

El recurs d'alçada va ser desestimat per no haver-ne aprovat cap en el curs anterior.

C-148-2013 (3-10-2013)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un diplomat es va matricular en el grau * en el curs 2012-2013, va suspendre una assignatura de primer curs. Per la normativa de permanència només li van permetre matricular-se d'aquesta assignatura en el curs 2013-2014.

Mitjançant instància demana al Vicerectorat ** poder matricular-se de més assignatures; se'n desestima la sol·licitud i se li ofereix la possibilitat d'ampliar matrícula en el segon quadrimestre, a la vista dels resultats del primer quadrimestre.

Per ser l'assignatura suspesa de segon quadrimestre no es pot fer ampliació de matrícula, per la qual cosa acudeix a l'Oficina del Defensor Universitari, on se li aconsella que presente recurs de reposició davant del rector, en què explique la seua situació, sol·licite l'ampliació de matrícula per a assignatures de tercer i quart curs, i demane que es tinga en compte que és diplomat i que, per tant, no es pot aplicar la mateixa normativa que a un alumne de nou ingrés que tinga dos anys una assignatura de primer.

El recurs de reposició va ser desestimat, ja que aquest curs no s'han autoritzat exempcions a la normativa de progrés en el sentit d'autoritzar matrícules de cursos no consecutius a estudiants que no tenen el primer curs complet i almenys 150 crèdits superats en la titulació.

Al febrer, el diplomat torna a l'Oficina del Defensor i exposa que en tenir molt poca docència ha fet 450 hores de pràctiques durant el primer quadrimestre, i que vol que se li reconeguen. El defensor fa gestions en la seua escola que acaben amb el reconeixement d'aquestes pràctiques.

Finalment, l'alumne exposa que per al curs 2014-2015 li quedarien uns 82 crèdits i el treball final de grau, i que voldria saber si després de matricular-se al juny de 60 crèdits, tindria la possibilitat d'obtenir ampliació de matrícula al setembre.

Se li indica que s'estudiaria el seu problema després d'aprovar l'assignatura que li quedava de primer.

C-151-2013 (8-10-2013)

(Incompliment de les normes de permanència)

Una alumna diplomada es va matricular en el Grau **. En el curs 2012-2013 va superar 54 dels 60 crèdits matriculats. Va suspendre l'assignatura

** del segon semestre de primer curs, per la qual cosa les normes de permanència només li permeten matricular-se de l'assignatura suspesa i d'una altra de segon de la qual mai s'ha matriculat.

La instància en què demana poder ampliar la matrícula li és denegada, se li concedeix només la possibilitat d'ampliar matrícula en el segon quadrimestre, a la vista dels resultats del quadrimestre primer, per la qual cosa no pot ampliar matrícula atès que l'assignatura que té suspesa és de segon quadrimestre.

Encara que contra aquesta resolució només li queda el contenciós administratiu, se li indica que pot demanar revisió de la resolució al seu recurs d'alçada si hi ha alguna circumstància excepcional que justifique que no va poder aprovar l'assignatura que li falta, malgrat haver fet un gran esforç, justificat per haver aprovat les altres assignatures en què es va matricular.

L'alumna diplomada manifesta que l'any anterior va estar treballant en un bar sense contracte, i que en l'actual va treballar algun cap de setmana, i que presentaria la instància al·legant aquest motiu i ho justificaria en la mesura que fóra possible.

Al no poder aportar justificació no es va poder demanar revisió de la resolució al recurs d'alçada. Al febrer del 2014, l'alumna planteja la possibilitat de fer pràctiques amb reconeixement curricular durant el segon quadrimestre, ja que li havia sorgit la possibilitat de treballar en un ajuntament.

Es fan gestions en la seua escola que acaben en l'aprovació del reconeixement curricular de les pràctiques que havia de fer.

C-156-2013 (11-10-2013) **(Incompliment de les normes de permanència)**

Un alumne de Grau * va estar treballant més de 10 anys. ** és l'empresa on ha treballat últimament, amb les dificultats consegüents de compatibilitzar faena i estudi.

No pot matricular-se en el curs 2013-2014 per haver incomplert la normativa de progrés i permanència.

L'empresa ** està en situació d'ERO al 100%, per la qual cosa si se li admetera la matrícula es dedicaria completament a l'estudi.

En l'Oficina del Defensor se li explica com ha de demanar l'exempció de l'aplicació de la Normativa de Progrés i Permanència, raonant el baix rendiment i aportant els certificats de les empreses on ha treballat, i algun justificant de la necessitat de treballar.

No s'ha pogut saber el resultat de la petició d'exempció en no haver contestat a les telefonades fetes des de l'Oficina del Defensor.

C-01-2014 (6-1-2014)

(Sol·licita convocatòria extraordinària per a no haver de passar a grau)

Un alumne d'Enginyeria * pel pla antic es troba amb una assignatura pendent d'aprovar, extingida oficialment des del mes de setembre, per a la qual ha sol·licitat l'avaluació curricular. A més, el sistema de matrícula no li permet matricular-se dels 7,5 crèdits que li queden per a acabar, que corresponen a 3 crèdits de lliure elecció, que els té fets sense reconeixement, i a 4,5 crèdits d'una assignatura obligatòria.

La Secretaria del centre li va dir que quan li aprovaren la curricular es podria matricular dels 7,5 crèdits que li queden.

Li han denegat l'avaluació curricular, ja que als alumnes del pla antic se'ls exigeix tenir la resta d'assignatures aprovades.

Se li indica que només té dues possibilitats per a acabar els estudis:

- Sol·licitar al rector una convocatòria de gràcia per a les assignatures que li falten, per descomptat sense docència, com a última oportunitat per a aprovar l'assignatura que li falta, la qual cosa li permetria matricular-se dels 7,5 crèdits restants i presentar el projecte final de carrera, per al qual no hi ha caducitat;
- Adaptar-se al grau, segons Reial decret 1393 de l'any 2007, pel qual s'implantaven els nous estudis de grau i màster en les universitats espanyoles.

L'alumne agraeix la informació i diu que farà tots els tràmits tan prompte com siga possible, ja que si haguera d'adaptar-se al grau hauria de començar al febrer.

El seguiment es fa per correu electrònic, ja que ens diu que no té telèfon. No coneixem el resultat per no haver contestat als correus electrònics enviats des de l'Oficina del Defensor.

C-14-2014 (4-2-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

La Delegació d'Alumnes de * consulta en l'Oficina del Defensor la situació d'un alumne que es matricula per primera vegada en primer del grau en * en el curs 2012-2013. Es matricula per segona vegada en 2013-2014 de primer curs i en acabar el primer quadrimestre té aprovats 39 crèdits, per la qual cosa no pot sol·licitar ampliació de matrícula per a segon curs, ja que necessitaria tenir 42 crèdits aprovats.

Per tant, passa un segon quadrimestre amb molt pocs crèdits i, a més, quan acabe es trobarà que tindrà almenys una assignatura de primer curs del primer quadrimestre suspesa amb un 4, i no se li podrà fer l'avaluació per currículum del bloc a què pertany l'assignatura, ja que no es va presentar en el curs anterior, segons les Normes de Progrés i Permanència de la Universitat Politècnica de València, aprovades pel Consell Social.

El consell donat per l'Oficina del Defensor és que l'alumne obtinga les millors qualificacions possibles en les assignatures del segon quadrimestre, ja que amb bones notes és més probable que la Comissió de Permanència i Avaluació per Currículum puga eximir-lo del compliment de les Normes de Progrés i l'autoritze a continuar els seus estudis, matriculant-se de l'assignatura que li falta de primer i de les assignatures de segon que li permeta la Normativa de Progrés i Permanència (article 16).

C-17-2014 (7-2-2014)

(Sol·licita convocatòria extraordinària per a una assignatura)

A una alumna de segon curs del grau de * li quedava pendent l'assignatura ** de primer curs, després d'haver-se presentat tres vegades i no se li pot aplicar l'avaluació curricular perquè no compleix les normes de progrés i permanència, per no haver obtingut 4 punts en l'assignatura **. L'alumna ha de treballar, ja que els seus pares estan malalts, la qual cosa dificulta el rendiment acadèmic.

En l'Oficina del Defensor se l'ajuda a redactar una instància en què demana una convocatòria addicional i exposa la seua situació familiar, acompanyada dels justificants corresponents.

Dotze dies després l'alumna ens diu que en la revisió de l'assignatura ** li van dir que no li podien posar el quatre que necessitava per a complir els requisits de l'avaluació curricular, però que havia rebut un correu de

l'escola amb la possibilitat d'assistir al PATU, programa amb tutor per a ajuda amb les assignatures pendents, amb certificació final del treball fet.

L'alumna ens diu que havia acceptat participar en el PATU, que se li havia assignat una tutora i que en acabar el programa sol·licitarà una convocatòria addicional tot adjuntant els certificats del PATU i de la seua situació familiar. A més, ha deixat la faena per a poder acabar la carrera i no presenta la instància redactada en l'Oficina del Defensor.

C-19-2014 (11-2-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

Una alumna de * cursa el grau ** i està matriculada de dues assignatures de segon, de les quals n'ha aprovat una de 4,5 crèdits, i de tot tercer excepte una assignatura, suspesa amb un 4, de la qual no pot obtenir avaluació per currículum. En total està matriculada de 66 crèdits.

Per a aprovar el màxim possible vol ampliar matrícula, ja que necessita mantenir la beca que té.

Demana al defensor que esbrine si se li podria concedir ampliació de matrícula. En l'Oficina del Defensor se li indica que és difícil que se li concedisca ampliació de matrícula, ja que està matriculada del màxim de crèdits permès.

No obstant això, s'hi fa la gestió oportuna amb el cap d'estudis, qui confirma que no li és possible ampliar-li la matrícula en estar matriculada del màxim nombre de crèdits permesos per les normes de progrés i permanència.

C-32-2014 (10-3-2014)

(Sol·licita avaluació per currículum o convocatòria extraordinària per a una assignatura)

Un alumne de Grau en * es va matricular de quart curs i de les sis assignatures que li quedaven de tercer.

En el primer quadrimestre va aprovar tot menys una assignatura de quart curs. Per tant, no pot accedir ni a la convocatòria extraordinària d'abril ni a l'avaluació curricular d'aquesta assignatura, ja que la mitjana en el bloc al qual pertany l'assignatura és 5,7, inferior al 6 exigít.

Aquest suspens li impedeix accedir al Màster d'Enginyeria **, per la qual cosa si no es resol favorablement la seua situació es veurà obligat a

estar un any més amb tan sols una assignatura i sense poder accedir al màster, considerant que hi ha un greuge comparatiu entre els alumnes de la primera promoció, a la qual pertany, i els alumnes de promocions següents, que tenen més possibilitats d'ampliar crèdits de les que han gaudit els alumnes de la primera promoció.

L'alumne va presentar una instància en què sol·licitava l'avaluació per currículum i una altra per a poder presentar-se a l'examen extraordinari que hi ha al final del segon quadrimestre de l'assignatura suspesa, i que tinguera validesa el seu examen només en el cas d'aprovar la resta d'assignatures del quadrimestre.

A final de març se li va denegar l'avaluació per currículum. El cap d'estudis de la seua escola li va dir que sol·licitaria que es permeta presentar-se a l'examen extraordinari al final del quadrimestre als alumnes que estan en la mateixa situació.

En l'Oficina del Defensor se li aconsella que presente recurs d'alçada contra la denegació de l'avaluació per currículum, en el cas que pugui justificar alguna raó que li haja dificultat obtenir 6 en la mitjana del bloc curricular, atès que la seua mitjana és 5,7, molt pròxima a la mitjana exigida. A més, se li aconsella que pregunte en l'oficina del cap d'estudis per la petició de convocatòria extraordinària als alumnes en la seua mateixa situació.

A mitjan abril l'alumne ens comunica que li van contestar desestimant la seua sol·licitud de concessió d'actes extraordinaris d'avaluació.

Finalment, a mitjan mes de juny se li concedeix l'avaluació per bloc curricular, la qual cosa significa que, si aprova les dues assignatures que li queden, podrà accedir al Màster d'Enginyeria **.

C-38-2014 (21-3-2014)

(Sol·licita convocatòria extraordinària o avaluació per currículum per a una assignatura)

Un alumne es va matricular de les quatre assignatures que li quedaven de quart curs del grau en * i del projecte.

En el primer quadrimestre ha suspès una assignatura quadrimestral, que no pot recuperar fins al curs pròxim.

Va presentar una instància en la seua escola en què sol·licitava una avaluació extraordinària, però li l'han denegada per faltar-li més de tres assignatures, exclos el projecte final de carrera.

En l'Oficina del Defensor se li aconsella que presente recurs d'alçada i que demane convocatòria extraordinària de l'assignatura del quadrimestre primer, o que s'analitze la possibilitat d'aplicar-li avaluació curricular per bloc d'aquesta assignatura, ja que està pròxim a les condicions exigides.

C-39-2014 (25-3-2014)

(Sol·licita l'avaluació per currículum per a una assignatura)

Una alumna de quart curs del Grau * té suspesa l'assignatura ** i va sol·licitar avaluació per bloc curricular, però la Comissió de Reclamacions de l'escola en va denegar la sol·licitud.

L'alumna va presentar una reclamació al Vicerectorat d'Alumnat, i també va rebre resposta negativa per no haver obtingut com a mínim un quatre de nota.

En l'Oficina del Defensor se li informa que pot presentar un recurs d'alçada, que també es va desestimar, basant-se en la normativa i en l'expedient de l'alumna.

C-41-2014 (1-4-2014)

(Sol·licita convocatòria extraordinària per a una assignatura)

Un alumne de l'Escola * tenia el treball final de grau acabat des del curs anterior, presentat i aprovat pels tutors, per la qual cosa només li faltava defensar-lo davant del tribunal.

En el curs actual es matricula dels 46,5 crèdits que li queden per a acabar la carrera, i que corresponen a una assignatura anual, tres quadrimestrals, amb docència en el primer quadrimestre i quatre quadrimestrals, amb docència en el segon quadrimestre.

Suspèn l'assignatura **, quadrimestral amb docència en el primer quadrimestre, amb 4,10 punts de qualificació. Per tant, si aprova la resta d'assignatures només li quedaria l'assignatura ** per a acabar la carrera, la qual cosa li suposaria un curs més, curs que no pot afrontar per problemes econòmics.

Va sol·licitar en la seua escola poder participar en la convocatòria extraordinària de l'assignatura, a finals de juny. Se li denega per incomplir un dels punts de la normativa, ja que li queden més de tres assignatures pendents per a acabar la carrera.

Demana informació en l'Oficina del Defensor sobre la possibilitat de demanar en algun altre organisme la concessió d'una convocatòria extraordinària. Assenyala que pot justificar amb l'extracte de vida laboral que tots els anys en la universitat els ha compaginat amb la faena, la qual cosa li ha deixat menys temps per a estudiar.

Se li indica que pot presentar un escrit en l'escola com a recurs d'alçada a la contestació rebuda, on ha d'argumentar la seua ocupació laboral durant l'època d'estudiant, o bé recurs al Vicerectorat *** en què en justifique la situació laboral durant l'època d'estudiant, i les dificultats per a afrontar la despesa d'un any més d'estudis. En el supòsit de rebre contestació negativa, pot presentar recurs d'alçada al rector.

Se li insisteix que ha de justificar molt bé la seua situació perquè se li puguen concedir les excepcions sempre previstes en qualsevol normativa.

C-48-2014 (24-4-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

Una alumna de * va rebre notificació de desvinculació de la Universitat Politècnica de València per no complir la normativa de permanència, per la qual cosa no podrà cursar les assignatures del segon quadrimestre, la matrícula del qual havia abonat.

Pregunta en l'Oficina del Defensor com recuperar els diners abonats per la matrícula de les assignatures de segon quadrimestre i se li fa saber com ha de fer la petició, se li indica que es tracta d'un tràmit administratiu.

C-50-2014 (25-4-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de l'Escola * matriculat en Grau de ** va rebre la notificació de no poder continuar els estudis en la Universitat Politècnica per no complir les Normes de Progrés i Permanència.

L'alumne es va adaptar al grau. L'assignatura per la qual incompleix les Normes de Progrés i Permanència és ***, que mai ha cursat, ja que es va matricular per primera vegada i després va anul·lar la matrícula per a prorrogar un any la finalització de la carrera, amb l'esperança que el

contractaren un any més en l'empresa on feia les pràctiques i, a més, preparar-se l'assignatura *** per a cursar-la l'any següent amb un nivell d'anglès més alt. A més, no podia compatibilitzar l'horari de l'assignatura amb el de les pràctiques.

L'alumne indica que no era conscient de les conseqüències de la seua decisió i se li diu que l'única cosa que pot fer és presentar instància i demanar que se li concedisca un any més per a finalitzar els estudis, amb l'argument que només li falta una assignatura i el projecte.

C-58-2014 (12-5-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne va haver d'adaptar-se a grau i està matriculat en primer de *.

A mitjan abril va rebre una comunicació del Servei ** de desvinculació definitiva de la Universitat Politècnica pels resultats del primer semestre, en què li han quedat les assignatures *** i ****, a més d'haver incomplert en més d'una ocasió les condicions de permanència.

L'alumne explica en l'Oficina del Defensor que per la situació econòmica familiar va haver de treballar per a poder pagar els estudis, i, a més, va patir una luxació greu de genoll que li va impedir assistir a la majoria de les classes durant dos mesos.

L'alumne porta preparada una instància per a sol·licitar que no se'l desvincule de la Universitat i que se li permeta seguir en *. En l'Oficina del Defensor se l'ajuda a millorar la instància, tot incidint en la situació econòmica i en el problema de la luxació.

Amb data 16-7-14, ens indica que se li ha denegat el recurs d'alçada i el desvinculen de la Universitat Politècnica de València; només li queda el recurs extraordinari de revisió.

Ens envia un esborrany perquè el defensor el corregisca.

El defensor el revisa i li envia l'enllaç perquè l'ompliga en format instància i el presente en Registre dirigit al Vicerectorat *****.

Quasi a final de juliol l'alumne va rebre la resposta al seu recurs extraordinari de revisió, que va tornar a ser de desestimació, i va observar que la resposta era idèntica a la contestació que havia rebut al seu anterior recurs, se li indicava també al final que podia sol·licitar recurs de revisió.

Des de l'Oficina del Defensor es va consultar el Servei *****, a fi d'informar l'alumne tan ràpidament com fóra possible. Aquest servei ens va indicar que per un problema esmenable de format s'havia respost a l'alumne amb un error, ja que el recurs extraordinari de revisió és un recurs especial per a casos en què s'ha produït un error material o s'han incorporat noves dades rellevants, la qual cosa no és aplicable a l'alumne, segons la resolució de la Comissió *****.

Això significa que l'alumne ha esgotat la via administrativa i només li queda el contenciós administratiu.

Encara que tot l'anterior se li explica a l'alumne, decideix presentar una altra instància per Registre General a final de juliol; en deixa una còpia en l'Oficina del Defensor.

C-86-2014 (26-6-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

Uns alumnes de l'Escola * no han superat el primer curs del grau en *, perquè els falten 12 crèdits. Han estat matriculats dos cursos consecutius, per tant no compleixen la normativa de permanència.

Els alumnes manifesten en l'Oficina del Defensor que van cursar un mòdul de tècnic superior en ** durant els cursos 2010-2012, que no els va donar els coneixements en *** necessaris per a aprovar l'assignatura *** en el grau.

En l'Oficina del Defensor se'ls indica com han de presentar la petició perquè se'ls permeta continuar excepcionalment, tot argumentant la seua procedència, i els esforços fets per a superar l'assignatura (assistència a una acadèmia de preparació i participació en l'assignatura durant els dos últims cursos).

Se'ls indica que podria ser aconsellable que el professor de l'assignatura donara suport a la seua petició amb un escrit on valore el progrés dels alumnes, i les possibilitats de superar-la. Se'ls explica com s'estudien aquestes peticions en la comissió corresponent.

Poc després del 20 de juliol van rebre notificació de la denegació de la seua petició per Intranet, en què s'indicava que es pot presentar recurs d'alçada al rector. Un dels alumnes va presentar aquest recurs a final de juliol, després de consultar i demanar assessorament en l'Oficina del Defensor. En deixa una còpia en l'Oficina del Defensor.

C-89-2014 (9-7-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de grau en l'Escola * exposa que no complia la normativa de permanència en tenir pendents les assignatures ** i ***, i reconeix que el seu problema està en la falta de rapidesa per a fer els treballs exigits en les dues assignatures, i que és clar que ha demostrat interès en haver superat la resta de crèdits.

En estar molt interessat a continuar i finalitzar els estudis a la Universitat Politècnica de València, presenta instància en què demana que se li permeta continuar els estudis en * en la Universitat Politècnica de València, i adjunta dues cartes de dos professors amb valoració positiva de l'alumne.

A mitjan juliol se li notifica per Intranet la desestimació de la seua petició, i se'l desvinculava definitivament dels estudis. Se li indica que pot interposar recurs d'alçada al rector en un mes des que rebé la notificació.

En l'Oficina del Defensor se l'orienta sobre la presentació del recurs d'alçada. Després de la presentació en lliura una còpia en l'Oficina del Defensor.

C-94-2014 (16-7-2014) (Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de segon curs de grau en * només ha superat el 45,5% dels crèdits matriculats, per la qual cosa ha rebut una notificació en la qual se'l desvincula del grau *. Hauria pogut sol·licitar l'exempció de l'aplicació de la normativa, però no ho va fer en ser a l'estranger.

El curs passat li va ocórrer alguna cosa similar a causa d'una lesió ** que va desembocar en una operació quirúrgica, que va poder justificar degudament. Arrossegar una assignatura de primer durant el curs actual l'ha obligat a prestar menys atenció a algunes assignatures de segon, en les quals ha obtingut notes molt pròximes a cinc, sense aconseguir aprovar el 50% exigint, respecte als crèdits matriculats.

En l'Oficina del Defensor se li indica que l'única opció és presentar instància raonada, en què explique i justifique tot el succeït i sol·licitant que se li concedisca continuar en el grau *. En ser a l'estranger va enviar la instància en format PDF, instància que l'Oficina del Defensor va presentar en Registre General, amb una nota en què es deia que en breu es presentaria la instància original quan arribara per correu postal, la qual cosa va succeir quasi al final de juliol.

C-98-2014 (21-7-2014)

(Sol·licita convocatòria de gràcia per a no haver de passar a grau)

Una alumna de pla antic en l'Escola de * ha obtingut un 4 en l'assignatura ** de tercer curs, i esgota l'última convocatòria a la qual tenia dret.

En indicar-li el professor de l'assignatura que no pot augmentar-li la nota i atès que si haguera de passar a grau no podria acudir a les classes regularment, per impedir-ho la seua situació econòmica que l'obliga a treballar, decideix demanar una nova convocatòria, ja que si aconsegueix acabar els estudis tindria la possibilitat de treballar com a enginyera tècnica de *.

Poc després del 20 de juliol l'alumna presenta instància en Registre General en què sol·licita una convocatòria extraordinària.

Acudeix a l'Oficina del Defensor a consultar el cas i se li indica que probablement la resposta a la instància seria negativa, ja que quan un curs està completament extingit, no és possible fer més convocatòries. No obstant això, se li diu que si rep resposta de desestimació li queda l'opció de presentar recurs d'alçada davant del rector.

A més, se li aconsella que torne a parlar amb el professor amb vista a la possibilitat que el professor accedisca a algun tipus de valoració complementària que li done la possibilitat de reconsiderar la qualificació de 4, atesa la seua relativa proximitat a la nota 5, necessària per a aprovar.

L'alumna torna uns dies després per a dir-nos que en la conversa amb el professor ha detectat que el professor semblava no entendre que no se li poguera concedir una convocatòria addicional a l'alumna, per la qual cosa en l'Oficina del Defensor se li fa un escrit en què explica la situació i s'incideix en les raons per les quals és quasi impossible que se li concedisca una convocatòria addicional en aquesta assignatura.

C-105-2014 (25-7-2014)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de l'Escola * es va adaptar al grau. Se l'ha desvinculat de la carrera per no haver complit les normes de permanència, ja que no ha aprovat el 50% dels crèdits matriculats. L'alumne va presentar recurs d'alçada davant del rector en què sol·licitava que no se'l desvinculara de

la carrera, i justificava que ha treballat per necessitat en els darrers dos cursos i que, a més, ha tingut problemes personals, i que tot plegat havia afectat el rendiment.

Exposa la seua situació en l'Oficina del Defensor, on se li fa saber que ha d'esperar a la resolució, contra la qual és possible presentar recurs d'alçada.

C-106-2014 (28-7-2014)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de Grau en * va rebre a principis de juliol un escrit del Servei de * pel qual el desvinculen definitivament dels seus estudis per haver incomplert en més d'una ocasió les condicions de permanència establides.

L'alumne sol·licita ajuda en l'Oficina del Defensor per a presentar un recurs d'alçada davant del rector. El lliura en Registre General en els darrers dies de juliol.

C-107-2014 (28-7-2014)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de l'Escola de * no va estar matriculat durant el curs 2012-2013. En matricular-se en el curs 2013-2014 es va haver d'adaptar al grau.

A través de la Intranet se li ha notificat que se'l desvincula dels seus estudis per no haver complert les normes de permanència.

Consulta el cas en l'Oficina del Defensor i se li explica com podria presentar una instància per Registre General en què sol·licite que no se li apliquen les normes de permanència.

Se li aconsella que justifique alguna circumstància extraordinària, si n'hi haguera, que es pugua valorar que ha influït negativament en el seu baix rendiment.

C-108-2014 (29-7-2014)

(Incompliment de les normes de permanència)

Un alumne de l'Escola * va venir traslladat des de ** per a matricular-se en tercer curs. A final de juliol del 2013 va sol·licitar la convalidació de

cinc assignatures. Pareix la seua sol·licitud es va extraviar i no es va estudiar fins a març, i es resolgué a mitjan juny del 2014.

Se li notifica a través d'Intranet que se'l desvincula de l'Escola per no haver complit les normes de permanència en no haver aprovat els crèdits exigits. Sol·licita la permanència en l'Escola, la qual informa favorablement, però en la instància superior s'ha desestimat, argumentant que les causes indicades per l'alumne no són suficients per a concedir-li-la.

L'alumne indica en l'Oficina del Defensor que el retard en la resolució de les convalidacions li ha repercutit negativament en el seu rendiment acadèmic, al costat d'altres causes personals relacionades amb una malaltia i la defunció d'un familiar molt proper, circumstàncies que no va justificar en sol·licitar la permanència i que vol justificar-les ara.

En l'Oficina del Defensor se l'assessora sobre la presentació d'un recurs d'alçada.

C-109-2014 (29-7-2014)

(Sol·licita convocatòria de gràcia per a no haver de passar a grau)

A un alumne de * de pla antic li ha quedat una assignatura de tercer curs, ja que ha suspès al juliol l'última convocatòria que li quedava d'aquesta assignatura. L'alumne es va presentar conscient de no haver pogut preparar-la bé per haver d'haver atès sa mare hospitalitzada per una malaltia greu.

L'alumne va demanar al professor que el tornara a examinar i el professor li va indicar que sol·licitara una convocatòria de gràcia. Va presentar la sol·licitud en Registre General a final de juliol.

Acudeix a l'Oficina del Defensor per a veure si és possible fer alguna cosa més i se l'informa de les dificultats en la concessió i que la resposta que rebia admet recurs d'alçada, la qual hauria d'acompanyar de la justificació de la malaltia de la mare.

L'alumne manifesta que si se li concedeix podria acabar la carrera el curs següent, ja que tindria opció d'acabar les assignatures que li queden de quart i cinquè.

SECCIÓ 2.2. ALUMNES: BEQUES EN GENERAL, CONVALIDACIONS, MATRÍCULA I TRASLLATS

E-06-2013 (26-9-2013) (Convalidacions per adaptació al grau)

Un alumne de l'Escola de * es va adaptar al Grau, en haver esgotat les convocatòries extraordinàries sense aprovar les assignatures pendents de segon de la titulació **.

Havia aprovat 200 crèdits dels 240 exigits en la titulació **. Va sol·licitar les convalidacions corresponents i es va trobar en la situació que la seua matrícula indicava que tenia pendent 178,5 crèdits per a acabar la carrera.

L'alumne va considerar que si li quedaven 40 crèdits per a acabar la titulació del pla antic, una vegada adaptat haurien de quedar-li al voltant de 100 crèdits, ja que la titulació de grau té un curs més.

A més, considera que la seua situació suposa un greuge comparatiu amb els antics titulats que obtenen la titulació de grau amb 60 crèdits addicionals, mentre que a ell li n'exigeixen $178,5 - (60 + 40) = 78,5$ crèdits més que als titulats.

L'alumne manifesta que en la titulació de grau hi ha assignatures amb el mateix nom, mateix temari i professor que han augmentat 1,5 crèdits, que corresponen a pràctiques que en el pla anterior es feien fora de l'horari de classe i que en el grau les han incloses en horari. Aquesta situació formal ha provocat que no li hagen convalidat algunes assignatures i el mateix ha succeït amb altres assignatures que són unió de dues assignatures del pla anterior, per la qual cosa no donarà res més del que ell ha donat i tampoc li les han convalidades.

Exposa que se sent discriminat respecte als alumnes Erasmus o amb els que es canvien d'escola dins de la mateixa Universitat, als quals els concedeixen convalidació quan coincideixen el 70 o 75% dels temaris.

En l'Oficina del Defensor se li explica que les convalidacions en els Erasmus són conseqüència de convenis entre universitats, després d'examinar els plans d'estudi.

L'alumne segueix dient que li sembla incomprendible que l'assignatura *** no la convaliden per ***, i **** no la convaliden per ****, ja que són assignatures idèntiques i ell mateix podria dir-ne d'altres.

En l'Oficina del Defensor li aconsellem que presente una instància en Registre General, en què expose de manera raonada la problemàtica exposada i sol·licite les convalidacions corresponents. A petició de l'alumne l'ajudem en la redacció de la instància, que va presentar a mitjan 2013.

A principis de gener, l'Oficina del Defensor es va interessar per l'estat de la resolució de la sol·licitud de l'alumne: estava pendent de rebre l'informe del centre, que s'havia de tornar a reclamar.

A final de gener l'alumne acudeix a l'Oficina del Defensor per a dir que havien aparegut en la intranet com a convalidades quatre assignatures de les huit assignatures sobre les quals havia sol·licitat la convalidació.

L'alumne pregunta si aquest resultat és definitiu o no i si rebrà contestació escrita, ja que vol tornar a presentar recurs del que no li convalidaren i, a més vol presentar una altra instància per Registre General per a sol·licitar la convalidació dels 27 crèdits optatius pla antic i dels 30,5 crèdits de lliure elecció que té del pla antic, pels crèdits optatius i de lliure elecció del pla nou, sense precisar assignatura. Se li diu que en breu rebrà la resposta per escrit, ja que el correu postal és més lent que l'electrònic i que no hi ha prevista la convalidació que indica de blocs, per la qual cosa si la sol·licita serà objecte d'estudi per part de la comissió corresponent.

A més, l'alumne comenta que en el curs quart de grau hi ha la possibilitat d'obtenir sis crèdits optatius per activitats i sis crèdits optatius més per pràctiques d'empresa. L'alumne té cursats en el pla antic 21 crèdits per activitats i ha fet 295 hores de pràctiques d'empresa, de les quals encara no ha sol·licitat a l'escola el reconeixement o equiparació.

S'ha emportat la sorpresa que en l'escola li han dit que les pràctiques s'han de fer durant la carrera, per la qual cosa no li serveixen les 295 hores de pràctiques que ha fet, a la qual cosa contesta que en cap moment ha deixat la carrera, ja que l'única cosa que ha succeït és que l'han adaptat al grau, per la qual cosa no pot entendre per què no li serveixen les pràctiques fetes.

En l'Oficina del Defensor l'ajudem a redactar una altra sol·licitud de convalidació.

Poc després esbrinem que de les quatre assignatures de les quals se li havia denegat la convalidació n'hi havia una que ja la tenia superada en

el grau, una altra no compleix la normativa de convalidació, però hi ha dues assignatures que han obtingut informe desfavorable dels professors corresponents, tot i que assegura l'alumne que els continguts corresponents són idèntics.

Torna a demanar ajuda a l'Oficina del Defensor per a demanar que es revise la denegació de la convalidació de les dues assignatures, i presenta la instància a principis de febrer.

A la fi de febrer rep la contestació denegada, amb la indicació que si no hi està d'acord ha de recórrer per la via contenciosa administrativa.

A principi de març l'alumne torna a l'Oficina del Defensor per a preguntar si és possible interposar un recurs d'alçada davant del rector, atès que la instància anterior ha sigut dirigida a la vicerectora. Se li indica que la vicerectora actua per delegació del rector.

L'alumne diu llavors al defensor que ha parlat amb la vicerectora, que ha comprovat la coincidència dels programes i que per indicació de la vicerectora ha parlat amb el cap d'estudis de *, qui li va assegurar que parlaria amb els professors que havien fet els informes negatius i que es tornaria a emetre un informe, per a respondre a la petició de revisió dels dos informes demanats per la vicerectora.

A més l'alumne comenta al defensor que ha parlat amb l'advocat de ***** qui li ha dit que la contestació al seu recurs d'alçada té un defecte de forma en no indicar la possibilitat de presentar un recurs de reposició, per la qual cosa els tribunals el podrien declarar nul. A més, el jurista li ha dit que podia demanar els dos informes negatius sobre la convalidació, petició que ja havia presentat en Registre General.

A final de març va presentar recurs de reposició davant del Rector; en lliura una còpia al defensor.

C-117-2013 (1-8-2013)

(Falten places per a matricular-se d'una assignatura de la seua especialitat)

Una alumna de l'Escola * remet un correu al defensor per a exposar una queixa que afecta uns 20 estudiants, originada per haver-se previst 30 places en l'assignatura ** de tercer curs de grau i haver-se triplicat la demanda. Els alumnes que no es poden matricular en l'assignatura ** i es

veuen obligats a triar una altra que no cobreix els mateixos camps d'informació.

En aquesta titulació, les assignatures de les diferents especialitats s'ofereixen com a optatives per a altres especialitats.

El problema és que l'assignatura ** és obligatòria en l'especialitat ***, i hi ha la paradoxa que hi ha alumnes d'aquesta especialitat que no la poden triar, per haver-la triat abans alumnes d'altres especialitats.

Llavors hi ha alumnes de l'especialitat *** que l'han de deixar per a quart curs, quasi com si repetiren, i veuen pertorbat l'horari normal de quart curs.

La queixa és que l'única solució que els ha donat el cap d'estudis és flexibilitzar l'obligació d'assistència a les assignatures de quart curs que se solapen amb l'assignatura **. Els alumnes consideren que aquesta solució és molt pobra, ja que els impediria poder assistir a altres classes i perdre's explicacions importants dels seus temaris.

La solució que volen els alumnes és que hi haja suficient nombre de places a fi que puguem cursar l'assignatura ** tots els alumnes de l'especialitat *** en el curs que els corresponga.

Tant la queixa com la solució desitjada ja les han transmeses a la direcció de l'Escola i el seu desig és que des de l'Oficina del Defensor se'ls indiqui el mètode idoni per a transmetre la queixa al Rectorat.

Des de l'Oficina del Defensor se'ls remet la informació, detallant-los com han de presentar la sol·licitud en Registre General.

C-128-2013 (11-9-2013)

(Matrícula de les assignatures de la seua especialitat)

Un alumne de l'Escola de * es va matricular en el curs 2012-2013 d'algunes assignatures de segon curs i de dues assignatures de tercer del grau **. Va suspendre les dues assignatures de tercer.

Al final de juliol del 2013 es va matricular per al curs 2013-2014 i no se li va permetre matricular-se de les dues assignatures suspeses de tercer, que són de la seua especialitat, per falta de places.

Com que aquest problema afecta uns 30 alumnes, han presentat una instància en la direcció de l'Escola, on els han assegurat que estudiaran el problema i en prendran una decisió.

A primers de setembre del 2013, l'alumne va parlar amb el subdirector cap d'estudis, que li va indicar que no se li permet matricular-se de les dues assignatures de tercer a causa que té assignatures de segon curs suspeses i s'han dotat places addicionals en aquestes dues assignatures de tercer destinades als alumnes que tenen aprovat segon.

El desig de l'alumne és matricular-se de les tres assignatures que li queden de segon i de les dues assignatures de tercer que són de l'especialitat i, a més, obligatòries, ja que si no ho aconsegueix només es podria matricular de tres assignatures de segon, que és molt poc, mentre que el curs següent ho tindria molt complicat amb massa assignatures.

Demana ajuda al defensor, qui concerta una cita immediatament de l'alumne amb el director de l'Escola. El defensor diu a l'alumne que ha de considerar que la direcció de qualsevol centre ha d'establir criteris d'admissió davant la limitació de places.

C-131-2013 (12-9-2013)

(Falten places per a matricular-se d'una assignatura de la seua especialitat)

Un alumne de la Facultat * de l'especialitat ** té una mitjana d'expedient acadèmic superior a 8, i li queden per a acabar la llicenciatura 3 crèdits de lliure elecció i els 36 troncal de *** II-C de l'especialitat **.

Li van assignar data de matrícula el dia 10, i es va trobar que no hi havia plaça en Projectes II de **, per la qual cosa es va matricular en Projectes II-B de l'especialitat ***.

Exposa en l'Oficina del Defensor que altres alumnes amb pitjor expedient i amb més crèdits pendents es van matricular el dia 9, i van tenir encara places lliures en Projectes II-C.

Va presentar una instància a primers de setembre del 2013 en la Secretaria de la facultat, en què sol·licitava canviar l'assignatura Projectes II-B per Projectes II-C que és la que vol cursar i, a més, la que correspon a la seua especialitat **.

A més, acudeix a l'Oficina del Defensor a demanar mediació per a resoldre el seu problema. Es parla amb el degà qui indica que s'acaba de conèixer amb exactitud el nombre d'estudiants que volen estudiar cadascuna de les especialitats de Projectes II, que ja ha parlat amb el Vicerectorat de ****,

el qual ha autoritzat la creació d'un nou grup de Projectes II-C en l'especialitat **.

Per tant, gràcies a la gestió del degà es pot resoldre que els estudiants que ho vulguen puguin matricular-se de Projectes II-C en l'especialitat **, tot i estar encara pendent l'acceptació per part del departament.

S'informa l'alumne que l'ordre de data de matriculació assignat a l'alumne el determina el Servei de *****, sense que la facultat hi intervinga. L'ordre queda determinat pel rendiment acadèmic equivalent, que s'obté com a resultat de multiplicar la taxa de rendiment pels factors d'aprofitament acadèmic i pels factors que resulten en considerar circumstàncies socials singulars de l'estudiant, segons el que hi ha regulat en l'article 11 de la Normativa de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat.

C-133-2013 (18-9-2013) (Problemes amb la convalidació sol·licitada)

Un alumne es va titular l'any 2011 en * per l'Escola **. Ara s'ha adaptat al grau en * en la mateixa escola.

Amb anterioritat va cursar la Llicenciatura en *** a la Universitat de **** i quan va estudiar * va sol·licitar i va obtenir la convalidació de l'assignatura *****.

L'alumne ha observat que segons la taula de convalidacions per als titulats, la ***** de * es convalida per la ***** de grau en *, per la qual cosa va sol·licitar la convalidació la qual li ha sigut denegada.

L'alumne demana la mediació al defensor, ja que no entén perquè li la van convalidar una vegada i ara no.

Després de fer les gestions corresponents, se'l va informar que en els casos de retitulació la seua escola va definir un pla, aprovat per l'ANECA, en què s'especifica que aquests alumnes han de cursar uns crèdits de complements, i l'escola ha valorat que ha de cursar uns crèdits complementaris de *****.

Finalment, se li diu que si no està d'acord amb la decisió de l'escola, ha de seguir el que diu la comunicació de denegació rebuda, en la qual s'indica com pot recórrer-la, tot sabent que sempre té la possibilitat de presentar per Registre General recurs d'alçada davant del rector.

C-137-2013 (24-9-2013)

(Import de la matrícula del projecte final de carrera)

Una alumna de l'Escola * es va matricular al principi de setembre del Projecte Final de Carrera, l'import de la matrícula van ser 22,57 euros. En passar uns dies va rebre dos rebuts un per 325,59 euros i un altre per 424,80 euros, ja que ha de fer dos projectes en haver cursat dues especialitats.

Tant aquesta alumna com els altres alumnes afectats no estan d'acord amb l'increment, ja que se'ls ha de mantenir el preu indicat en el tancament de la matrícula, que correspon al d'una assignatura sense docència d'un pla en extinció, que és el seu cas.

A més, indiquen que, si bé tenen un tutor, el Projecte Final de Carrera el fan pràcticament sols, per la qual cosa els pareix molt car el preu.

En el Servei ** els han dit que els han aplicat les taxes aprovades el 26 de juliol del 2013, i que va ser erroni el preu indicat al final de la matrícula, per no estar actualitzat el programa.

En la Secretaria de la seua escola els van dir que poden anul·lar la matrícula i tornar-se a matricular quan el tinguen acabat l'any pròxim, amb la qual cosa evitaran l'augment de preu per segona matrícula. Els alumnes no van considerar prudent anul·lar la matrícula, ja que en estar el pla en extinció és possible que no puguin tornar a matricular-se.

També han comentat el seu problema a la Delegació d'Alumnes de la seua escola, la qual ha transmès la queixa a la Delegació Central.

A més, es van entrevistar amb l'assessor Jurídic de *** i han presentat diverses queixes per Registre General amb la matrícula adjunta.

En no obtenir una solució satisfactòria demanen la mediació del defensor, qui esbrina que el Servei ** acaba d'enviar un missatge de correu als alumnes amb l'explicació següent sobre la interpretació de la Universitat Politècnica de València de la Llei de taxes:

«El cost s'ha calculat aplicant el gravamen ordinari previst en el decret que fixa les taxes universitàries per al curs 2013-2014.

El projecte final de carrera és un treball acadèmic que es fa amb suport docent individualitzat amb l'objecte d'aconseguir que l'alumne culmine un procés de síntesi i integració dels coneixements adquirits durant la

carrera. L'especificitat del projecte final de carrera quant als processos administratius que comporta i les característiques peculiars de la tutela acadèmica que requereix, fan que la Universitat Politècnica de València regule un calendari específic per a la seua extinció en una normativa aprovada per Consell de Govern.

Els serveis oferits a l'alumne no han variat pel fet que el curs al qual està adscrit el projecte final de carrera es troba en extinció, no és aplicable l'especialitat de gravamen prevista en el cas d'assignatures que perden la docència com a conseqüència de l'extinció de plans d'estudi.

És per això que per al projecte final de carrera l'import del crèdit és l'assenyalat amb caràcter ordinari en el decret que fixa les taxes universitàries per a l'activitat docent, amb els recàrrecs procedents per segona matrícula o successives».

El defensor informa els alumnes de les gestions dutes a terme i els indica que quan reben la resposta de la Universitat podran presentar recurs d'alçada davant del rector.

A mitjan desembre, l'alumna explica al defensor que els havien informat que la Universitat trauria unes beques per a compensar els afectats. El defensor informa que en el Servei ** s'acabava de publicar la convocatòria de les beques, i que immediatament se'n faria la difusió de la convocatòria, comunicant-ho per correu electrònic als sol·licitants potencials, amb un termini d'un mes, gener, per a sol·licitar les beques.

Des de l'Oficina del Defensor es comunica a l'alumna la convocatòria de les beques.

C-140-2013 (27-9-2013) (Import de la matrícula del projecte final de carrera)

La Secció Sindical * fa saber al defensor que havia rebut nombroses queixes sobre l'import de la matrícula del projecte final de carrera de titulacions a extinguir que ja no tenen docència. El preu indicat en l'automatrícula és el d'assignatura sense docència i el que apareix en els rebuts correspon a la taxa normal d'assignatura amb docència, i la diferència encara és més gran en les segones i terceres matrícules.

La Secció Sindical entén que ha variat el criteri aplicat en considerar el projecte final de carrera com a assignatura amb docència, però defensa

que no és possible canviar la normativa de taxes sense informar amb temps suficient la comunitat universitària. Per això el sindicat sol·licita l'aplicació de la mateixa normativa del curs anterior en el projecte final de carrera en les titulacions sense docència, així com que si es considera mantenir el canvi per al curs 2014-2015 s'informe amb temps a tots els membres de la comunitat universitària.

El defensor explica les gestions fetes amb els casos d'alumnes de diferents escoles que s'han presentat en l'Oficina del Defensor, del correu enviat als alumnes afectats quan es va considerar que era aplicable el decret que fixa les taxes universitàries per al curs 2013-2014, així com la possible solució per al curs 2013-2014 amb la dotació de beques.

C-143-2013 (1-10-2013)

(Import de la matrícula del projecte final de carrera)

Un alumne envia un missatge de correu al defensor sobre el cobrament de taxes en l'assignatura del projecte final de carrera en les titulacions a extingir que ja no tenen docència. Quan va fer l'automatrícula va fraccionar el pagament en 10 quotes i en acabant comprovà el gran augment experimentat per l'import de la matrícula, sense haver rebut cap comunicació prèvia.

En l'Oficina del Defensor li comenten les gestions fetes en altres casos similars, intervenint per a tractar de trobar alguna solució alternativa que resolga o minimitze el problema.

S'informa l'alumne que la Universitat Politècnica de València ha enviat un missatge de correu a tots els alumnes afectats, en què informa que el cost del projecte final de carrera s'ha calculat aplicant el que preveu el decret que fixa les taxes universitàries per al curs 2013-2014.

A més, se li explica que la Universitat Politècnica de València ha considerat que el projecte final de carrera és un treball acadèmic que es du a terme amb suport docent individualitzat, per la qual cosa els serveis oferits a l'alumne no han variat pel fet que el curs en el qual està adscrit el projecte estiga en extinció i no ha considerat aplicable la reducció prevista per a assignatures sense docència, ja que la Universitat Politècnica de València ha considerat que el projecte per a cursos en extinció es fa de la mateixa manera que per a cursos que no ho estan, per la qual cosa procedeix aplicar la mateixa taxa de matrícula.

C-149-2013 (4-10-2013)

(Import de la matrícula del projecte final de carrera)

Un altre alumne va dirigir un missatge de correu al defensor sobre el problema de les taxes de l'assignatura del projecte final de carrera en les titulacions en extinció que ja no tenen docència, en què preguntava per la legalitat que s'indique una quantitat en fer l'automatrícula quantitat que, posteriorment, es modifica molt significativament a l'alça.

Des de l'Oficina del Defensor se li respon en termes similars al cas anterior d'aquesta memòria, numerat com C-143-2013 (1-10-2013).

C-152-2013 (8-10-2013) (Convalidacions per adaptació al grau)

Un alumne diplomat en * es va adaptar al Grau en **. Va sol·licitar convalidacions d'assignatures, i tingué problemes en la convalidació de l'assignatura ***. Acaba d'aportar que en l'assignatura *** té una experiència laboral de dos anys.

Creu que els dos anys d'experiència laboral no seran suficients, ja que hi ha un altre company que ha sol·licitat la mateixa convalidació, amb quinze anys d'experiència laboral. Ha comentat aquest temor al cap d'estudis.

Demana al defensor orientació per a saber si es pot fer alguna gestió abans que isca la resolució.

El defensor li aconsella esperar a rebre la resolució i, en cas de ser negativa, presentar el recurs corresponent, argumentat i justificat.

C-153-2013 (8-10-2013) (Reclamació de la beca)

Un alumne de l'Escola * va rebre una notificació per a la devolució de la beca del Ministeri del curs passat per faltar-li sis crèdits examinats del cinquanta per cent de crèdits matriculats, que exigeix el Ministeri.

Explica que la seua situació econòmica no li permet retornar la beca en dos mesos, ja que els diners de la beca els va utilitzar completament en els seus estudis (material, desplaçaments, lloguer, etc.). La necessitat de retornar la beca li suposa deixar els estudis per no tenir en aquests moments mitjans per a pagar-se la carrera.

El defensor explica a l'alumne que les beques del Ministeri les gestiona la Universitat Politècnica de València, però depenen del Ministeri i

d'Hisenda. Per tant, l'única cosa possible és presentar una instància per Registre General dirigida al Servei ***** en què sol·licite una ajuda per causa sobrevinguda, en el supòsit de poder justificar alguna causa sobrevinguda que justifique la seua situació econòmica, i si no fóra aquest el cas, hauria de sol·licitar que s'ampliara el termini de dos mesos per a retornar l'import que li exigeixen.

C-155-2013 (11-10-2013)

(Import de la matrícula del projecte final de carrera)

Una alumna de l'Escola * amb una beca Erasmus de Pràctiques, es va matricular del projecte final de carrera en mobilitat, l'import a pagar és de 28 euros ja que és una assignatura sense docència que està en una titulació en fase d'extinció.

Dues setmanes després va rebre una comunicació en què es deia que l'assignatura es considera amb docència, ja que encara que la titulació estava en fase d'extinció anava a rebre la mateixa atenció que quan la titulació no estava en fase d'extinció, per la qual cosa l'import a abonar era de 425 euros.

El seu banc va rebutjar el pagament i l'alumna, que era fora d'Erasmus, va presentar una al·legació al Servei ** per correu certificat, que es va registrar a mitjan octubre del 2013.

Quatre dies després va rebre un missatge de correu de la Universitat en què li ofería la possibilitat d'ajornar el pagament en vuit mensualitats, amb la condició que en el mes de novembre li passarien el cobrament dels tres primers rebuts.

A més, indicava el correu que, en breu, la Universitat Politècnica de València publicaria, amb caràcter extraordinari i exclusivament per a aquest curs, una convocatòria d'ajudes per a facilitar el pagament d'aquestes taxes als alumnes que compliren els requisits establits en les bases.

L'alumna demana a l'Oficina del Defensor que la mantinguen informada sobre la convocatòria de beques, i que s'esbrine la contestació a la seua instància.

Des de l'Oficina del Defensor Universitari es fan tres gestions:

- Es va informar l'alumna que, en breu, rebria la resposta en què es desestimava la seua sol·licitud, amb possibilitats de recórrer-la.

També se li va explicar el canvi de criteri en el preu de la matrícula, i la seua relació amb el decret de taxes per al curs 2013-2014.

- A mitjan novembre es va comunicar a l'alumna que en dues o tres setmanes es convocarien les ajudes, pendents d'aprovació fins que se'n revise la valoració econòmica en relació amb el pressupost de la Universitat Politècnica de València.
- Poc abans de vacances de Nadal es va informar a l'alumna de la convocatòria de beques, i que la Universitat tenia pensat enviar un correu electrònic als sol·licitants potencials i que el termini seria el mes de gener. No obstant això, se li va enviar l'enllaç de la convocatòria.

C-158-2013 (18-10-2013) (Problemes amb la convalidació sol·licitada)

Una alumna va començar a estudiar * en **. L'any 2009 estava matriculada de quart curs i havia obtingut el diploma de llicenciada pels seus tres primers cursos.

L'any 2009 es va traslladar a València amb la intenció d'acabar els estudis de * i va sol·licitar convalidacions.

Actualment fa el projecte final de carrera i li falten uns quants crèdits d'assignatures optatives i de lliure elecció per a acabar la carrera.

L'any 2012, la Secretaria de la seua escola li va demanar que havia de presentar una sol·licitud de reconeixement de certs crèdits, però es va despistar i no ho va fer. S'acaba d'adonar que aquests crèdits no figuren en la seua Intranet, per la qual cosa al principi d'octubre del 2013 va sol·licitar les convalidacions corresponents, però es va trobar el problema que algunes assignatures ja estaven extingides, per la qual cosa pot sol·licitar la convalidació corresponent.

En el cas que fóra impossible obtenir la convalidació i haguera de tornar a cursar aquestes assignatures, hauria d'ajornar el lliurament del projecte final de carrera, retard que se sumaria als tres anys quasi perduts en el procés de canvi d'escola i de país.

L'alumna té problemes amb la convalidació de tres assignatures de l'idioma del seu país natal, ja que per a convalidar-les se li exigeix un diploma oficial que en justifique el nivell, però en ser nativa no li està permès presentar-se als exàmens d'obtenció d'aquests diplomes.

L'alumna indica que si escau la no concessió de la convalidació és encara més cridaner ja que està en possessió del títol de Batxillerat amb esment pel seu país, d'un diploma lingüístic d'una universitat **, i pot acreditar experiència professional com a professora del seu idioma natiu.

El defensor aconsella l'alumna que presente una instància per Registre General, en què expose la seua situació i sol·licite les convalidacions o reconeixements corresponents, i aporte els certificats o documents acreditatius. A més, li ofereix ajuda per a redactar la instància.

Fins al final de gener no hi ha notícies de l'alumna, qui sol·licita una nova cita amb el defensor per a parlar de la seua situació respecte a convalidacions.

El defensor li torna a explicar el tràmit que segueixen les convalidacions, i que cal presentar una instància en Registre General dirigida al Servei ***. Li reitera la necessitat que l'exposició siga clara, raonada i amb justificants, i torna a oferir-li ajuda per a redactar la instància.

Fins a mitjan febrer no envia l'esborrany de la instància per a la seua revisió i possible millora. Se li retorna revisada i la lliura el 18 de febrer del 2014.

C160-2013 (23-10-2013) (Problemes amb la convalidació sol·licitada)

Un alumne va venir traslladat de la Universitat Politècnica de * per a matricular-se de segon curs de l'Escola **; sol·licità pel juny del 2013 les convalidacions corresponents.

A la fi d'octubre li havien convalidat 40,5 crèdits de primer curs, 4,5 del segon i 4,5 del tercer, havia recorregut la denegació de la convalidació de l'assignatura *** de 6 crèdits de primer curs.

Per tant, en no superar 42 crèdits aprovats d'assignatures de primer curs no va poder matricular-se de cap assignatura de segon, fins que es resolguera positivament (si fóra el cas) el recurs presentat de la denegació de la convalidació de l'assignatura ***.

L'alumne va explicar que el motiu del trasllat des de * ha * fou per agrupació familiar. Els seus pares i alguns dels seus germans van estar **** fent treball de voluntariat. En acabar el Batxillerat va tornar a Espanya per a començar els estudis universitaris i va anar a casa d'un germà resident a *.

Els pares i els germans han tornat a Espanya, s'han instal·lat a València, on va nàixer el pare, raó per la qual ha canviat la residència a València.

A * disposava d'una beca de mobilitat del Ministeri que li va cobrir les despeses del curs primer. Ara ha perdut la beca, ja que els pares són a València; és part de la unitat familiar. Per tant, no té els mitjans econòmics per a poder continuar a *****.

A la fi d'octubre va presentar una instància al vicerectorat corresponent en què sol·licita que es revise la seua situació, se li concedisca la possibilitat de matricular-se de segon curs, encara que no li convaliden l'assignatura ***, ja que només li falten 1,5 crèdits per a complir el requisit exigít de crèdits aprovats en primer curs i, a més, té 9 crèdits convalidats d'altres cursos.

L'alumne considera que no ha de quedar-se estancat en primer curs a conseqüència de la necessitat d'un trasllat, en haver aprovat en * totes les assignatures de primer curs.

L'alumne demana mediació del defensor, qui esbrina a principis de novembre que:

- La seua sol·licitud de finals d'octubre no està resolta.
- Que a la fi d'octubre va ser matriculat de 18 crèdits de segon curs (una assignatura anual de 9 crèdits i dues assignatures semestrals de 4,5 crèdits). Havia sigut el seu centre qui havia verificat que era possible ampliar-li matrícula, segons el que s'havia indicat.
- Si es resolguera favorablement el recurs presentat sobre l'assignatura ***, pendent de l'informe del centre, podria ampliar la matrícula en 6 crèdits, que per com avançat va el curs haurien de correspondre al segon semestre.
- Si aquest recurs resultara desestimat, l'alumne ja tindria regularitzada la matrícula.

Al principi de gener del 2014 es va resoldre desfavorablement el seu recurs.

C-161-2013 (24-10-2013)

(Devolució de l'import de les convalidacions)

Una antiga alumna de la titulació * sol·licita la mediació del defensor per a la devolució de les taxes per unes convalidacions, ja que per raons de feina és a ** i no pot desplaçar-se personalment.

El defensor obté la informació següent:

- En el curs 2008-2009, l'alumna es va matricular en la titulació * en el campus de ** i se li van reconèixer tres assignatures que havia cursat a la Universitat *** en la mateixa titulació. Enguany només ha superat una assignatura que, junt amb el reconegut, suposen un total de 27 crèdits.
- En el curs 2009-2010, l'alumna va fer la preinscripció a València i es va matricular en el grau en *, no constant en l'aplicació que haguera sol·licitat reconeixement de cap assignatura, no es va presentar a cap examen i va fer correctament l'abonament de la matrícula.
- En el curs 2010-2011, va continuar matriculada en el grau en *. Tampoc consta en l'aplicació l'haver sol·licitat cap reconeixement d'assignatures. No es va presentar a cap examen i va fer correctament el pagament de la matrícula.
- En el curs 2011-2012, se la va desvincular per primera vegada per no haver superat primer en dos cursos acadèmics, podent, segons les normes de permanència, sol·licitar el reingrés en la titulació després de dos cursos acadèmics de desvinculació.

El defensor comunica la informació anterior a l'alumna, qui diu que després de la desvinculació va demanar el reintegrament en la Secretaria de l'escola, on li van dir que no constaven aquestes convalidacions i la van remetre al Rectorat, on va presentar una reclamació l'1 d'octubre del 2012.

De nou el defensor demana informació al Servei **** on li diuen que van contestar la reclamació el 5 de novembre del 2012. Mitjançant un correu electrònic van comunicar a l'alumna que no constava que haguera sol·licitat ni reconeixement de cap assignatura ni reintegrament de taxes, però que si presentava còpies de les sol·licituds corresponents s'estudiaria el cas altra volta. En el Servei **** no hi ha constància que

haguera presentat cap altre escrit relacionat amb la devolució de taxes fins a un correu rebut el 24 d'octubre del 2013.

Una altra vegada es transmet a l'alumna la informació precedent. Respon que en el curs 2009-2010 va sol·licitar en Secretaria de la seua escola les convalidacions, que va omplir un imprès que li van lliurar, que va aportar el temari de les assignatures aprovades, segellat pel campus de **. En el curs 2010-2011, va tornar a repetir la sol·licitud de convalidació, ja que encara no havia rebut contestació a la primera petició, si bé li van dir que no feia falta que aportara els temaris, perquè els havien de tenir de l'any anterior. L'alumna va dir que en cap de les dues ocasions li van donar còpia.

L'alumna va seguir dient que en no rebre contestació va parlar amb el director de l'escola, que la va acompanyar a Secretaria, ja que això ho resolvia Secretaria. Allí li van dir que havia de presentar instància en Rectorat. Va contestar que no li constava haver rebut el missatge de correu del 5 de novembre del Servei ****, que l'ha cercat i no el té, tal vegada per haver-lo esborrat. Va preguntar si és possible fer alguna gestió addicional, ja que creu que conserva algun imprès que va omplir abans de lliurar el definitiu en la Secretaria de la seua escola.

El defensor respon que la seua funció de mediació ja s'ha fet i que en el supòsit de trobar algun document que poguera aportar informació nova hauria d'adjuntar-lo a una instància en què demane revisar el seu problema, i presentar-lo en Registre General.

C-164-2013 (7-11-2013) (Pagament de la matrícula)

Un alumne de l'Escola * va sol·licitar abonar la matrícula en 8 mensualitats. Va rebre pel novembre un missatge de correu de la seua escola en què li demanava que fera efectiu el pagament de la matrícula mitjançant ingress en compte en dos terminis, ja que el primer rebut li va ser enviat tres vegades al banc i retornat sense abonar.

El pare de l'alumne es posa en contacte amb el defensor i li explica que la Universitat Politècnica de València mai l'ha informat de les dates exactes en què carregaria els rebuts. A més, el seu banc ha canviat la manera de treballar, ja que abans pagaven els rebuts domiciliats encara que no hi haguera diners en el compte, la qual cosa ha provocat la devolució dels rebuts.

Demana la mediació del defensor perquè es restablisquen els vuit terminis concedits, ja que no pot afrontar el pagament de la matrícula en dos terminis. El defensor li indica que la Universitat Politècnica de València avisa cada alumne per correu electrònic abans d'emetre cada rebut, que també s'envia un missatge cada vegada que es retorna un rebut, i que es comunica també el canvi de manera d'abonar la matrícula. A més, confirma que el Servei ** havia enviat els missatges de correu a l'alumne.

Per tant, i atès que es tracta d'un procés general, el que procedeix és descarregar de la Intranet el primer rebut i abonar-lo en el compte indicat, havent d'abonar el segon rebut abans del 31 de gener pel mateix procediment. L'únic mètode de revertir la situació a pagament ajornat és mitjançant instància presentada en Registre General, ja que requereix l'autorització del rector.

El pare respon que desconeix que el fill haja rebut els missatges de correu indicats i que no presentaria cap instància, ja que intentaria obtenir crèdit per a abonar el rebut. Agraeix l'interès i la celeritat en la mediació en el seu problema.

C-165-2013 (12-11-2013)

(Import de la matrícula del projecte final de carrera)

Un alumne de l'Escola d'Informàtica dirigeix un missatge de correu al defensor sobre l'augment del rebut de taxes de l'assignatura del projecte fi de carrera, respecte a la quantitat indicada en fer l'automatrícula en les titulacions en extinció.

Indica en el missatge que li han explicat en la Secretaria de la seua escola que el crèdit en projecte final de carrera ha deixat de considerar-se crèdit d'assignatura sense docència i ha passat a ser crèdit docent, ja que en el projecte final de carrera es rep la mateixa atenció que abans d'estar en extinció. A més, en el cas d'aquest alumne se li aplica recàrrec per segona matrícula.

L'alumne indica en el seu missatge que no està d'acord ni amb el canvi de criteri, ni amb l'aplicació amb caràcter retroactiu, ni tampoc amb el recàrrec per segona matrícula, ja que si varien les condicions s'hauria de considerar que havia fet una primera matrícula amb les condicions noves.

Acaba el correu considerant injusta la quantitat que se li aplicava i indicant que no li és possible abonar-la, demanant ajuda i orientació al defensor en la resolució del seu problema.

El defensor li indica que el seu problema s'ha plantejat a altres alumnes, que s'han fet diverses gestions de mediació en el problema, que la Universitat té definit que l'atenció que es presta en el projecte final de carrera en titulacions a extingir és la mateixa que es prestava quan les titulacions no estaven en procés d'extinció, per la qual cosa la taxa ha de ser la mateixa.

A més, diu a l'alumne que, amb independència de poder presentar instància dirigida al rector per a sol·licitar l'aplicació de la taxa inicial, la Universitat està considerant la possibilitat de concedir beques que compensen l'increment de la taxa.

C-169-2013 (06-12-2013) (Convalidacions de les pràctiques)

Un alumne del campus de * del curs d'adaptació al Grau ** té problemes en la convalidació de les pràctiques en empresa, ja que ha fet 360 hores de pràctiques en un mòdul d'especialització en *** i només li reconeixen 4,5 crèdits de pràctiques d'empresa en el grau **. L'alumne indica que aquest problema afecta altres companys.

A mitjan desembre, el defensor adjunt estudia el problema amb la Direcció del grau **, ja que considera que s'ha fet una interpretació tal vegada errònia de la normativa.

En els primers dies de febrer l'alumne comunica que el problema s'ha resolt favorablement.

C-173-2013 (19-12-2013) (Problemes amb la beca MEC)

Un alumne es matricula de primer curs en l'Escola * en el curs 2011-2012 i ho aprova tot. Li concedeixen beca del Ministeri per al curs 2012-2013. En no haver aprovat el cinquanta per cent dels crèdits li comuniquen que ha de reintegrar tots els components de la beca, menys l'import de la matrícula.

L'alumne presenta un escrit d'al·legacions a la fi d'octubre del 2013, indica que durant el curs 2012-2013 va tenir problemes greus de salut que van desencadenar una operació quirúrgica complexa, adjunta les

proves que li van fer abans i després de l'operació, que van impedir que poguera assistir a classe amb la regularitat i la continuïtat necessària. L'alumne adjunta els justificants de les cites mèdiques, de les proves i de l'operació, i sol·licita que es reconsideri el seu cas i se l'eximisca del reintegrament de la beca. A mitjan novembre rep contestació negativa.

Demana mediació al defensor, qui li indica que aquest tema no depèn de la Universitat, però que seguint l'indicat en la contestació rebuda es pot presentar un recurs d'alçada, que tal vegada tinga poques probabilitats d'èxit, ja que pareix que no pot aportar cap element nou i, a més, és un assumpte que no depèn de la Universitat.

Al desembre l'alumne presenta la instància per Registre General i, malgrat les consideracions anteriors, lliura còpia al defensor perquè en faci el seguiment.

Uns dies després confirmen al defensor en el negociat de beques que s'ha tornat a desestimar la instància, i que s'ha tractat l'alumne de la millor manera possible, ja que no havia de retornar l'import de la matrícula, que és el màxim que pot fer la Universitat.

Es comunica a l'alumne, qui després de rebre la contestació torna a l'Oficina del Defensor i sol·licita mediació addicional. Se li fa saber que ja s'ha fet tota la mediació possible, per la qual cosa només és possible que, si ho considera convenient, promoga el recurs contenciós administratiu indicat en la resposta rebuda, possibilitat que desaconsella el defensor.

C-174-2013 (22-12-2013) (Problemes de convalidació)

Un alumne de grau en * ha estat dos anys en primer curs i ha aprovat totes les assignatures llevat de l'assignatura **.

L'alumne va optar pel canvi al grau de *** per a continuar els estudis, sol·licita reconeixement de les assignatures aprovades, que són totes tret de **, ja que en sol·licitar el reconeixement no sabia que l'assignatura ** li havia sigut aprovada mitjançant avaluació per currículum, la qual cosa se li va comunicar a l'octubre. L'alumne manifesta que si haguera sabut que aprovava l'assignatura ** per avaluació per currículum, no hauria canviat d'estudis.

Llavors l'alumne sol·licita en la Secretaria de la seua escola la convalidació d'aquesta assignatura en la nova titulació, però l'informen que no és

possible convalidar-li-la en altres estudis, per haver sigut aprovada per avaluació per currículum.

L'alumne demana la mediació del defensor per a obtenir la convalidació, amb la qual cosa podria matricular-se de totes les assignatures de segon, ja que no es pot matricular d'una assignatura de segon per excedir els 60 crèdits, màxim possible per curs.

S'informa l'alumne que la subcomissió de reconeixement de crèdits va adoptar el criteri de no admetre que foren considerades com a mèrit per a obtenir el reconeixement d'una assignatura, una altra assignatura o unes altres superades en condicions d'avaluació per currículum, ja que aquest procediment té com a objectiu una avaluació interdisciplinària de les matèries cursades en una determinada titulació, situació que no pot ser extrapolable a uns altres estudis cursats per l'alumne.

No obstant això, es fa saber a l'alumne que per la circumstància especial de coincidència del primer curs en els graus * i ***, la petició l'estudiaria de nou la comissió corresponent, la qual, a principis de gener, va acordar desestimar la petició, i mantenir el criteri de la subcomissió de reconeixement de crèdits.

C-02-2014 (13-1-2014) (Problemes de convalidació)

Un alumne va cursar al campus de * la carrera de **. En l'actualitat treballa i resideix a Palma, a Mallorca. En el curs 2013-2014 es va matricular en el curs semipresencial d'adaptació al grau, que consta de 60 crèdits i l'import de taxes de matrícula és de 1.500 euros.

L'alumne sol·licita unes convalidacions per experiència laboral i per altres cursos fets. Per experiència laboral li convaliden unes assignatures que en conjunt representen 30 crèdits.

Les assignatures convalidades han desaparegut del Poliformat i a més no li retornen res de l'import de taxes d'aquestes assignatures. En la Secretaria de la seua escola li fan saber que la no devolució és deguda al fet que la convalidació s'ha fet per experiència laboral. Respecte a les assignatures que no apareixen en el Poliformat li diuen que resoldran el problema, per al qual només cal que presente una instància i apareixeran en el Poliformat.

Acudeix a l'Oficina del Defensor i indica que vol presentar dues queixes pel tema de la devolució dels diners i per la desaparició de les assignatures

convalidades del Poliformat. Respecte a la segona qüestió se li aconsella en l'Oficina del Defensor que presente la instància en la seua escola i automàticament es resoldrà el problema, que és un simple protocol.

Quant a la devolució de taxes, el defensor s'informa en el Servei *** que la Llei de taxes de la Generalitat Valenciana va patir una modificació per la Llei 9/2011, de 28 de desembre, que introdueix canvis en les taxes de reconeixement de crèdits, segons l'article 16. Pel que fa al cas de l'alumne, indica aquest article que els estudiants han d'abonar el vint-i-cinc per cent per als crèdits reconeguts per estudis fets en centres universitaris, mentre que s'ha d'abonar el cent per cent de la taxa de matrícula per als restants reconeixements de crèdits, on s'emmarca, entre altres, el cas dels crèdits reconeguts per experiència professional.

S'informa documentalment l'alumne de l'article que s'hi havia aplicat.

C-03-2014 (14-1-2014) (Problemes amb la beca)

Una alumna té la Diplomatura en *. Va decidir cursar una altra carrera diferent i en aquest curs s'ha matriculat en quart curs del Grau en **, per al qual va sol·licitar beca del Ministeri que li ha sigut denegada.

Parla amb el cap d'estudis de la facultat on cursa el Grau en **, perquè no entén la denegació de la beca, ja que té qualificacions molt bones, per la qual cosa pensa presentar al·legacions immediatament perquè no passe el termini. El cap d'estudis la remet al defensor perquè l'assessor.

El defensor fa una consulta amb la prefectura de beques i li indiquen que l'alumna ja té una titulació que li pot permetre treballar i que el Ministeri no concedeix beques per a cursar una altra carrera diferent als alumnes que ja tenen una carrera acabada. Una altre cas seria si l'alumna cursara el Grau en *, llavors li concedirien beca a partir de quart curs, per considerar-ho una continuació d'estudis.

En el cas que l'alumna no haguera acabat la primera carrera i s'haguera canviat a una altra carrera, llavors se li podria donar beca a partir dels crèdits superats en la primera carrera, és a dir, si per exemple en la primera només va fer fins a segon curs, llavors en la segona carrera li podria donar beca a partir de tercer curs.

Des de l'Oficina del Defensor es transmet aquesta informació a l'alumna.

C-04-2014 (16-1-2014) (Problemes de convalidació)

Una alumna diplomada en * es va adaptar al Grau de * i va sol·licitar reconeixement de crèdits, obtenint que tots els crèdits reconeguts ho han sigut per experiència laboral, per la qual cosa ha d'abonar la totalitat de taxes de matrícula pels crèdits reconeguts.

L'alumna indica al defensor que li havien d'haver reconegut els crèdits per mèrits acadèmics. En aquest cas només hauria d'abonar el 25% de les taxes corresponents als crèdits reconeguts.

El defensor li indica que hi ha una subcomissió que estudia el reconeixement de crèdits, seguint una normativa. Li fa saber que la subcomissió tendeix a afavorir tant com és possible els alumnes, per la qual cosa si no és possible el reconeixement per mèrits acadèmics es considera la possibilitat de donar el reconeixement per experiència laboral.

Es comunica a l'alumna que té la possibilitat de presentar un recurs en Registre General. La resposta al recurs va ser que una assignatura era possible convalidar-la per mèrits acadèmics, mantenint per a les altres el reconeixement per experiència laboral.

C-05-2014 (16-1-2014) (Problemes de convalidació)

Un alumne de l'Escola de * sol·licita ajuda al defensor per un problema de convalidacions amb assignatures aprovades en la mateixa escola de la Universitat de **.

El defensor orienta l'alumne en la redacció de la instància corresponent per a presentar-la en el Registre General, i li indica la conveniència de portar còpia de la seua instància per al seguiment, després de presentar-la en el registre.

C-09-2014 (22-1-2014) (Pagament de la matrícula)

Un alumne de la Universitat Politècnica de València manifesta al defensor la preocupació que té per no haver rebut en el banc el rebut de matrícula que, segons Intranet, hauria d'haver-se abonat l'1 de novembre del 2013. En el Servei * li van dir que li'l cobraran abans de l'inici del segon quadrimestre.

En el Servei * diuen al defensor que l'alumne va sol·licitar la modalitat de pagament «càrrec en compte fraccionat per mesos». Modalitat que no

és possible aplicar-la en ser l'import de la matrícula inferior a 360 euros, per la qual cosa se li va aplicar la modalitat més avantatjosa: «pagament fraccionat en dues mensualitats». Segons el calendari de cobrament indicat en la llei de taxes, el primer rebut es passa al començament de curs i el segon abans que comence el segon semestre.

Al final de gener del 2014 l'alumne comunica a l'Oficina del Defensor que ha rebut l'avís de cobrament i agraïx l'ajuda prestada.

C-20-2014 (11-2-2014) (Problemes amb la beca)

Una alumna de l'Escola de * del pla antic va haver de matricular-se el curs anterior de totes les assignatures que estaven en el darrer any de docència, per a poder fer les pràctiques corresponents. Va aprovar 65,2 crèdits.

Enguany ha sol·licitat beca i li ha sigut denegada. Demana al defensor que esbrine les raons de la denegació, ja que no entén que si ha aprovat un nombre de crèdits equivalent a un curs complet se li denegue la beca.

Després de fer les gestions oportunes, el defensor comunica a l'alumna que l'alumna es va matricular de 128,8 crèdits, corresponents a assignatures de segon, tercer i quart curs, que algunes d'aquestes assignatures no tenen docència per l'extinció del pla, i que, a més dels 65,2 crèdits aprovats, va suspendre 63,6 crèdits, per la qual cosa se li ha denegat la beca.

C-23-2014 (17-2-2014) (Pagament de la matrícula)

Un alumne de l'Escola * va venir traslladat de la Universitat de **, on havia aprovat tot el curs primer menys una assignatura. En el curs 2012-2013 es matricula en la Universitat Politècnica de València i sol·licita el reconeixement de les assignatures aprovades a **. Fins a desembre no va rebre la comunicació que se li reconeixia tot.

Amplia la matrícula amb cinc assignatures de segon curs, a les quals s'afigen dues assignatures de primer, la suspena a ** i una altra de primer que no es cursava a **. Es va trobar amb el problema que en començar a assistir a les classes de segon ja s'havien fet exàmens en algunes assignatures.

En el curs 2013-2014 es matricula d'una assignatura que li queda pendent de primer curs, d'una altra que no aprovà de segon curs, i de les cinc assignatures de segon curs de les quals no s'havia matriculat el curs anterior.

A més sol·licita beca del Ministeri, pendent de resolució, i vol demanar la beca de la Generalitat quan es convoque, però ha d'abonar les taxes de les assignatures de segona matrícula que no cobreix la beca.

A mitjan febrer li van llevar l'accés a la Intranet per falta de pagament.

Fa una consulta en la seua escola i li diuen que ha de preguntar en Beques, on li informem que cap beca cobreix l'import que deu.

Explica al defensor que a sa casa ningú treballa i pregunta què pot fer. Se li aconsella presentar una instància per Registre General en què sol·licita que se li restablisca l'accés a la Intranet, que la Universitat li concedisca una ajuda econòmica per a abonar l'import de les assignatures de segona matrícula, o, alternativament, que se li concedisca el màxim ajornament possible, justificant la situació dels seus pares.

C-25-2014 (24-2-2014) (Pagament de taxes de dues assignatures)

Un alumne de l'Escola * va cursar l'any passat cinquè i el projecte en *. Va suspendre una assignatura del segon semestre, que ha aprovat en convocatòria extraordinària, per la qual cosa ha acabat la carrera.

Al febrer del 2014 no se li va permetre desmatricular-se d'aquesta assignatura i se li va demanar abonar l'import íntegre de les taxes de l'assignatura, que no cursa per estar aprovada, i del treball final de grau que va aprovar a ** i la nota del qual té guardada. Les taxes suposen més de 1.000 euros i les qualificacions ja estan en el seu expedient.

Demana mediació del defensor en aquest problema, qui li transmet la informació següent facilitada pel Servei *:

*En suspendre l'assignatura obligatòria **, no es va poder incorporar a l'expedient la qualificació del treball final de grau fins que completara tots els crèdits necessaris per a obtenir el títol.*

Així doncs, aquest curs ha hagut de matricular-te de l'assignatura pendent i el treball final de grau.

L'assignatura pendent és del semestre B. Per a facilitar que els estudiants amb tres assignatures pendents o menys finalitzen els estudis en menys temps, la Universitat Politècnica va aprovar una normativa que permet a aquests estudiants sol·licitar una convocatòria anticipada, a la qual s'ha acollit l'alumne.

Aquesta petició no suposa que, si haguera sigut el seu desig, no haguera pogut assistir a classe i cursar l'assignatura amb normalitat en el segon semestre. Es tracta simplement d'una opció que la Universitat posa a la disposició dels estudiants perquè puguin anticipar sis mesos la finalització dels estudis.

Adicionalment, ja que el curs anterior no va superar els crèdits necessaris per a obtenir qualificació del treball final de grau, és necessària una nova matrícula d'aquest.

Respecte a una modificació de matrícula del curs passat (desmatriculació), no és possible per dos motius:

- *Va gaudir d'una beca del Ministeri, concedida sobre la base de la matrícula de tots els crèdits necessaris per a acabar els estudis. No haguera obtingut beca si s'haguera matriculat únicament de 18 ECTS. Per tant, una modificació de la matrícula del curs passat suposaria la revocació de la beca concedida en 2012-2013.*
- *A més, va participar en un programa de mobilitat, en l'acord acadèmic del qual figurava el treball final de grau, que efectivament es va desenvolupar en la universitat d'acolliment. Per tant, no pot eliminar-se de la matrícula del 2012-2013 el treball final de grau.*

L'alumne agraeix la informació facilitada i entén que se li ha aplicat la normativa, però com que no està d'acord pel que fa a abonar taxes de matrícula d'assignatures que ja estan aprovades, decideix presentar una queixa per Registre General.

C-28-2014 (27-2-2014) (Convalidacions)

Un alumne va començar la diplomatura en el curs 2004-2005 en l'Escola *. Una malaltia el va obligar a deixar la carrera l'any 2010. Li falta aprovar dues assignatures de segon curs i el projecte final de carrera, que ja estava començat.

Recuperat de la malaltia vol acabar la carrera, però al setembre del 2013 se li notifica la impossibilitat de poder cursar les dues assignatures de segon curs per estar el seu pla en extinció.

El que li ofereix la Universitat és adaptar-se al grau, la qual cosa li suposaria haver de cursar vora cent crèdits.

Acudeix a l'Oficina del Defensor on se li explica que en cursar el grau tindrà un títol de quatre anys, i no de tres com era la seua diplomatura, i que el que pot fer és presentar una instància i demanar el màxim possible de reconeixement de crèdits, després de demanar l'adaptació al grau.

A mitjan mes de març, l'alumne demana al defensor que li revise la instància que ha de presentar. Al cap de pocs dies després la presenta en Registre General, acompanyada dels justificants de la malaltia.

Un mes després fa saber al defensor que encara no ha rebut resposta. El defensor esbrina que li han de respondre prompte, si bé abans l'alumne haurà d'haver sol·licitat l'adaptació, que és requisit obligatori per a poder sol·licitar les convalidacions.

S'informa l'alumne, el qual manifesta al defensor que li facilite contactar amb els alumnes que estiguen en situació similar a la seua. Se li fa saber que l'Oficina del Defensor no pot facilitar-li les dades que sol·licita, entre altres raons, perquè no pot donar dades privades.

C-29-2014 (28-2-2014) (Beca)

Una alumna de l'Escola de * es va matricular i va sol·licitar beca del Ministeri. Després de cobrar-li el primer termini de la matrícula li han concedit la beca.

La Secretaria de la seua escola la informa que li tornaran l'import cobrat d'ofici.

En ser a les acaballes de febrer i no haver rebut la devolució acudeix a l'Oficina del Defensor i se li indica que, efectivament, li retornaran d'ofici pel maig o juny, quan el Ministeri haja ingressat l'import de la beca i es comprove que l'alumna ha abonat una quantitat que no li corresponia pagar.

L'alumna pregunta si pot demanar la devolució per instància i se li diu que pot fer-ho, però que això no avançarà la devolució i que, per tant, es considera innecessari.

C-47-2014 (14-4-2014) (Pagament de matrícula)

Una alumna de la Facultat de * es va dirigir a la Delegació de ** per a sol·licitar ajuda, perquè no pot pagar el darrer rebut de la matrícula. La Delegació la va remetre al defensor.

L'alumna explica que està en segon curs de *** i quan va formalitzar la matrícula va sol·licitar el màxim ajornament per a pagar-la. Ha abonat tots els rebuts emesos per un import de 98,17 euros al mes.

En el mes de gener va fer una ampliació de matrícula de les assignatures, **** i *****.

A principi d'abril va rebre un missatge automàtic del Servei ***** que li feia saber que per com d'avançat estava el curs se li havia emès un rebut de l'import pendent de la seua matrícula, que ascendeix a 792 euros i que ha de ser abonat en efectiu, que pot imprimir-lo des de la seua Intranet o passar a agafar-lo a la Secretaria del seu centre.

L'alumna explica al defensor que a la seua família li suposa un gran esforç abonar la quantitat en un sol termini, i el defensor li indica que sol·licite l'ajornament en dos o tres terminis mitjançant instància presentada en Registre General.

En l'Oficina del Defensor se l'ajudar a redactar la instància. Finalment, se li va concedir l'ajornament sol·licitat.

C-53-2014 (30-4-2014)

(Import de la matrícula del projecte final de carrera)

Un alumne es va veure afectat per l'augment de taxes del projecte final de carrera de les titulacions en extinció. No es va assabentar de les beques convocades per la Universitat per als afectats per l'augment de les taxes en canviar la catalogació d'assignatura sense docència a assignatura amb docència, atès que l'atenció estava sent idèntica a quan les carreres no estaven en extinció.

A principi de març del 2014 va presentar instància en què sol·licitava poder accedir a les esmentades beques, malgrat estar fora del termini de sol·licitud.

A final d'abril li van dir en el Servei * que li contestarien en una setmana. Efectivament, en la primera setmana de maig li van comunicar per telèfon que li denegaven la seua sol·licitud, ja que des del Servei * s'havia fet una difusió correcta sobre la beca i, a més, s'havia demanat a les escoles que també difongueren al màxim la convocatòria de les beques.

L'alumne va dir que tal difusió no s'havia fet a la seua escola, per la qual cosa presentaria una reclamació en Registre General, la qual va ser contestada a mitjan juny i desestimava la seua petició de beca.

C-57-2014 (12-5-2014) (Pagament de matrícula)

Un alumne de l'Escola * es va matricular en el curs 2012-2013 per automatrícula de les assignatures que li quedaven de segon, i completà amb el nombre màxim de crèdits amb assignatures de tercer curs. A més, va demanar beca. En no fer la sol·licitud de beca per la Secretaria de l'escola, se li va cobrar part de les taxes de matrícula per domiciliació bancària, i hagué d'abonar la resta per un ingrés en el banc, cosa que no va fer per desconeixement d'aquest tràmit i per no haver llegit els correus que li va enviar l'escola. L'alumne va acabar el curs amb normalitat.

En el curs 2013-2014 es va matricular per automatrícula de quart curs i del que li quedava de tercer curs sense problemes. En Secretaria de l'escola el van informar que tenia pendent el pagament de part de la matrícula de tercer, però que ja era massa tard per a abonar-la. Li van fer saber que per domiciliació bancària li van cobrar 251,98 euros i que li quedaven per pagar 566,64 euros.

A principis d'abril, l'alumne presenta instància en el Servei ** en què sol·licita que se li autoritze el pagament pendent de part de la matrícula de tercer curs.

A principis de maig li comuniquen que a mitjan octubre del 2013 l'havien donat de baixa amb caràcter definitiu en la matrícula del curs 2012-2013, per la qual cosa es desestima la sol·licitud, i li fan saber que pot presentar un recurs de reposició davant del rector.

L'alumne dema la mediació del defensor, qui consulta el problema en el Servei **, el qual en valorar l'expedient acadèmic, i amb caràcter extraordinari, l'autoritza a fer el pagament pendent, després que l'alumne presente el recurs de reposició i que haja sigut informat favorablement.

A mitjan mes de maig l'alumne presenta el recurs de reposició per Registre General i dies després l'autoritzen amb caràcter extraordinari a abonar la part de les taxes de la matrícula de tercer curs que té pendent.

C-62-2014 (16-5-2014) (Pagament de matrícula)

Un alumne de primer curs de grau en l'Escola de * va demanar l'ajornament del pagament de matrícula en sis terminis quan va fer l'automatrícula. Va dir que no va sol·licitar beca perquè mai li n'han donat i que no ha estat pendent del pagament de la matrícula durant el curs, convençut que no hi hauria cap problema.

Li van enviar un correu des del Servei ** en què li reclamaven l'import total de la matrícula, que puja a 1.431 euros. Li van explicar que quan en l'automatrícula se sol·licita beca, el pagament es paralitza fins a la resolució o fins que es comprova si efectivament s'ha sol·licitat la beca. Consta que l'alumne va indicar la intenció de sol·licitar les beques del Ministeri i de la Generalitat. Fins que no es va fer la comprovació de les beques de la Generalitat no va desaparèixer la condició de becari.

L'alumne insisteix que en cap moment va omplir els impresos de beca, ni va presentar cap document a la Secretaria de l'escola que fera al·lusió a haver sol·licitat beca.

En no poder abonar en un termini la totalitat de la matrícula, sol·licita el fraccionament en quatre terminis, mitjançant instància presentada en Registre General a mitjan maig, i demana la mediació del defensor.

En el Servei ** informen el defensor que estan estudiant el fraccionament del pagament, el qual l'hauran d'aprovar *** i ****. Es confia que en un termini molt breu es comuniqui la resolució a l'alumne.

Poc abans de final de maig es comunica a l'alumne l'aprovació del fraccionament del pagament en quatre rebuts.

C-68-2014 (29-5-2014) (Anul·lació de matrícula)

Un alumne de l'Escola de *, matriculat en primer curs de grau, va sol·licitar en el mes de març l'anul·lació de matrícula a causa de complicacions en la seua situació familiar, sense mare, amb dos germans i on només treballa el pare, i, encara que va fraccionar el pagament de la matrícula en el nombre màxim de terminis, no li van passar al cobrament els primers rebuts i li acaba d'arribar un rebut de 700 euros el qual no pot afrontar.

En l'escola li van dir que no podien acceptar l'anul·lació perquè havia començat el segon quadrimestre.

La seua intenció és tornar a estudiar el curs que ve, per la qual cosa a final de maig va preguntar en el Servei ** per les possibilitats d'anul·lar la matrícula. Li van indicar que presentara una instància per Registre General.

A continuació acudeix al defensor perquè l'aconselle. El defensor li diu que està fora del termini d'anul·lació de matrícula, però que segueisca el consell indicat en el Servei ** i tracte de justificar amb documents la seua situació.

C-95-2014 (17-7-2014) (Reconeixement de crèdits)

Una alumna de cinquè curs de la Llicenciatura en * va fer un curs en línia del Centre de Formació de Postgrau, que creia que equivalia a sis crèdits de lliure elecció. Però l'alumna desconeixia que li'l convaliden per quatre crèdits en ser en línia, segons el criteri actual aprovat per la Permanent de l'escola, la qual cosa li va ser corroborada pel cap d'estudis.

Llavors li falten dos crèdits per a acabar la carrera, per la qual cosa acudeix al defensor a la recerca de consell i d'una possible mediació.

En la conversa amb el defensor l'alumna comenta que té hores en excés de col·laboració amb departaments, que li les reconeixeran i que no tindrà problemes per a completar els dos crèdits que li falten per a acabar la carrera quan localitze la seua tutora perquè li signe les hores de col·laboració fetes.

El defensor li aconsella que utilitze les hores de col·laboració que li permeten acabar la carrera, i li indica com localitzar la seua tutora.

SECCIÓ 2.3. ALUMNES: BEQUES ERASMUS, PROMOE, MARIE CURIE I ALTRES

C-168-2013 (2-12-2013) (Beca Erasmus)

Una alumna de la Llicenciatura * es matricula dels 13,5 crèdits li falten per a acabar la carrera, i sol·licita una beca Erasmus per al segon quadrimestre.

Per motius personals ha de renunciar a la beca a principi de desembre i es troba que les tres assignatures que li falten per a acabar la carrera

s'imparteixen a la Universitat Politècnica de València en el primer quadrimestre. Parla amb els professors i li diuen que la avaluaran si apareix en acta.

En Secretaria de la seua escola li diuen que no apareix en les llistes d'aquestes assignatures perquè la seua matrícula és de mobilitat i ja no queden places. A més si renuncia a la beca Erasmus, es quedaria sense matrícula. És urgent que aparega en les llistes, ja que el seu pla d'estudis s'extingeix i necessita acabar la carrera.

Pregunta al defensor per alguna solució a la seua situació, qui li indica que presente una instància per Registre General, dirigida al Servei ** en què explique el succeït i sol·licite que se li aplique la matrícula que ja té formalitzada a fi de poder optar a examen i acabar la carrera.

A més, el defensor s'entrevista amb el cap d'estudis de l'escola, i li demana la seua ajuda per a trobar una solució per a l'alumna.

A principis de desembre el cap d'estudis comunica al defensor que tot està resolt i que es pot matricular l'alumna aplicant la matrícula que ja tenia formalitzada i que els professors que havia de tenir l'alumna l'ajudaran perquè puga seguir els seus estudis.

Un parell de dies després, l'alumna comunica a l'Oficina del Defensor que tot s'ha resolt i que ja consta com a matriculada, i agraeix les gestions fetes i l'ajuda.

C-27-2014 (26-2-2014) (Beca Erasmus)

Una alumna de l'Escola de * cursa cinquè curs d'Enginyeria **. Des del curs passat volia anar-se'n d'Erasmus, però li ho van denegar per no tenir el títol B2 d'anglès.

Al gener del 2014 va obtenir el títol B2 d'anglès al Centre de ** de la Universitat Politècnica de València. Es va exigir als alumnes fer una prova d'anglès en la seua escola. L'alumna va obtenir el B1, qualificació inferior a B2, però va presentar el títol de B2 del Centre de **.

Des de Relacions Internacionals de la seua escola li van dir que, en no haver obtingut un B2 en la prova interna de l'escola, no la deixaven optar a la subhasta de places.

L'alumna tenia una cita amb la subdirectora de Relacions Internacionals, que es va cancel·lar, ja que la subdirectora havia de tenir una reunió immediatament amb tots els alumnes.

A l'Oficina del Defensor li aconsellem que vaja a la reunió i, si no li donen la beca Erasmus, que intente parlar amb la subdirectora del seu cas.

Si no es resolia el problema li vam indicar que tornara a l'Oficina i hi intervingríem, en la mesura que fóra possible, per a solucionar el seu problema.

C-31-2014 (8-3-2014) (Beca Erasmus)

Una alumna de la Facultat de * cursava el tercer curs i va sol·licitar una beca Erasmus amb destinació **, on n'oferien dues places, o ***, on n'oferien quatre places. L'alumna va obtenir la sisena posició en la llista de destinacions de parla anglesa, però no li han assignat cap de les dues destinacions sol·licitades.

L'alumna comenta al defensor que la nota mitjana del seu expedient, 9,6, és la més alta de les 80 sol·licituds, però que s'ha vist disminuïda per la prova de nivell d'anglès, on va obtenir el B1, i per tant la puntuació quedà en 7,47, que la va situar en la sisena posició.

L'alumna va rebre un correu en el qual li suggerien que es presentara a les vacants, entre les quals hi ha dues places a la Universitat ***, però l'alumna creu que no l'acceptaran pel nivell d'anglès.

Es queixa de l'escàs valor atorgat als seus anys d'esforç acadèmic, ja que tot el seu esforç, valorat amb un premi extraordinari d'expedient, es veu eclipsat per una barrera lingüística, que li impedeix millorar el seu nivell d'anglès, perquè una de les finalitats de la destinació demanada és millorar els seus coneixements d'anglès.

L'alumna fa saber al defensor que l'endemà tractarà el seu problema en l'oficina de Relacions Internacionals, per si li donen alguna alternativa.

L'alumna pregunta al defensor per algun consell o per alguna gestió addicional que es pugui fer.

El defensor li explica el mecanisme del procés d'acceptació a la universitat de destinació i suggereix a l'alumna que després de l'entrevista del dilluns, si segueix tenint algun problema, torne a l'Oficina del Defensor per a estudiar si és possible alguna mediació.

C-37-2014 (14-3-2014) (Beca Excel·lència)

Una antiga alumna de la Universitat Politècnica de València va tractar amb el defensor fa anys un problema que va tenir relacionat amb una beca Excel·lència.

Va tornar a mitjan març del 2014 per a comunicar al defensor que els tribunals li han donat la raó.

Ara no pot gaudir de la beca d'Excel·lència, però desitja que conste en l'expedient de la Universitat Politècnica de València.

Se li va indicar com havia d'actuar per a demanar l'execució de la sentència, que automàticament implicaria que constara en l'expedient, i se li va oferir tota l'ajuda que necessitara, la qual l'alumna va agrair.

C-64-2014 (22-5-2014) (Beca d'Acció Social)

Un alumne de l'Escola * va llegir el projecte final de carrera fa cinc mesos i va obtenir un 8,50 de qualificació.

No va poder abonar l'import de les taxes del projecte final de carrera i va aconseguir que li fraccionaren el pagament en tres terminis. Ja va abonar el primer termini, de 210 euros, i ha d'abonar el segon termini abans del 29 de maig.

L'alumne és a l'estranger. En no tenir mitjans econòmics, sa mare va fer els tràmits per a sol·licitar una beca d'Acció Social per a abonar les taxes del projecte final de carrera. Tots els anys li han concedit beca d'Acció Social.

Sa mare va presentar la documentació per a sol·licitar la beca d'Acció Social en paper en el Registre General de la Universitat dirigit a la Secció de Beques, on li han dit que havia d'haver-ho presentat a través de la Intranet de l'alumne, i que pot succeir que la comissió que ha de valorar les sol·licituds no accepte la documentació que ha presentat. La mare fa saber que no maneja l'ordinador.

La mare va a l'Oficina del Defensor perquè intervinga a fi que s'accepte la documentació impresa que havia presentat.

El Servei de ** diu al defensor que passaria la documentació a una comissió perquè valorara si s'acceptava o no el que havia presentat, ja que és obligat presentar-ho a través de la Intranet. Per tant, el defensor aconsella

la mare que ho presente per la Intranet i que en el supòsit de no tenir a cap familiar que pugui ajudar-la, se li ofereix des de l'Oficina del Defensor l'ajuda que necessite, atès que ningú pot assegurar que s'admeta la documentació que ha presentat.

C-69-2014 (02-06-2014) (Retard en cobrament d'una beca)

Una alumna va sol·licitar una beca en el curs 2011-2012 i a la fi de desembre de 2012 li va ser concedida per la Generalitat Valenciana.

En la universitat de destinació va acabar el curs amb tot aprovat, i les seues qualificacions van ser reconegudes per la Universitat Politècnica de València.

Al juny del 2014 l'alumna creia que encara no havia cobrat la beca. Va fer diverses gestions que no li van resoldre el problema, per la qual cosa va demanar la mediació del defensor, ja que en faltar-li el projecte final de carrera encara és alumna de la Universitat Politècnica de València.

El defensor esbrina que la beca que li van concedir la gestiona l'Oficina de Programes *, en la qual li van indicar que a mitjan desembre del 2012 es va ordenar una transferència de ** euros al compte corrent que havia facilitat l'alumna. Aquesta quantitat és l'import total de la beca, que no coincideix amb l'inicialment publicat en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana a causa que, segons el previst en la convocatòria, la Generalitat fa un repartiment proporcional als fons disponibles.

Amb aquesta informació l'alumna va poder comprovar que havia rebut l'import de la beca.

C-71-2014 (6-6-2014) (Beca Erasmus)

Un alumne de l'Escola * va rebre una carta en què li feien saber que havia de retornar la beca que li van concedir en el curs 2012-2013, per no haver superat el 50% dels crèdits matriculats.

L'alumne indica al defensor que va estar d'Erasmus a ** on va cursar tres assignatures de dotze, sis i sis crèdits i que cursà a distància l'assignatura ** de 6 crèdits. Només va suspendre aquesta assignatura, la qual va aprovar en la convocatòria extraordinària de gener del 2014. Per tant, l'alumne entén que va aprovar el 80% dels crèdits matriculats i que no poden reclamar-li l'import de la beca. El defensor li indica que ha de

presentar instància per Registre General. L'alumne presenta la instància a mitjan juliol, la qual està pendent de la contestació.

C-102-2014 (23-7-2014) (Beca Erasmus)

Un alumne de l'Escola * va sol·licitar beca Erasmus per a anar a la Universitat de **. En estar a la fi de juliol i no haver rebut l'acceptació de la Universitat de **, va preguntar a l'Oficina de Relacions Internacionals de la seua escola, i li van dir que ja havien enviat un correu que encara no havia sigut contestat.

Li van dir que la Universitat de ** està tancada del 21 al 25 de juliol i que l'encarregat dels Erasmus en aquesta universitat torna el 4 d'agost.

Pregunta al defensor què pot fer. Li aconsellem que torne a preguntar a l'Oficina de Relacions Internacionals de la seua escola a partir del 25 de juliol i si en arribar al 31 de juliol encara no tinguera l'acceptació, que li faciliten com comunicar-se amb la persona encarregada dels Erasmus a la Universitat de * per a poder contactar directament amb aquesta persona.

SECCIÓ 2.4. ALUMNES: TEMES SOBRE EXÀMENS

C-135-2013 (23-9-2013)

(Reclamació sobre la manera d'avaluar una assignatura)

Una alumna de cinquè curs d'Enginyeria *, que enguany està d'Erasmus a **, va presentar al juliol, amb altres companys, una reclamació al Departament *** i a l'escola sobre la manera d'avaluació de l'assignatura.

En ser desestimada, van presentar la reclamació al rector a principis de setembre. En passar dues setmanes acudeix al defensor per a veure el que es pot fer per a obtenir la resposta tan prompte com fóra possible i saber si s'havien de desmatricular de l'assignatura o no, en funció del resultat de la reclamació.

El defensor els explica el procés que porta la reclamació sol·licitada:

- Petició d'informe a l'escola, que es va sol·licitar a mitjan setembre.
- Estudi d'informe de l'escola i de la reclamació dels alumnes per la Comissió de Rendiment i Avaluació Curricular, que emet un informe que s'eleva a la vicerectora.

El defensor els indica que tardarien unes setmanes a conèixer la resposta. En cas de ser favorable els calcularien de nou les taxes de matrícula, procés automàtic pel qual no han de preocupar-se i, fins a la resolució, han d'estar matriculats de l'assignatura.

El Servei de **** va tenir la deferència de comunicar el resultat de desestimació, ja que a la vista de l'informe de l'escola i de la reclamació dels alumnes, la comissió va estimar que s'havien aplicat correctament els criteris de correcció de l'assignatura. Des de l'Oficina del Defensor es va poder avançar a l'alumna la resposta que havia de rebre immediatament.

C-141-2013 (30-9-2013) (Disconformitat amb la qualificació d'una assignatura)

Unes alumnes de l'escola de * van obtenir resolució desfavorable a la seua petició mitjançant instància de revisió de la qualificació de l'assignatura **.

S'acabaven d'assabentar que altres companys en la mateixa situació van presentar una altra instància a la Comissió de Reclamacions de l'Escola en què sol·licitaven la revisió de la qualificació, i que els ha sigut favorable la resolució obtinguda.

Les alumnes no poden presentar aquesta nova instància a la Comissió de Reclamacions per estar fora de termini, per la qual cosa acudeixen al defensor perquè els oriente sobre les possibilitats que tenen.

El defensor els diu que estan fora de termini i han caducat els seus drets. No obstant això, els indica que poden presentar una instància a la Comissió de Reclamacions, i comunicar que saben d'uns casos idèntics, presentats en termini, que la Comissió va resoldre favorablement. Per tant, tenint en compte les circumstàncies relacionades amb final de curs, i la incorporació al programa Erasmus, sol·liciten que s'admeten a tràmit les sol·licituds de revisió que presenten, la resolució de les quals han de ser senzilles pel precedent existent amb els companys.

C-159-2013 (21-10-2013) (Convocatòria extraordinària)

A una alumna d'Enginyeria Tècnica de *, especialitat **, li falten quatre assignatures de segon, dues assignatures de tercer i el projecte final de carrera. La seua escola fa una convocatòria extraordinària de gràcia per a

alumnes a qui queden menys de 30 crèdits i menys de dues assignatures de segon.

L'alumna es dirigeix al defensor per a preguntar-li si hi ha alguna possibilitat de fer algun tràmit que li permeti ser admesa en la referida convocatòria extraordinària, ja que considera que li queda molt poc per a acabar i que l'adaptació al grau l'obligaria a cursar unes 20 assignatures, amb la despesa econòmica que suposa.

El defensor li indica que l'única cosa possible és presentar una instància per Registre General dirigida al Vicerectorat de ***, en què s'explique molt clarament la seua situació en relació amb la convocatòria extraordinària concedida, i aportar alguna justificació, si n'hi hi haguera, que en justifiqui el baix rendiment.

C-08-2014 (21-1-2014) **(Disconformitat amb la nota d'una assignatura)**

Una alumna de l'Escola de * es va examinar de l'assignatura ** i va anar a la revisió en no tenir nota en el tercer exercici de l'examen.

La professora li va fer un altre examen del tercer exercici. El va fer molt bé i va obtenir una nota final de 8,75. L'alumna, amb tres companys més, ha de fer un treball pràctic. Com que un dels tres companys no va treballar gens, l'alumna va decidir que no ha de signar el treball. Aquest company es va molestar, va visitar la professora i li va dir que l'alumna no va lliurar el tercer exercici, atès que no el sabia fer.

La professora va cridar l'alumna, qui va negar les afirmacions de l'alumne. Poc després, les altres dues companyes del grup li van dir a la professora que sabien que no havia lliurat l'exercici i li van ensenyar diversos *whatsapp*.

La professora va decidir iniciar un expedient contra l'alumna, que va demanar la mediació del defensor.

Després d'una conversa llarga de la professora amb el defensor, la professora va comunicar a l'alumna que no sol·licitaria que li obriren expedient, però que li deixarà la nota inicial.

L'alumna agraeix al defensor la mediació.

C-15-2014 (5-2-2014) (Infiltració d'examen)

Una alumna de l'Escola *, representant diversos alumnes, exposa que després de l'examen de **, el professor els va dir que algú havia entrat al seu ordinador, havia agafat l'examen i el l'havia distribuït.

Als alumnes que han obtingut notes molt bones els ha posat, provisionalment, un zero i els ha citat per a explicar-los el succeït i esbrinar qui ha entrat en el seu ordinador, cometent un delictes, que l'escola ha denunciat a la Guàrdia Civil.

L'alumna diu al defensor que el divendres dia 7 té la revisió de l'examen amb el professor i que els alumnes diuen que se'ls acusa d'alguna cosa que no han fet, per la qual cosa demanen al defensor que els aconselle com han d'actuar.

El defensor li fa saber a l'alumna que el primer que ha de fer és anar a la revisió. En el supòsit de no estar d'acord amb la revisió, seguir el que preveuen les Normes d'Avaluació de l'Alumnat i interposar reclamació davant de l'Estructura Responsable del Títol, per a, en el supòsit de no estar d'acord amb el que resol l'Estructura Responsable del Títol, interposar recurs d'alçada davant del Rector per Registre General. També els aconsella que parlen amb el director de l'escola.

A mitjan març, dos dels alumnes afectats visiten l'Oficina del Defensor per haver sigut citats a declarar a la Universitat Politècnica de València en un expedient informatiu obert.

El defensor els explica en què consisteix l'expedient informatiu. No els vol preguntar si els han passat les preguntes de l'examen, ja que de la conversa pareix que es deduïa que s'ha esbrinat qui va entrar en l'ordinador. Els indica que la funció de mediació del defensor acaba quan s'obri un expedient.

C-30-2014 (5-3-2014) (Convocatòria d'examen)

Un alumne de l'Escola * cursa el pla antic i comenta al defensor que fa anys va patir un càncer, que l'estiu passat li van detectar una anomalia de la qual va ser intervingut, la qual cosa li va impedir presentar-se al setembre als exàmens de setembre de dues assignatures que li queden per a acabar la carrera. Vol saber si l'assegurança escolar que es paga en matricular-se li cobreix la contingència, ja que ha perdut una convocatòria

per la qual havia pagat unes taxes, i les circumstàncies han sigut excepcionals.

A més, al gener havia de sotmetre's a una nova intervenció, per la qual cosa no es va presentar a aquesta convocatòria. La intervenció es va retardar mes i mig, i justament té un examen el mateix dia que li lliuren els resultats, data que no ha pogut canviar a causa que li han de controlar el tractament que li apliquen, la qual cosa no es pot retardar.

Va demanar al professor que li canviara la data de l'examen, però li ha respost que no és possible ja que *per a poder garantir les condicions d'equitat no es poden posar exercicis diferents a alumnes d'una mateixa convocatòria*.

L'alumne preguntar al defensor si és possible canviar la data d'un examen davant de circumstàncies excepcionals, ja que si no fa l'examen només tindrà la convocatòria de juny per a poder aprovar l'assignatura. Si la suspèn, no tindrà opció d'aprovar-la fins a gener del curs l'any que ve.

El defensor li comentar les dificultats de fer un altre examen i li indica diversos casos molt excepcionals en els quals alguns professors s'han negat a fer un altre examen, trobant una possible raó de ser tan estrictes en abusos ocorreguts amb anterioritat. Li indica que pot presentar un escrit a la direcció del Departament en què demane una altra data d'examen, possibilitat que ha de valorar l'alumne, ja que ja ha parlat amb el professor. El defensor també li suggereix demanar al metge que l'atén que li canvie el dia dels resultats, i s'ofereix a redactar una carta per al metge en què li explique la situació.

Respecte a la consulta sobre les cobertures de l'assegurança, li indica que «no té contractada l'assegurança voluntària d'accidents, i que només té l'assegurança escolar obligatòria per a tots els estudiants menors de 28 anys, per la qual va abonar 1,12 euros en matricular-se. Assegurança que cobreix prestacions per accident escolar, per malaltia i per infortuni familiar, però no hi ha cap indemnització pel cas que planteja».

Se li facilita un fullet informatiu publicat per l'Institut Nacional de la Seguretat Social sobre les prestacions d'aquesta assegurança.

C-34-2014 (11-3-2014) (Disconformitat amb la nota d'una assignatura)

Un alumne de Grau de l'Escola *, va suspendre l'assignatura ** de primer curs.

L'alumne li va dir al defensor que la guia docent indica que l'assignatura s'avalua mitjançant quatre actes i s'especifiquen els percentatges de cada acte. L'alumne va pensar presentar-se a la recuperació dels actes 1, 2 i 3, ja que en l'acte 4 havia obtingut una nota superior a la necessària perquè se li aplicara la fórmula.

En l'examen, el professor li va indicar que havia de presentar-se també a l'acte 4, ja que hi havia un altre document en Poliformat on s'indicava que qualsevol nota inferior a 5 havia de ser recuperada. L'alumne desconeixia el document, el contingut del qual no està en la guia docent. Tant la Delegació d'Alumnes com el cap d'estudis de la seua escola li han indicat que el referit document on hi ha els mètodes d'avaluació més detallats, hauria d'estar annex a la guia docent.

L'alumne no va poder fer la recuperació de l'acte 4, en el qual la qualificació va ser 0. Els altres tres actes els va recuperar, però el 0 provocà el suspens en l'assignatura.

L'alumne desitjava que se li aplicara el 4.2 de la guia docent per a l'acte 4, on figura que havia de presentar-se a tots els actes que tingueren una nota inferior a 5, per la qual cosa va presentar una reclamació en l'escola, seguint les Normes d'Avaluació de l'Alumnat.

En ser desestimat el recurs, presenta recurs d'alçada davant del rector a mitjan març i lliura al defensor una còpia de totes les gestions dutes a terme, i li demana que faça seguiment del seu recurs.

C-35-2014 (11-3-2014) (Recuperació de l'assignatura)

Un alumne de l'Escola * tenia suspesa l'assignatura ** de tercer curs del Grau Enginyeria ***.

La normativa de recuperació d'aquesta assignatura indica que només poden recuperar-la els alumnes que hagen obtingut qualificació superior a 3,5 en els dos actes d'avaluació del curs. En tenir nota inferior, l'alumne va suposar que no es podria presentar a la recuperació.

La convocatòria per a l'acte de recuperació es va publicar el 7 de gener, en què es convocava l'examen per al 14 de gener.

El dia 13 de gener l'alumne va rebre un correu pel qual «es permetia als alumnes amb qualificació inferior a 3,5 presentar-se als dos actes d'avaluació parcials convocats per al 14 de gener».

L'alumne va enviar un correu al professor responsable de l'assignatura en què demanava que es retardara l'examen, ja que només tenia 24 hores des que sap que es pot presentar a la recuperació. El professor el va convidar a presentar-se a l'examen, i li assegurà que tindria en compte la brevetat del termini en la mesura que fóra possible.

L'alumne va parlar amb el director de l'escola i va enviar una carta a la Delegació de *** en què explicava el problema. L'alumne no es va presentar a l'acte d'avaluació.

En retardar-se la resposta de la Delegació de ***, l'alumne acudeix a l'Oficina del Defensor, perquè vol saber:

- Si té dret al fet que el convoquen amb un mínim de set dies d'antelació com diu la normativa de la Universitat Politècnica de València.
- Si pot demanar que cancel·len la matrícula i li retornen l'import de dita assignatura, ja que en no haver tingut el mateix temps que els companys per a preparar l'examen no s'ha complert el que preveu en el paràgraf primer, l'article 14, paràgraf 1r de la normativa de la Universitat Politècnica de València.

El defensor exposa a l'alumne que els casos extraordinaris han de ser analitzats acuradament, per a valorar totes les circumstàncies especials, si n'hi haguera, i els casos particulars assenyalats en la normativa, per la qual cosa ha de presentar una instància en Registre General dirigida al Servei ****, i explicar el succeït i sol·licitar l'augment del termini (a aplicar en una pròxima convocatòria si n'hi haguera), i la possibilitat d'obtenir el reintegrament de les taxes de l'assignatura, en el supòsit que ho vulga.

C-42-2014 (8-4-2014) (No poder assistir a un examen)

El delegat d'alumnes de l'Escola * es dirigeix al defensor per a plantejar-li el problema hipotètic següent, sobre el qual ja ha tingut unes quantes consultes d'alumnes:

Si un alumne no pot assistir a un examen per estar malalt i aporta justificant mèdic, el professor està obligat a fer-li l'examen un altre dia? L'alumne manifesta, a més, que aquest problema és més greu en la seua escola, ja que moltes assignatures no tenen cap tipus de recuperació, per la qual cosa un estudiant que no puga assistir a un examen és molt difícil que aprobe l'assignatura.

El defensor comenta a l'alumne que el problema és complex i que han succeït casos d'autèntica força major en els quals els professors s'han negat a repetir un examen, basant-se en el fet que la repetició d'un examen quasi impedeix que tots els alumnes d'una mateixa convocatòria s'examinin en condicions d'equitat.

No obstant això, la inexistència d'exàmens de recuperació pot ser un factor important a ser considerat per l'Estructura Responsable del Títol, al costat dels articles següents de la LOU i de les Normes de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat:

LOU, Article 46. Drets i deures dels estudiants (LOU)

b) La igualtat d'oportunitats i no discriminació, per circumstàncies personals o socials, inclosa la discapacitat, en l'accés a la Universitat, ingress en els centres, permanència en la Universitat i exercici dels seus drets acadèmics.

Normes de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat, Títol III. De l'avaluació ordinària, article 14 punt 1

1. Els alumnes tenen dret a ser avaluats amb garanties d'equitat, objectivitat i justícia i d'acord amb el nivell d'ensenyament impartit.

Per tant, seria raonable que totes les assignatures tingueren la possibilitat de recuperació. Si no fóra així, la solució dels casos problemàtics hauria de ser sol·licitada per instància a l'Estructura Responsable del Títol.

C-43-2014 (9-4-2014) (No poder assistir a un examen)

Una alumna de l'Escola * de cinquè curs de pla antic, per prescripció del traumatòleg, fa repòs absolut per dues protrusions discals, es troba en el pitjor moment. Ha de fer repòs i prendre medicació fins que desapareguen els dolors. Ha tingut aquest problema en altres ocasions i si no millora l'hauran d'operar.

No podia acudir a l'examen del divendres dia 11 per no poder estar assegada. Ha parlat amb la professora, la qual li faria l'examen una altre dia si això no suposara cap problema i si no creara situacions de greuges comparatius, ja que en altres convocatòries hi ha hagut alumnes amb grip als quals els ha negat fer-los un altre examen. El cap d'estudis li ha dit que la Normativa de l'Escola no dona suport a la professora si fa una convocatòria d'examen per a l'alumna.

L'alumna consulta el seu problema amb el defensor, qui li manifesta la complexitat legal del problema, comenta els articles 46 de la LOU i 14 de les Normes de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat, i li suggereix que intente resoldre directament el seu problema amb la subdirectora de * i amb la professora.

L'endemà l'alumna ens telefona per a dir-nos que ha parlat amb la subdirectora, la qual veu raonable fer-li l'examen, i assegura que l'escola no li plantejarà cap problema a la professora. També ens fa saber que alumna i professora ja han parlat i que, quan millore, concretaran la data de l'examen.

C-82-2014 (20-6-2014) (No poder assistir a un examen)

Una alumna de tercer curs de Grau de l'Escola de * no va poder fer el segon examen parcial d'una assignatura per estar hospitalitzada. La professora es va negar a fer-li un examen extraordinari, malgrat presentar-li el justificant de l'hospital. En conseqüència, l'alumna ha hagut de fer l'examen final.

L'alumna pregunta al defensor si la professora té dret a negar-li fer el segon parcial en data diferent de la programada davant d'una causa justificada com la seua.

El defensor li explica la normativa existent, i altres casos similars que ha tingut amb la qual cosa l'alumna comprèn que no es pot obligar el professor a fer una altra convocatòria d'un examen. A més, li comenta que està bastant generalitzada l'opinió que hi ha un examen ordinari i un altre extraordinari, que, a més de donar la possibilitat de recuperar, té com a finalitat la previsió de contingències, i no admet una altra possibilitat quan succeeix algun imprevist i no es pot fer l'examen extraordinari.

Finalment, el defensor li fa saber que en un cas com el seu, hauria d'haver sol·licitat la convocatòria de l'examen mitjançant sol·licitud dirigida al cap d'estudis i al director del Departament, explicar el succeït i adjuntar-hi un justificant.

C-85-2014 (26-6-2014) (Reclamació de notes en una assignatura)

Una alumna de * en la Facultat de **, amb altres companys, van presentar un comunicat informatiu sobre l'activitat docent a principi de març a dos professors de *** per no estar d'acord amb la qualificació, ja que

creuen que no s'ha complit la normativa de l'assignatura, per la qual cosa estan suspesos.

Van a l'Oficina del Defensor cap a la fi de juny, on diuen que el comunicat el van posar seguint una recomanació de la delegació d'alumnes i que passats quatre mesos no havien rebut resposta. Pregunta al defensor si pot interposar alguna altra reclamació, per a indicar que no estan disconformes amb la nota, sinó amb la manera d'avaluar del professor, ja que en no haver obtingut un 4 en l'examen teòric no els fan mitjana amb les pràctiques i amb el treball, la qual cosa no consta en cap lloc ni s'havia dit anteriorment. En uns dies ha d'eixir la nota final i no saben quina serà la qualificació que obtinguen, ja que depèn si els fan mitjana.

El defensor comenta que si suspenen l'assignatura han de seguir el procediment de reclamació establert en les Normes de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat.

A final de juny, l'alumna presenta una instància davant de la Comissió de Reclamacions de la seua facultat en què sol·licita que se li assigne com a nota de l'assignatura la mitjana ponderada de les qualificacions de l'examen teòric, de les pràctiques i del treball.

A mitjan juliol, la facultat desestima la petició de l'alumna, la qual presenta recurs d'alçada davant del rector a final de juliol del 2014.

C-104-2014 (24-7-2014) (Disconformitat amb la nota d'una assignatura)

Un alumne del Campus de * telefona a l'Oficina del Defensor per a fer saber que havia aprovat l'examen teòric d'una assignatura, però en no haver fet ni el treball ni les pràctiques, el professor li havia posat no presentat.

El defensor li aconsella que vaja a revisió i, si no queda conforme, pot seguir el procés establert en les Normes de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat.

A final de juliol torna a telefonar per a comunicar-nos que va anar a la revisió, que el professor li va dir que si presentava els treballs tindria més probabilitats d'aprovar i que ha presentat els treballs.

SECCIÓ 2.5. ALUMNES: TEMES SOBRE AVALUACIÓ CURRICULAR

E-07-2013 (1-10-2013) (Sol·licita la curricular)

La directora de l'Àrea de * envia una alumna de pla antic de la Facultat de ** a l'Oficina del Defensor perquè l'assessora en la manera de sol·licitar l'avaluació curricular.

A l'alumna, li queda una assignatura per a acabar la llicenciatura, i no té cap nota d'aquesta assignatura en cap dels cursos en què es va matricular de l'assignatura.

L'alumna tenia un certificat del CEDAT sobre la seua situació, per a donar suport a la concessió de l'avaluació curricular.

A principi d'octubre presenta la sol·licitud d'avaluació curricular en Registre General, acompanyada de documentació complementària justificativa de l'esforç fet atesa la seua situació.

A principi de novembre se li concedeix l'avaluació curricular i a mitjan mes es matricula en el Màster de ***.

C-127-2013 (9-9-2013) (Sol·licita l'avaluació per currículum)

Un alumne de l'Escola de * va completar els seus estudis d'Enginyeria Tècnica *. Durant un temps, va haver de deixar els estudis per motius familiars. Va reprendre els estudis i es matricula en el Grau de ** en el curs 2012-2013, d'una assignatura de primer curs i d'assignatures de segon, tercer i una optativa de quart. Va aprovar totes les assignatures menys l'assignatura de primer curs en la qual va obtenir un 3,2, a la revisió de la qual no va poder anar per un problema laboral.

Per ser l'assignatura suspesa de primer curs no se li va permetre matricular-se de les que li queden per a acabar el seu grau i haurà d'estar tot el curs amb aquesta assignatura.

A mitjan juliol de 2013 va presentar una instància al rector en què sol·licitava l'avaluació curricular per a poder continuar els seus estudis, i matricular-se en el curs 2013-2014 de totes les assignatures que li falten. A principis de setembre es va desestimar la sol·licitud, per no complir el requisit de les normes de règim acadèmic d'haver obtingut més de 4,0 en

totes les qualificacions de les assignatures corresponents al bloc curricular al qual pertany l'assignatura objecte de l'avaluació curricular.

Acudeix a l'Oficina del Defensor per a exposar el cas. El defensor li aconsella que parli amb la professora de l'assignatura, li expliqui la seua situació i el succeït, i sol·licite la revisió de l'examen, si fóra possible.

A mitjan setembre ens comunica que la professora li havia revisat l'examen i l'havia qualificat amb un 4,0. L'alumne va tornar a demanar l'avaluació curricular que li va ser concedida al novembre i va poder ampliar la matrícula.

C-07-2014 (20-1-2014) (Sol·licita avaluació curricular)

Un alumne de * comenta al defensor que pensava sol·licitar avaluació curricular de l'única assignatura que li quedava i que, per problemes familiars, només es va poder presentar a la convocatòria addicional concedida a proposta de l'escola, però en no aprovar-la figura com a no presentat.

L'alumne pregunta al defensor si pot influir en la decisió de concedir-li l'avaluació curricular i si seria convenient parlar amb el professor perquè li faça algun justificant.

El defensor li diu que sí que pot influir, i que és convenient que justifique totes les circumstàncies i les dades que puguen ser considerades per la Comissió d'Avaluació Curricular, ja que només se li podria concedir si se li pot aplicar algun cas excepcional previst o si la seua situació fóra similar a algun altre cas prèviament considerat.

C-33-2014 (10-3-2014) (Sol·licita l'avaluació curricular)

Un alumne de * del pla antic va sol·licitar avaluació curricular d'una assignatura de segon curs que té suspesa i de la qual ja no hi ha ni docència ni convocatòries d'examen. Va rebre un correu en què li denegaven l'avaluació curricular.

L'alumne vol presentar recurs d'alçada i acudeix a l'Oficina del Defensor perquè l'ajuden a redactar-lo.

El defensor esbrina que l'assignatura que té suspesa l'alumne està extingida i ja no té possibilitat de matricular-se. L'alumne només es va presentar a l'assignatura una vegada, en el curs 2011-2012, i va traure un 1. S'hi va poder presentar a altres convocatòries, però no ho ha fet. En el curs

2012-2013, la taxa d'èxit va ser molt alta, i s'hauria d'haver presentat i en cas de suspendre podria haver sol·licitat l'avaluació curricular complint tots els requisits.

L'alumne diu al defensor no es va presentar per estar d'Erasmus, i el defensor respon que va tenir tres convocatòries per a poder presentar-se. L'alumne diu al defensor que la Normativa d'Avaluació Curricular diu que l'alumne ha d'haver-se presentat a l'assignatura una vegada.

El defensor li facilita la normativa, en la qual a més dels requisits hi ha els criteris que té en compte la Subcomissió a l'hora d'emetre el seu informe, en els quals s'especifica, entre altres, «que es valorarà positivament que l'alumne s'haja presentat a les dues últimes convocatòries de l'assignatura a les quals hauria tingut oportunitat de fer-ho». El defensor diu a l'alumne que li havia fet uns comentaris per si li eren d'utilitat per a valorar la conveniència de presentar o no el recurs d'alçada.

L'alumne diu finalment que demanarà que se li faciliten les raons de la denegació de l'avaluació curricular per a poder fonamentar més bé el recurs d'alçada que vol presentar.

C-46-2014 (14-04-2014) (Sol·licita l'avaluació curricular)

Un alumne de * està en segon curs i necessita avaluació curricular d'una assignatura del primer quadrimestre en la qual la nota obtinguda va ser un 4. Nou de les deu assignatures, les va aprovar en primera convocatòria. L'assignatura restant la va cursar en 2012-2013, però en no obtenir el resultat esperat en el primer parcial, va decidir no presentar-se als altres parcials amb el propòsit de millorar la nota durant l'any. Per tant, la qualificació final que consta en l'expedient és No Presentat.

La normativa actual denega l'avaluació curricular si hi ha una assignatura amb la qualificació de No Presentat. La denegació li suposaria no poder fer un Erasmus en tercer, no poder fer pràctiques extra curriculars a l'estiu i li impediria ampliar la matrícula amb una nova assignatura en tercer.

L'alumne es va entrevistar amb la directora de l'Àrea de *, qui li va explicar que el seu cas es qualifica com a *abandó* d'una assignatura. L'alumne li va dir que no va abandonar l'assignatura, sinó que va decidir presentar-se el curs següent per a obtenir una qualificació més bona. La directora el va remetre al defensor perquè l'aconsellara.

El defensor li explica que per a intentar obtenir avaluació curricular ha de sol·licitar-ho amb una instància a presentar en Registre General al Vice-rectorat d'Alumnat, exposar la seua situació i aportar qualsevol justificació oportuna. L'alumne diu que parlaria amb els professors de l'assignatura i els demanaria alguna justificació per a adjuntar-la a la instància.

A principi de juny es revisa la instància amb la documentació aportada, que va lliurar en Registre General.

C-49-2014 (25-4-2014) (Sol·licita l'avaluació per currículum)

A un alumne que cursa el Grau en * en l'Escola ** se li va denegar l'avaluació curricular en l'assignatura *** per no haver tret nota mitjana suficient en el bloc curricular corresponent.

A la fi d'abril va presentar una instància en Registre General en què demanava la revisió de l'avaluació curricular, ja que el primer semestre li va ser molt complicat per problemes econòmics i familiars i, a més, considera que se li havia d'haver donat qualificació superior al quatre obtingut en l'assignatura per a la qual demana avaluació curricular, ja que és ben conegut que el treball docent del professor de l'assignatura va ser molt deficient, la qual cosa, segons la Delegació de ****, li ha provocat la suspensió en la seua funció.

Després de presentar la instància porta una còpia al defensor universitari perquè conega el cas. El defensor li indica que cal esperar la resposta a la instància i l'alumne li diu que si té algun dubte sobre la resposta tornarà a l'Oficina del Defensor.

C-77-2014 (18-06-2014) (Sol·licita l'avaluació per currículum)

Una alumna de la Facultat de * va repetir el 2013-2014 el primer curs. Va aprovar tot menys una assignatura en la qual havia obtingut un 4,8. Va sol·licitar que li l'aprovenen per avaluació per currículum, cosa que li va ser denegada ja que no li van considerar en aquesta assignatura el 4,8, sinó la qualificació obtinguda el curs anterior, que era inferior i no complia la normativa exigida.

L'alumna no estava d'acord amb la decisió, ja que va dir que en haver abonat de nou les taxes per l'assignatura i haver-la cursada de nou s'hauria de considerar l'última nota. Presenta una instància a principi de juny en què sol·licita que se li aplique l'última qualificació obtinguda.

L'alumna demana al defensor mediació i seguiment. El defensor l'avisava que li poden denegar el que sol·licita aplicant la normativa, com va succeir a mitjan juliol.

Llavors l'alumna presenta sol·licitud de permanència en la seua facultat, amb el convenciment que es resoldrà favorablement per ser la seua primera sol·licitud de permanència.

C-81-2014 (20-6-2014)

(Demana informació sobre l'avaluació per currículum)

Un alumne que cursa Grau en * al campus de ** va obtenir un 3,5 en una assignatura. Pregunta al defensor adjunt que li diga quines són les persones encarregades de l'avaluació per currículum per a enviar-los un escrit en què expose el seu cas i sol·licitar que li aproven l'assignatura per avaluació curricular.

Li contesta que l'avaluació per currículum està regulada en les Normes de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat, tant a l'escola com a la Universitat. Se li envien aquestes normes perquè en conega aquest procés.

A final de juliol envia un altre correu preguntant per una normativa curricular anterior, concretament del 2011. Se li remet aquesta normativa, però s'insisteix que el seu cas es regeix per les normes acadèmiques remeses al juny, ja que és alumne de grau. Se li explica, a més, que la normativa que se li remet només és aplicable als alumnes del pla anterior.

SECCIÓ 2.6. ALUMNES: CASOS DIVERSOS

C-129-2013 (12-9-2013) (Premi al millor expedient de la titulació)

Una alumna va estudiar del 2008 al 2011 al campus de * l'Enginyeria Tècnica ** en l'especialitat ***. Va continuar els seus estudis al campus de *** i només li falta el projecte final de carrera per a completar la titulació d'Enginyeria ***.

Al juliol del 2012 li van concedir el premi al millor expedient en la titulació de l'Enginyeria Tècnica ** en l'especialitat de ***. En estar entre els tres primers, a més del premi econòmic, li corresponia la realització d'un Màster.

Va rebre el premi econòmic en l'obertura de curs 2012-2013. En el Servei **** li van informar que el màster era per a fer-lo en el curs 2013-2014, per motius de terminis.

Va acabar l'Enginyeria *** i al maig del 2013 va anar al Servei **** per a informar-se sobre el màster. Li van dir que l'havia d'haver fet el mateix curs 2012-2013 i que no sabien qui va poder donar-li la informació que l'alumna diu que li van donar a l'octubre del 2012.

L'alumna comenta que té un testimoni que l'havia acompanyada a l'octubre. Es posa en contacte amb dos alumnes més que també tenien com a premi la realització d'un màster i comprova que els tres estaven en la mateixa situació.

L'alumna acudeix a mitjan setembre al defensor per a demanar-ne la mediació. En el Servei **** s'explica al defensor que les bases de la convocatòria assenyalen que el premi estava dirigit a estudiants que feren un màster en el curs 2011-2012, que és el següent a la seua titulació o bé en el curs 2012-2013. No obstant això, es trasllada el problema a la vicerectora, perquè valore la possibilitat d'aplicar un tractament excepcional amb possibilitat de matricular-se en el curs 2013-2014 o en un curs posterior.

A final de setembre, el Servei **** comunica que la vicerectora, en revisar el cas, ha accedit, amb caràcter excepcional, a autoritzar la matrícula gratuïta en un màster oficial en aquest curs (en els que hi ha amb places vacants). Si no és del seu interès, o bé no hi haguera places disponibles en el màster que trie, caldrà esperar a la preinscripció del curs següent, fer una petició oficial dirigida a la vicerectora, de manera que pugua obtenir una resolució favorable (si la seua petició es refereix al curs actual). Si la petició es refereix al curs següent, haurà de sotmetre's novament a estudi del vicerectorat competent.

El 2 d'octubre del 2013, l'alumna prepara una instància per a sol·licitar la matrícula en el Màster ***** per al curs 2014-2015, ja que no queden places en el curs vigent. Demanar al defensor que li revise la instància.

C-144-2013 (02-10-2013) **(Problemes amb el tutor del treball final de grau)**

Un alumne de l'Escola de * va presentar una instància al professor ** en què feia saber que en el segon quadrimestre del curs 2012-2013 va fer el

treball final de grau sobre *** i va tenir molts problemes amb el tutor del projecte; adjunta per escrit la queixa formal del succeït al llarg del treball final de grau. Sol·licitava que es tingueren en compte cadascun dels apartats i se'ls valorara amb la importància que corresponguera.

El professor ** li va indicar que lliurara una còpia al defensor perquè es puga tenir coneixement en Rectorat. L'alumne visita l'Oficina del Defensor i fa saber el seu desig que el succeït fóra conegut en Rectorat.

El defensor estudia tota la documentació aportada i indica a l'alumne que el mètode més directe perquè arribe al Rectorat és presentar la instància i l'adjunt en Registre General dirigida al rector. Li aconsella afegir en l'apartat Sol·licita «*que es prenguen les mesures oportunes perquè no tornen a succeir els fets indicats*».

El defensor comenta a l'alumne que els professors són avaluats tots els anys pels alumnes, per la qual cosa la valoració del Rectorat al seu escrit dependrà de l'avaluació obtinguda pel professor. A més li indica que el defensor és un mediador en els problemes de la comunitat universitària, per la qual cosa hauria d'haver-hi anat quan tenia el problema.

A mitjan octubre, l'alumne presenta la instància al rector per Registre General i lliura còpia de tota la documentació presentada al defensor.

C-146-2013 (3-10-2013)

(Informació sobre l'assetjament a la Universitat Politècnica de València)

Un alumne de la Facultat de * acaba els estudis de ** i fa el projecte final de carrera sobre l'assetjament i vol preparar una proposta de millora de prevenció en la Universitat Politècnica de València.

Es dirigeix al defensor adjunt per correu electrònic, sol·licita ajuda, si pot ser, i que se li facilite informació sobre els casos que hi ha hagut, metodologia que ha de seguir, etc. En cas de no poder facilitar-li la informació, li bastaria amb el fet que li indicaren on pot aconseguir-la.

El defensor adjunt li fa saber que en l'oficina hi ha hagut molt pocs casos d'assetjament. A més, la majoria estan relacionats amb professors, dels quals no podem facilitar cap informació, ja que encara que no en diguem els noms, els grups relacionats amb el cas saben de quin professor es tracta. Per tant, com a oficina no podem ajudar-lo.

No obstant això, el defensor adjunt li fa saber que és membre de la comissió que ha elaborat un procediment d'actuació davant de situacions de conflicte interpersonal i assetjament laboral. En el procediment es descriuen les actuacions per a detectar aquestes situacions i les metodologies que cal seguir. El procediment l'ha d'aprovar la Comissió de Seguretat Laboral de la Universitat Politècnica de València. L'elaboració ha sigut dirigida pel director del Servei Integrat de Prevenció i Salut Laboral de la Universitat Politècnica de València.

Per tant, el defensor adjunt li fa saber que si té interès a conèixer el procediment, i si vol més bibliografia per a l'estudi, pot dirigir-se als tècnics del Servei Integrat de Prevenció i Salut Laboral de la Universitat Politècnica de València, ja que disposen de tota la informació.

C-147-2013 (3-10-2013) (Canvi de grup)

A una alumna de la Facultat de * de segon curs se li va assignar grup de vesprades. El termini per a sol·licitar canvis de grup era del 5 al 15 de setembre. El dissabte 14 va intentar sol·licitar canvi a un grup de matins, però li donava error. El mateix va succeir el diumenge 15, per la qual cosa va enviar un correu a la Secretaria de la seua facultat amb la sol·licitud de canvi de grup; amb la documentació corresponent adjunta.

El dilluns va telefonar a Secretaria i li van dir que els caps de setmana no funciona la Intranet per a sol·licitar canvis, però com que no havia sigut culpa de l'alumna inclourien el seu missatge al costat de la resta de peticions.

En no rebre cap notificació, cosa que no succeïa amb els altres alumnes que havien sol·licitat canvi de grup, va anar a Secretaria i li van dir que no l'havien inclòs i que no apareixia en cap llista. Van arregar la sol·licitud de canvi, la documentació que aportava i li van dir que havia d'esperar la resposta de la Comissió Acadèmica del Títol.

A principi d'octubre li van contestar que la resposta a la seua sol·licitud era desfavorable perquè no hi havia places lliures en els grups de matins. L'alumna va dir que tenia motius suficients per a demanar el canvi de grup i que no la podien penalitzar per un error de la Intranet. Si no se li concedeix el canvi de grup no podrà continuar amb les seues activitats de ser membre d'una banda musical i d'una acadèmia de ball, la qual cosa va justificar documentalment.

La cap d'estudis de la facultat li va dir que, amb independència de l'error de la Intranet i de la falta de places, era difícil el canvi de grup, ja que hi havia sol·licituds que no s'havien pogut atendre i es donava preferència a les incompatibilitats relacionades amb activitats oficials.

L'alumna acudeix a l'Oficina del Defensor, on li aconsellem que deixi passar uns dies i torne a preguntar a la cap d'estudis si hi ha alguna plaça vacant en algun grup del matí. L'alumna diu que volia presentar instància dirigida al Servei ** i explicar el succeït i demanar el canvi de grup. El defensor li respon que està en el seu dret de presentar la instància, però que ha de considerar que el Servei ** demanaria informe a la seua facultat, motiu pel qual li ha aconsellat reiterar la petició a la cap d'estudis.

C-154-2013 (10-10-2013) (Alumnes visitants)

Els alumnes visitants només estan matriculats d'uns crèdits per a completar formació, la qual cosa no dóna dret a cap títol.

Una alumna va ser visitant de Grau en * durant el curs 2012-2013. També va ser alumna visitant els nou anys anteriors, la qual cosa li ha permès jugar en l'equip de ** de la Universitat, amb el qual ha obtingut diversos subcampionats d'Espanya, pels quals la Universitat Politècnica de València ha rebut subvencions en forma de premis del Consell Superior d'Esports.

Enguany li han dit que els alumnes visitants no poden jugar en els equips de la Universitat. L'alumna visitant va preguntar que si les lleis no havien canviat i ara no pot jugar, tampoc podia haver jugat els anys anteriors, per la qual cosa podien ser il·legals els campionats aconseguits per la Universitat.

La resposta que se li va donar a l'alumna és que per a competir cal ser alumne de primer o segon cicle, o bé alumne de grau o de doctorat, per la qual cosa no es consideren els alumnes visitants com a aptes per a competir.

L'alumna va preguntar posteriorment en el Servei Jurídic de la Universitat Politècnica de València, on no li van donar resposta a les seues preguntes, ja que si denunciava a la Universitat haurien d'actuar en defensa de la Universitat. Li aconsellaren que es dirigira al defensor.

Després d'una llarga entrevista amb el defensor, l'alumna visitant diu que no pensa denunciar a la Universitat, encara que pot haver-hi causa de

denúncia, ja que en els darrers deu anys el tracte rebut de la Universitat ha sigut molt bo. Expressar que possiblement els alumnes visitants afectats demanen una cita amb el rector, en considerar que només el rector pot oferir alguna solució al seu problema de no poder seguir participant en els equips de la Universitat.

C-162-2013 (28-10-2013) (Alumne que demana ajuda)

Un alumne es dirigeix per correu al defensor demanant la seua ajuda en la redacció d'una carta o ofici que l'acredite com a col·laborador en una unitat d'un departament, sense remuneració, sense estar matriculat i sense contracte.

Se n'ha de certificar la col·laboració, les dates de començament i final, ha d'estar signada pel responsable de la unitat i portar el segell de la unitat. El professor responsable de la unitat li ha encarregat que prepare aquest escrit, però no sap com fer-ho.

En l'Oficina del Defensor s'elabora el document demanat i, a més, li suggereix que pot consultar X:\Document on hi ha els documents oficials de la Universitat Politècnica de València, per si en troba algun que s'ajuste més bé al que necessita.

C-163-2013 (4-11-2013) (Projecte final de carrera)

Un alumne de l'Escola de * va rebre un correu de la seua escola en el qual li indiquen que els alumnes matriculats del treball final de grau han de tenir un projecte assignat abans del 14 de novembre o se'ls desmatricularà de l'assignatura.

Es dirigeix al defensor i li comenta que té programat amb el director del seu projecte començar-lo a l'abril, per a la qual cosa necessita estar matriculat, i tem que el desmatriculen.

El defensor li recomana parlar amb el director del projecte perquè li avance el títol i lliurar-lo en la forma indicada per l'escola. Si això no és possible li suggereix demanar cita al director de la seua escola qui, amb tota seguretat, li facilitarà alguna solució.

El defensor li assegura que amb la fixació de la data d'assignació del projecte es pretenen evitar altres problemes més grossos.

C-170-2013 (10-12-2013) (Accés a laboratoris)

Unes alumnes de la Facultat de * estan en cinquè curs de Llicenciatura i tenen problemes per a accedir al laboratori de ** en el torn de vesprada, a causa d'un tracte que consideren no adequat del tècnic del laboratori. Al matí no hi ha cap problema, però les alumnes no poden anar al matí per tenir obligacions laborals.

Les alumnes no havien presentat cap queixa per escrit, només es van queixar verbalment davant del cap d'estudis de la facultat, qui coneixia el problema, però va defensar el tècnic. Les alumnes saben que el degà també coneix el problema.

Les alumnes preparen un escrit, però volen consultar-ho amb el defensor, qui les atén immediatament i els demana que retardaren el lliurament de l'escrit fins que parle amb el degà.

El defensor comenta el problema amb el degà, qui coneix el problema i li indica que tenia previst tractar de solucionar-lo per la via del diàleg. També suggereix rebre els alumnes quan ho volgueren amb la intenció de resoldre el problema de la manera més bona possible.

El defensor diu a les alumnes que demanen cita amb el degà.

A mitjan gener ens comuniquem amb les alumnes, des de l'Oficina del Defensor, per a interessar-nos pel seu problema i per la reunió amb el degà. Ens diuen que han sol·licitat l'entrevista amb el degà, però que encara no les han telefonat per a concretar l'entrevista, però que l'actitud del tècnic ha canviat, que ja no tenien cap problema i que no volen fer cap acció, ja que només volen poder treballar i acabar la carrera.

C-171-2013 (16-12-2013) (Renovació NIE)

El pare d'una alumna de nacionalitat * ens telefona queixant-se que la seua filla ha hagut d'anar a renovar el NIE i s'ha trobat amb una cua d'unes quaranta persones que l'obliga a perdre tot el matí.

El pare es queixa al defensor que hauria d'haver-hi a la Universitat Politècnica de València un servei perquè els estudiants renovaren el NIE. Se li diu al pare que a la Universitat Politècnica de València ja no és possible renovar el DNI i que la renovació del NIE és totalment personal, ja que s'ha d'anar a la Policia i es prenen les petjades.

Se li diu al pare que la seua filla pot consultar qualsevol problema en l'Oficina del Defensor i Oficina de Programes Internacionals, on ens van dir que aquesta època és dolenta per a renovar el NIE, a causa que són molts els alumnes que fan la renovació en aquestes dates. Se simplifica el tràmit si se sol·licita cita prèvia.

Posteriorment en l'Oficina del Defensor es comprova que al novembre del 2011 el pare de l'alumna havia telefonat a l'Oficina del Defensor pel mateix problema. Llavors ens posem en contacte amb l'Oficina de Programes Internacionals de la Universitat Politècnica, on l'atenen i l'ajuden.

C-06-2014 (17-1-2014) (Terminis lliurament de notes)

Una alumna de l'Escola de * pregunta al defensor sobre el termini entre la publicació de notes, una vegada feta la revisió, i la recuperació de l'assignatura.

Ens va dir que el dijous dia 23 tenen la recuperació de les assignatures ** i ***. La professora de ** ha dit que no canvia la data de l'examen. El professor de *** el va canviar a horari de vesprada el 20 de gener, sense haver publicat les notes de l'examen que es va fer el 14 de gener, per la qual cosa els alumnes no saben si estan aprovats o no ho estan.

S'indica a l'alumna que el termini pel qual s'interessa no està fixat en les Normes de Règim Acadèmic i Avaluació de l'Alumnat, on només es fixen terminis que s'indiquen a continuació en el Títol III. De l'avaluació ordinària:

Article 17, punts 1 i 2

- 1. Els resultats dels actes d'avaluació s'han de donar a conèixer als alumnes en un termini màxim de quinze dies hàbils després de fer-los.*
- 2. Els resultats dels actes d'avaluació, així com el lloc, data i l'horari de la revisió seran notificats per algun dels mitjans següents:*

-Tauler d'anuncis web de l'assignatura

-Intranet de l'alumne

Mitjançant missatges individualitzats (correu electrònic, SMS, etc.)

Article 18, punts 3 i 5:

3. *El professor programarà lloc, dates i horari de la revisió en dies hàbils consecutius que començaran no abans de 48 hores després de la publicació provisional dels resultats i conclouran com a màxim 5 dies hàbils després.*
4. *Els resultats definitius de cada acte d'avaluació han de fer-se públics, com a màxim dos dies hàbils després de la data final de la revisió.*

No obstant això, i atès que és raonable tenir un mínim de temps entre publicació de qualificacions i recuperació, s'aconsella a l'alumna, que independentment que es presente a la recuperació o no, pot presentar en el Registre General abans del dia de la recuperació una instància dirigida a la vicerectora de **** on explique el succeït i sol·licite una nova convocatòria amb un mínim de 10 dies entre la publicació de les qualificacions i la recuperació de l'assignatura.

Dies després de l'examen l'alumna telefona a l'Oficina del Defensor i ens diu que ha aprovat l'assignatura, però que presentaria un escrit a la vicerectora, amb còpia al defensor, sobre el tema de terminis mínims que hauria d'haver-hi entre la publicació de notes definitives d'un examen i l'examen de recuperació, per a facilitar la possibilitat de poder estudiar amb vista a la recuperació.

L'alumna no presenta el document que havia anunciat.

C-10-2014 (24-01-2014) (Lliurament de pràctiques)

Una alumna del Campus de * va tenir un problema amb la professora que imparteix l'assignatura ** i es dirigeix al defensor adjunt per demanar-li la mediació.

L'alumna té 30 anys i viu amb els pares. Considera que és la seua obligació ajudar sa mare, ja que son pare té una minusvalidesa del 100% i l'àvia de 86 anys viu amb ells.

El 18 de desembre passat havia de lliurar a una professora un dossier en paper d'unes pràctiques que havia fet durant el curs, però aquell dia va haver d'estar a casa ajudant sa mare.

En no poder arribar a * a l'hora indicada per la professora, li va enviar un correu explicatiu, adjuntant el dossier com a prova d'haver fet el treball. Però la professora no li va contestar.

L'endemà passat tenia un examen la professora i va intentar lliurar-li el dossier en paper, la qual cosa no va ser admesa per la professora. El dossier suposava el 20% de la nota, per la qual cosa l'alumna va suspendre i va comentar el que havia passat amb el cap d'estudis, del qual va rebre el consell de fer l'examen de recuperació, previst per a uns dies després.

Només un dels alumnes va aprovar l'examen, i van suspendre tots els alumnes valorats per avaluació contínua. L'alumna va considerar que l'examen havia sigut un parany i no una segona oportunitat.

La qualificació de l'alumna és 4,63. Si li valora el dossier, que va enviar dins de termini, arribaria al 5 i podria obtenir avaluació per currículum al final de curs, amb el qual resoldria una ensopegada amb una altra assignatura. Considera que la professora hauria de valorar que no ha faltat a cap convocatòria i que ha lliurat totes les activitats pel Poliformat setmanalment.

Suspendre li suposa haver de pagar el doble de taxes el curs pròxim pels crèdits suspesos, i la seua situació és molt complicada, ja que no té faena i tampoc li donen beca.

Demana mediació al defensor adjunt, perquè no ha obtingut el resultat volgut ni escrivint al cap d'estudis ni amb un comunicat informatiu sobre l'activitat docent. El defensor adjunt comenta la situació amb la directora acadèmica del títol i amb cap d'estudis, que ja coneixien el problema. Indica a l'alumna que segueisca les Normes de Règim Acadèmic, sol·licite revisió de les qualificacions, tant del dossier com dels exàmens. Si no està d'acord amb el resultat de la revisió, ha d'interposar reclamació de qualificacions a la Comissió de Reclamacions del Títol. Després només pot reclamar davant del Rector.

També li aconsella que comente la seua situació amb cap d'estudis i amb Direcció acadèmica, per si hi ha una altra manera d'abordar el problema.

L'alumna pregunta si ha d'esperar que es publiquen les actes i com pot contactar amb la comissió de reclamacions. Se li fa saber que ha de ser per la Intranet, i el millor és que pregunte a la cap d'estudis o a la directora acadèmica del títol, i el que és important és que reclame dins del termini, ja que les actes, encara que estiguen publicades, es poden rectificar.

A final de gener el defensor adjunt va saber que el problema s'havia resolt i que l'alumna tenia aprovada l'assignatura. Poc després l'alumna va telefonar al defensor per a agrair la mediació.

C-18-2014 (10-2-2014)

(Apuntar-se a pràctiques mitjançant el Poliformat)

Un alumne de l'Escola * es posa en contacte amb el defensor i li exposa el problema següent, que afecta uns quants companys.

Tenien cita a les 9.30 per a apuntar-se a les pràctiques d'una assignatura mitjançant Poliformat. En accedir a aquesta hora a l'aplicació van veure que els grups disponibles de pràctiques s'omplien ràpidament sense donar-los l'opció de poder apuntar-se, ja que no estava disponible l'opció «unir-se al grup». Van poder accedir diversos minuts després, quan els grups estaven complets.

Els alumnes van contactar amb la unitat docent i van demanar que se solucionara el problema i que es restabliren els grups, perquè tots els alumnes tingueren la mateixa oportunitat d'apuntar-s'hi. Els van respondre que no era un problema de la unitat docent, era informàtic, provocat per una repetició que els informàtics no sabien com solucionar-la.

Els alumnes afectats demanen ajuda al defensor, ja que consideraren inadequada la resposta de la unitat docent per la seua negativa a reiniciar els grups de pràctiques i que s'obriren novament per a tots.

El defensor intenta parlar amb la subdirectora d'Alumnat, però en no aconseguir-ho indica als alumnes que presentaren escrit al director del Departament i al subdirector cap d'estudis, que els exposen el que ha passat, sol·liciten que no els penalitzen per un error informàtic i que els donen les mateixes oportunitats que a la resta d'alumnes. Els aconsella que l'escrit estiga signat per tots els afectats. Els assegura que aquest problema administratiu es resoldrà d'una manera immediata.

C-22-2014 (11-2-2014)

(Alumne que demana mediació per un problema de taxes)

Un alumne de l'escola de * de pla antic es va adaptar al Grau i està entre segon i tercer. Des de Secretaria de * el van avisar perquè abonara les taxes de matrícula del curs 2013-2014. L'alumne va sol·licitar una setmana, ja que ha de rebre una transferència des del seu país.

Passats uns dies, l'alumne va abonar les taxes en la Secretaria de l'escola i al cap de mitja hora el van avisar que havia de parlar amb el cap de la Secretaria, qui li va dir que l'havien donat de baixa en la titulació.

L'alumne es va dirigir al Servei **, on li van informar que la seua situació en aquests moments era correcta, que tot estava bé i que no hi ha cap motiu per donar-lo de baixa. Li van recomanar que tornara a parlar amb el cap de la Secretaria. Va tornar i tot va quedar resolt.

L'alumne acudeix al defensor davant del temor que aquesta situació es torne repetir, demana discreció per por de represàlies. El defensor li assegura que la discreció és total, que no farà cap gestió i que, davant de qualsevol problema, que ho comuniqui a l'Oficina del Defensor i s'intervindrà immediatament per a resoldre'l. El defensor li expressa el seu convenciment que es tracta d'un malentès que no es repetirà.

C-40-2014 (27-3-2014) (Servei Alumni)

Un alumne de l'Escola de * va deixar els estudis per necessitat de treballar i es va donar d'alta en el Servei Alumni per a mantenir algun dels serveis que la Universitat ofereix als alumnes. Ara aquest servei és de pagament, cosa que no va saber l'alumne fins que va consultar els rebuts que li quedaven pendents de pagament.

Ara ha tornat a estudiar i la seua situació és molt precària, per la qual cosa li ve molt malament pagar la matrícula, i no pot pagar els 30 € de la quota anual d'Alumni. Demana al defensor que l'ajude per a donar-se de baixa i no haver d'abonar el rebut pendent.

En el Servei de * el defensor esbrina que l'alumne està al corrent del pagament de la matrícula, per la qual cosa en ser alumne no li necessita el servei d'Alumni, ja que l'alumne ja té tots els serveis que ofereix Alumni.

L'Oficina d'Alumni informa el defensor que l'alumne ha de sol·licitar la baixa a través de la seua Intranet en l'aplicació Alumni i així se'n tramitarà la baixa definitiva. Quant al rebut pendent, ha sigut retornat pel banc i serà anul·lat, per la qual cosa l'alumne no ha de preocupar-se de res.

L'alumne agraeix al defensor les gestions fetes.

C-44-2014 (10-4-2014) (Problemes socials)

Una alumna del campus de * està en primer curs de Grau en **. Des del curs passat té problemes amb els companys. Els problemes van ser més intensos el curs passat, ja que el curs vigent ha assistit menys a classe.

Vol comentar els seus problemes personalment amb el defensor adjunt, qui la va telefonar i va concertar una entrevista per a uns dies més tard. El defensor adjunt comenta el problema amb la direcció de la seua escola, on li diuen que el problema pot estar relacionat amb la personalitat de l'alumna i amb la seua edat.

L'alumna no acudeix a la cita ni torna a telefonar a l'Oficina del Defensor.

C-54-2014 (7-5-2014) (Projecte final de carrera)

Una alumna de pla antic de l'Escola * del campus de ** consulta al defensor si es pot lliurar un projecte final de carrera sense tenir tutor. Ha tingut dos tutors, el cap de *** i el professor de l'assignatura, però ara no en té cap.

El defensor adjunt consulta amb la subdirecció corresponent i comprova la normativa del projecte final de carrera en l'Escola *. Respon a l'alumna que en la seua escola no es pot presentar un projecte final de carrera dels plans antics sense un director, perquè està regulat que «estudiant i director proposen un títol del projecte final de carrera que serà aprovat pel professorat de l'àrea de coneixement del director o del codirector» (article 3 del reglament intern del projecte final de carrera al campus **).

Per tant, s'informa a l'alumna que no procedeix presentar un projecte final de carrera sense que hi haja un tutor. Quan un director renuncia a la direcció del projecte, a causa que l'estudiant no segueix les recomanacions o per qualsevol altra causa, l'estudiant ha de cercar un nou director i presentar un nou títol perquè l'aproven.

C-56-2014 (12-5-2014) (Treball final de grau)

A un alumne de Grau en * del campus de **, se li va passar el termini de presentació del projecte final de carrera a causa que es va haver de matricular de molts crèdits i la sobrecàrrega de treball ha provocat el retard en el projecte.

L'alumne demana la mediació del defensor, qui s'entrevista amb la direcció del campus i l'informen que aquest problema està en estudi per la Comissió Acadèmica de la titulació *, que prompte donarà la resposta a l'alumne.

C-66-2014 (27-5-2014)

(Problemes en presentar el projecte final de carrera)

Una alumna de l'Escola * de quart curs del Grau en ** tenia previst presentar el projecte final de carrera al mes de juliol, i el 18 de juliol era la data límit per a matricular-se del Màster de *.

En dues setmanes comença les pràctiques d'empresa en **, però quan llija el projecte ja serà titulada i l'empresa no l'acceptarà.

Va estar parlant amb el director de la seua escola per a presentar el projecte al setembre, però el director li va dir si presenta el projecte al setembre no pot matricular-se ara en el màster, i que no li pot garantir que tinga plaça al setembre, ja que és molt probable que la demanda de places per al màster al juliol supere al nombre de places que s'hi ofereixen.

L'alumna comenta el problema amb el defensor, qui li diu que veu difícil que si llig el projecte al setembre tinga plaça en el màster, per la qual cosa suggereix que comente la problemàtica amb l'empresa.

L'endemà l'alumna torna a l'Oficina del Defensor i diu que ha presentat una instància en Registre General en què explica la seua problemàtica i demana que li reserven plaça en el màster de * per a matricular-se al setembre, per a poder retardar la presentació del projecte final de carrera ja acabat i poder fer les pràctiques d'empresa.

A més, ha explicat a l'empresa ** totes les gestions fetes, i l'empresa li ha indicat que si la Universitat no li concedeix la reserva de plaça en el màster i presenta ara el seu projecte final de carrera la contractaran assumint les despeses addicionals de no ser alumna.

L'alumna agraeix l'atenció de l'Oficina del Defensor i manifesta la seua satisfacció per la resolució del problema.

C-67-2014 (28-5-2014) (Queixes dels alumnes sobre la vaga de maig)

Un alumne, en representació de l'Assemblea de * de la Universitat Politècnica de València, lliura en l'Oficina del Defensor una còpia d'un escrit presentat en Registre General, i dirigit al rector, amb fets succeïts durant la vaga del 8 de maig, en què es manifesta el descontentament general dels alumnes per l'entrada de la policia al campus, segons manifestacions dels alumnes.

En l'escrit es demanen explicacions al rector, com a màxim responsable de la Universitat Politècnica de València, sobre la presència policial al campus el dia de la vaga, i es vol saber si hi ha hagut algun tipus de queixa a la Subdelegació Provincial del Govern, si hi haurà algun pronunciament públic per part de la institució en què rebutge aquesta intromissió o, si per contra, s'accepta.

En l'Oficina del Defensor diuen a l'alumne que el dia de la vaga, els alumnes ja van acudir al defensor per a queixar-se de l'entrada de la Policia al campus, i que des del Servei de ** s'ha assegurat al defensor que «la policia no havia entrat al campus i que no tenia permís per a entrar per part del rector».

C-70-2014 (5-6-2014) (Problemes en presentar el projecte final de carrera)

Un alumne de quart curs de Grau en * en l'Escola * tenia previst fer les pràctiques d'empresa durant els mesos de juliol, agost i setembre. La Universitat Politècnica de València li ha dit que, segons la seua normativa, no pot signar el conveni de pràctiques a l'agost.

Des de la unitat de pràctiques de la seua escola li suggereixen que presente una instància al Vicerectorat ** amb còpia per al defensor universitari.

A principi de juny l'alumne presenta la instància en Registre General i porta una còpia a l'Oficina del Defensor, on se l'informa que ja no és possible fer res més, excepte esperar la resposta de la vicerectora. Se li expliquen les raons de no poder signar a l'agost, tret d'alguna excepcionalitat.

C-72-2014 (9-6-2014) (Certificat d'un curs en línia)

Una alumna del Centre de Formació de Postgrau va acabar a principis de febrer el curs en línia de *. Li van dir que tardaria vora dos mesos a rebre el certificat en el seu domicili.

Encara no li han enviat el certificat corresponent, per la qual cosa s'ha posat en contacte unes quantes voltes amb la Secretaria del Centre de ** per a reclamar-lo, però li han indicat que el director del curs ha de sol·licitar-ho i fins ara no ho ha fet, per la qual cosa no poden emetre'l. També li han dit que ja li ho han recordat al director alguna vegada.

L'alumna acudeix a l'Oficina del Defensor perquè l'ajude a obtenir el certificat, ja que el necessita per a presentar-lo en la faena.

El defensor parla amb el Centre de Formació de Postgrau per a interessar-se pel certificat de l'alumna i li confirmen que, finalment i després de totes les gestions dutes a terme, els responsables del curs acabaven de sol·licitar els certificats. Asseguren al defensor, que hi ha una llista d'espera d'alumnes en les mateixes circumstàncies, i que en uns dies l'alumna rebrà el certificat del curs.

C-74-2014 (12-6-2014) (Treball final de grau)

Una alumna de quart curs de * es queixa al defensor que la normativa estableix quatre convocatòries per curs per a presentar el treball final de grau, però en la Facultat de * només s'estableixen dues convocatòries, al juliol i al setembre.

L'alumna es gradua enguany i vol matricular-se en un màster de la Universitat de **. Però hi ha el problema que la data límit per a presentar el títol i abonar les taxes a la Universitat de ** és el 17 de juliol i que no li garanteixen que queden places disponibles al setembre, ja que només disposen de 35 places.

Com que les convocatòries establides en la Facultat de * per a presentar el treball final de grau no li permeten obtenir el títol amb antelació suficient per a matricular-se en el màster, sol·licita que li permeten de manera extraordinària presentar el treball final de grau, però li ho han denegat, i li han dit que es van establir aquestes dates pels alumnes, per a facilitar el reconeixement d'assignatures pendents de reconèixer en l'expedient.

A mitjan juny del 2014, presenta una instància per Registre General dirigida al Servei **, en què sol·licita que se li facilite poder avançar la presentació del seu treball final de grau per a poder matricular-se en el màster indicat, i que es valore l'esforç fet per aconseguir un bon expedient i aprovar totes les assignatures a la primera. L'alumna lliura còpia de la instància al defensor.

C-80-2014 (19-6-2014) (Queixes sobre un professor)

Un alumne del campus de * demana cita amb el defensor adjunt per a comentar-li problemes amb un professor que, segons indica l'alumne, no ha respectat la privadesa dels alumnes en haver enviat a tota la classe correu d'alguns alumnes, cosa que provoca malestar i enfrontament entre ells.

Diu al defensor adjunt que volen presentar una reclamació formal o fins i tot una denúncia legal, per la qual cosa volen parlar amb la direcció de l'escola o amb el defensor.

El defensor adjunt li aconsella que sol·licite en la Secretaria de l'escola una cita amb la directora tan prompte com siga possible, i que és convenient que en la mateixa reunió hi haja també el subdirector d'Alumnes. L'alumne diu que ja té prevista una cita immediata amb la directora, que també ha parlat amb el Servei ** de la Universitat Politècnica de València i que els alumnes afectats ja tenen pensat presentar un comunicat informatiu sobre l'activitat docent.

Després de la reunió amb la directora i el subdirector d'Alumnes, l'alumne contacta amb el defensor adjunt per a dir-li que ja han presentat un escrit en Registre dirigit al rector, seguint la indicació del Servei ** i que, a més, han presentat un comunicat informatiu sobre l'activitat docent, tot utilitzant tots els mitjans de què disposen per a expressar el seu malestar.

C-84-2014 (22-6-2014) (Problemes amb el consolat)

Un alumne procedent de * va ser admès a l'Escola ** del Campus *** en el grau de ****.

Demana ajuda al defensor atès que el consolat per a formalitzar la seua estada li exigeix com a garantia que demostre que té un compte bancari amb una determinada quantitat de diners o una família que li facilite l'allotjament i la manutenció. L'alumne té un compte, però no té família a Espanya, i vol que l'Escola li facilite una família.

El defensor es posa en contacte amb els Serveis d'Estrangeria de l'Oficina de Programes Internacionals per a consultar el problema plantejat per l'alumne i li diuen que transmeta a l'alumne que s'encarregaran de fer totes les gestions perquè l'alumne puga formalitzar la seua estada a Espanya.

C-88-2014 (7-7-2014) (Error en una informació)

Un alumne de tercer curs de * al campus de ** es va matricular dels 60 crèdits que componen el tercer curs. En el segon quadrimestre va sol·licitar la convalidació de l'assignatura **, de 4,5 crèdits. Prèviament

va preguntar a la Secretaria de l'escola si la convalidació afectaria la beca que tenia concedida, i li van assegurar que no afectaria.

Va ser concedida la convalidació i, a la fi de maig, va rebre una carta en la qual se li exigia la devolució de la beca, en haver optat per la matrícula parcial. Va demanar aclariment en Secretaria, ja que li havien informat que la convalidació no afectaria la beca. Ara bé, li van dir que s'havia d'haver informat en les bases de la convocatòria de la beca i que l'única alternativa per a no haver de retornar la beca era matricular-se d'almenys 4,5 crèdits de pràctiques curriculars.

Es va matricular i no va haver de retornar la beca, gràcies a l'ajuda que va rebre per part de la cap de Secretaria, que va fer tot el possible per ajudar-lo.

L'alumne comunica tot el succeït al defensor adjunt i demana que es prenguen les mesures oportunes per a evitar informacions errònies que poden tenir conseqüències greus. L'alumne assenyala que no ha de retornar la beca, però ha de fer obligatòriament pràctiques curriculars a l'estiu, i per tant renunciar als plans que tenia prevists.

El defensor adjunt li diu que ho posarà en coneixement de la Direcció del campus, així com l'actuació excel·lent de la cap de la Secretaria per a resoldre de la manera més bona possible el problema ocasionat per la informació errònia.

C-91-2014 (10-7-2014) (Pràctiques en empresa)

Un alumne de l'Escola * acaba d'aprovar totes les assignatures de la carrera i vol fer les pràctiques. En el Departament de Pràctiques en Empresa de l'escola li van indicar que podia cercar una empresa que l'acollira. Va trobar unes pràctiques molt ben orientades cap al seu futur professional, però no estaven remunerades.

En l'escola li van dir que si no estaven remunerades hauria de descartar-les per normativa de la Universitat Politècnica de València. L'alumne va consultar el seu problema amb el subdirector d'Ordenació Acadèmica, que li va dir que hauria de consultar el seu problema amb el director de l'escola per a la possible aprovació, ja que només s'han fet excepcions a la norma de remuneració de pràctiques amb empreses públiques i per a alumnes de màster.

L'alumne va considerar que les pràctiques són molt importants per al seu currículum. L'empresa va informar que l'alumne no farà cap faena que produïska beneficis econòmics a l'empresa, mentre que serà l'alumne qui es beneficiarà dels coneixements i les experiències al costat d'un enginyer de *.

L'alumne consulta el problema amb el defensor a principis de juliol, qui li aconsella que presente una instància en la seua escola dirigida al director i l'orienta sobre com presentar-ho, adjuntant el que diu l'empresa, i sol·licitant que se li concedisca l'excepció i que, en cas contrari, acceptaria les pràctiques d'empresa que li poguera oferir el Departament de Pràctiques en Empresa de l'escola corresponent.

C-96-2014 (18-7-2014) (Continuació d'estudis del pla 79)

Un antic alumne de la Universitat va començar a estudiar * pel pla de 1979, però no va acabar la carrera. Ara vol continuar els seus estudis pel pla d'estudis del 2002, que és el pla més proper al que ell va estudiar.

Ha fet les consultes pertinents i ningú li confirma si això és possible o no ho és, per la qual cosa acudeix a l'Oficina del Defensor, on se li fa saber que el primer que ha de fer és sol·licitar l'adaptació al pla del 2002.

En el cas que li concedisquen l'adaptació pot trobar-se el problema que el pla del 2002 està en extinció, per la qual cosa en el curs 2014-2015 només li oferirien examinar-se d'assignatures que li falten, però sense docència.

El defensor li indica que aquests exàmens d'assignatures sense docència estan prevists per a alumnes que han fet aquestes assignatures i que no les han aprovades, per la qual cosa podria ocórrer que la Universitat no l'admeta en aquests exàmens en no haver cursat mai les assignatures corresponents. En aquest cas, hauria d'adaptar-se al nou pla de grau.

C-110-2014 (31-7-2014) (Crèdits de matèries optatives)

Un alumne de l'Escola de * es va haver d'adaptar al Grau. Ha acabat el Grau i en el còmput total d'assignatures optatives tenia superats 87 crèdits, quantitat superior als 79,5 crèdits que necessitava.

Fins al moment d'acabar ningú l'avisava, ni ell tampoc ho sap, que en el mòdul d'optatives li falten 3 crèdits per superar. El subdirector de

l'escola li va dir que no es podia fer res i que havia de matricular-se el curs pròxim en alguna activitat del quadrimestre primer per a completar els crèdits d'optatives que li falten. El subdirector li va comentar que l'any anterior els va ocórrer el mateix a alguns alumnes i que es va poder arreglar des del Servei **, però enguany ja no es pot fer.

L'alumne va suggerir al subdirector que dues optatives que té d'altres mòduls, amb 6 i 4,5 crèdits, les utilitzen per a compensar els crèdits que li falten, o bé se li compensen amb els més de 30 crèdits que va perdre de la titulació antiga quan es va adaptar al grau.

L'alumne acudeix a l'Oficina del Defensor on se li indica que pot presentar instància per Registre General dirigit a la vicerectora ** en què expose el problema i sol·licite la compensació per qualsevol de les dues possibilitats indicades al cap d'estudis, si bé, tenint en compte que és 31 de juliol i l'agost no és hàbil, podria interessar-li cursar alguna optativa amb la qual complira els tres crèdits que li falten, en previsió d'una possible denegació.

CAPÍTOL 3

TEMES RELACIONATS AMB PAS I PDI

En aquest capítol només s'indiquen els temes atesos en l'Oficina del Defensor Universitari relacionats amb el personal d'administració i serveis (PAS) i amb el personal docent i investigador (PDI).

Seguint l'esquema de les últimes Memòries, no es descriu cap cas, per la impossibilitat pràctica de mantenir l'anonimat en els temes relacionats amb el PAS i el PDI, doncs són col·lectius més reduïts que els alumnes i els problemes solen ser coneguts per quasi tots els membres del grup de treball afectat.

Per a donar una aproximació dels problemes atesos enumerem a continuació els tipus de problemes atesos en el curs 2013-2014.

- Problemes en promocions internes (incompliment de condicions per a presentar-se, resultats obtinguts, revisió d'exercicis,...).
- Problemes diversos relatius a places (dotació, concursos, promoció...) i a beques (tant concedides a professors com a alumnes per a treballar en grups de recerca).
- Problemes en concursos de mèrits per a entrar en borses de treball i de personal docent.
- Problemes sobre no renovació de places de professor.
- Queixes sobre el desavantatge de les noves titulacions enfront de les tradicionals en els organismes encarregats d'avaluar i acreditar (AVAP i ANECA) per manca, en general, de representants les noves titulacions.
- Qüestions de reconeixement de la data de nomenament en relació amb la data d'acreditació.
- Problemes amb terminis en doctorats de plans anteriors i problemes amb canvi de plans.
- Problemes de reconeixement de mèrits i bonificacions en el POD per codirecció de tesi, treballs Fi de Grau i de Màster.

- Problemes sobre distribució del POD.
- Queixes sobre actuacions no correctes d'alumnes, en alguns casos susceptibles de ser qualificades com a delictives.
- Queixa sobre alguna norma relacionada amb el bilingüisme.
- Problemes en la titularitat i en la utilització d'equips de recerca.
- Malestar sobre les exigències burocràtiques relacionades amb el Pla Bolonya.
- Qüestions econòmiques relacionades amb convenis.
- Molèsties per la megafonia en la zona des de l'Àgora fins a Esports quan es realitzen esdeveniments, amb petició que no es permeta la utilització de la megafonia en horaris laborals per no permetre el treball d'estudi i de recerca.

CAPÍTOL 4

EXPEDIENTS I CONSULTES DE TITULATS

E-08-2013 (16-12-2013)

Un professor del Departament * de la Universitat Politècnica de València, adscrit a l'Escola de **, exposa al defensor que té el títol de Grau en ***, que va superar més de 60 crèdits del Màster Universitari en ****, que forma la fase de formació del programa de doctorat de *****.

Actualment els programes de doctorat estan en extinció, segons RD 99/2011, i hi ha una pròrroga aprovada per la comissió de doctorat de la Universitat Politècnica de València el 10 de setembre del 2013.

Sobre la base de la pròrroga, el professor va tractar de formalitzar la seua matrícula en la fase de cerca del programa de doctorat, però li va ser denegada, amb l'argument que l'alumne no està matriculat en un programa de doctorat.

El professor va indicar que a l'octubre del 2006 va estar matriculat en el programa de postgrau de *****, segons RD 56/2005, va ensenyar el carnet universitari de doctorand i va dir que treballa en la tesi doctoral des del 2009.

A més, li diu al defensor que amb l'entrada en vigor del RD 1393/2007, que diferencia els estudis de màster del període de formació dels programes de doctorat, la Universitat Politècnica de València, unilateralment, va traslladar el seu expedient al màster i no al doctorat, la qual cosa no li va ser comunicada a fi que haguera pogut triar el que més li convenia, que si escau hauria sigut el doctorat, per tenir aquests estudis ja iniciats.

El professor s'acaba d'assabentar que és impossible acabar el doctorat, llevat que obligatòriament s'adapte, la qual cosa suposarà més hores de formació i despeses econòmiques addicionals.

El professor assenyala que l'única diferència entre el màster i la fase de formació del programa de doctorat és el cost de la matrícula, ja que en tots dos casos la docència és idèntica, a més que, per ser professor de la Universitat Politècnica de València, té la matrícula gratuïta en tots dos casos.

Per tant, el professor conclou que va ser un error administratiu de la Universitat Politècnica de València adaptar a màster el seu expedient en entrar en vigor el RD 1393/2007, ja que és clar que des d'un principi la seua voluntat era cursar estudis de doctorat.

Finalment, ens diu que es troba en la situació detallada en l'acord de 10 de setembre del 2013 de la comissió de doctorat de la Universitat Politècnica de València, respecte de la pròrroga de regularització de l'expedient i per tant de la possibilitat d'acollir-s'hi.

Sobre la base de tot l'anterior, el professor presenta en Registre General a mitjan desembre del 2013 una instància adreçada al rector en què sol·licita la regularització de la seua matrícula. Demana al defensor la mediació.

El defensor esbrina que el problema del professor l'havia de tractar a principi de gener la Comissió Permanent del Comitè de direcció de l'Escola de Doctorat, però no va donar temps a tractar-lo i es va posposar per a la reunió següent.

Poc després de mitjan gener, el professor rep contestació a la seua instància en la qual es denega el que havia sol·licitat. Immediatament sol·licita cita amb el defensor per a comunicar-li que presentarà recurs de reposició davant del rector i lliurarà una còpia a l'Oficina del Defensor.

C-124-2013 (5-9-2013) (Alumna de doctorat amb problemes de beca)

Una alumna va cursar durant el curs 2011-2012 el programa de doctorat en *. A la fi de juliol del 2013 remet una instància al defensor en què exposa que quan es va matricular va sol·licitar la beca del Ministeri, la qual no li van concedir, i que a causa de la seua situació econòmica i laboral no pot afrontar el pagament de la matrícula, que és de ** euros.

Va sol·licitar una ajuda de la Universitat per causa sobrevinguda, que tampoc li concediren. Llavors va sol·licitar el fraccionament del pagament de les taxes, que li concediren en dos terminis amb dates molt pròximes, el 29 de juny del 2013 i el 30 de juliol del 2013.

L'alumna va ser seleccionada per a treballar en la Fundació ** i va presentar una altra instància perquè li permeteren pagar 2.038,62 euros i la resta en sis mensualitats de 333,33 euros, començant a l'octubre. Demana la mediació del defensor en aquesta segona petició.

En el Servei de * s'informa el defensor que el cas d'aquesta alumna es va resoldre a final de maig amb el fraccionament del pagament en dos terminis, i li fan saber que si no hi està d'acord pot interposar recurs de reposició (de caràcter potestatiu) davant del rector en el termini d'un mes, que ja ha caducat.

El defensor explica a l'alumna la gestió feta, que podia haver tingut una altra solució si haguera presentat el recurs de reposició dins del termini.

C-132-2013 (18-9-2013) (Problemes amb la tesi doctoral)

Una alumna del programa de doctorat comenta al defensor que està contractada en un projecte i que ha obtingut el Diploma d'Estudis Avançats, pensant d'incloure-hi el treball fet en la seua tesi doctoral, que ha de llegir en uns mesos.

Va descobrir que en la tesi doctoral que ha de llegir prompte una altra companya estava inclòs el treball que havia fet per a obtenir el Diploma d'Estudis Avançats.

El seu director de tesi li va dir que el que s'ha produït és del grup, que ho poden usar tots i no es va oposar al fet que la companya ho utilitzara en la seua tesi. Demana al defensor assessorament i confidencialitat total.

El defensor li comunica que el que ha dit el seu director de tesi pot ser conseqüència d'haver treballat en equip, en aquest cas havia d'estar perfectament referenciat. Li aconsella que utilitze en la seua tesi el que havia escrit per a obtenir la diploma d'Estudis Avançats, fent referència explícita a la data de dipòsit en la Universitat Politècnica de València del seu treball per a l'obtenció del diploma d'Estudis Avançats, a fi de justificar que és anterior al de la data de la tesi de la companya i ningú la puga acusar de plagi. El defensor li manifesta que està segur que el director de la tesi no li posarà cap objecció.

C-139-2013 (26-9-2013) (Alumne de màster)

Un alumne es va matricular en el curs 2012-2013 en el Màster en *. Fa saber al defensor que va tenir alguns problemes durant el primer quadrimestre, problemes que va comentar amb la direcció del Màster al gener del 2013, i sol·licità l'anul·lació de matrícula de manera formal, fet pel qual va quedar desvinculat del màster.

En la conversa amb el defensor li concreta que quan es va matricular en el màster creia que els professors l'ajudarien a trobar faena. En no haver-lo ajudat gens a trobar faena es va sentir frustrat i va decidir anar a matricular-se d'un altre màster a la Universitat de València, i volia que el seu problema fóra conegut.

Demandar dues noves cites amb el defensor, però no acudeix a cap de les dues.

C-142-2013 (1-10-2013) (Alumna de màster)

Una alumna del Màster * explica al defensor que no va poder pagar les taxes de matrícula del curs 2012-2013 per no tenir diners, estar a l'atur i tenir denegada la beca del Ministeri i la de la Generalitat per tenir menys ingressos dels exigits en les bases de la convocatòria, a causa que és independent i no treballa, ja que és oriünda del Sàhara occidental i la seua família està refugiada a **, per la qual cosa tampoc no pot rebre ajuda de la família.

Adicionalment, no pot justificar la situació de la seua família perquè no hi ha consolat espanyol al Sàhara, motiu pel qual sempre li deneguen la beca. Com que no ha trobat faena a Espanya i no té nacionalitat espanyola no pot anar a França o a un altre país a cercar faena.

El defensor consulta en el Rectorat si per a aquesta alumna és possible una dispensa del pagament que té pendent, o bé ajornar-li'l tant com siga possible. L'elevat nombre de casos similars que afecten altres alumnes de la Universitat fa difícil que es puga concedir l'exempció, per la qual cosa el defensor aconsella a l'alumna que sol·licite ajuda social per causa sobrevinguda.

L'alumna se'n va haver d'anar al seu país i ens va dir que sol·licitaria l'ajuda quan torne.

C-150-2013 (4-10-2013) (Alumne de màster)

Un alumne del Màster * va tenir una beca del Ministeri durant el curs acadèmic 2012-2013. L'alumne va caure malalt, però assistia a classe. No va poder continuar al mes de maig, que és quan va començar el treball final de màster. A final de juny va ingressar a l'hospital.

Es va recuperar al setembre i li van dir que per a poder continuar havia de tornar a matricular-se de l'assignatura treball final de màster com a segona matrícula i amb recàrrec.

A mitjan setembre va presentar una instància per Registre General adreçada a la Unitat de ** justificant la malaltia que havia tingut i sol·licitant poder superar els 10 crèdits del treball final de màster que li faltien sense haver de tornar a pagar.

Li contesten a les acaballes de setembre, i li comuniquen que la seua matrícula no es pot anul·lar, ja que si s'anul·lara hauria de retornar l'import de la beca. L'alumne va indicar en la Unitat de ** que el que va demanar no va ser l'anul·lació de la matrícula, sinó poder continuar sense tornar a abonar les taxes i llegir el treball final de màster, que és l'única cosa que li falta.

En la Unitat de ** li van contestar que aquest problema l'havia de resoldre la direcció del màster, que al seu torn li va dir que atès que és un problema de matrícula hauria de donar la solució el Ministeri o el Servei de ***, on li van suggerir demanar una ajuda per causa sobrevinguda.

Acudeix al defensor, qui després de llegir la resposta enviada a l'alumne suggereix fer el que indica la resposta, és a dir, presentar recurs d'alçada davant del rector, adjuntar documentació que justifique el cas i sol·licitar que se li concedisca l'exempció del pagament de la matrícula i de l'increment per segona matrícula, o bé que se li concedisca una ajuda amb la qual pugua afrontar el pagament.

C-157-2013 (17-10-2013) (Alumne de Màster).

Un alumne del màster propi en * i ** de la Facultat de *** cursava únicament la part de **, és a dir la meitat del màster, que és una opció que ofereix el màster; li corresponen 100 hores de pràctiques, que ha de fer en un mes, per la qual cosa no troba cap empresa que el vulga admetre. L'alumne va triar només la part ** per haver cursat amb anterioritat l'altra part de *.

L'alumne es va interessar en el Centre de Formació de Postgrau i en la direcció del màster per la possibilitat de fer més hores de pràctiques, ja que està molt interessat a fer-les per a potenciar la seua integració en el món laboral. La resposta que rep és que són 100 les hores de pràctiques establides per la Universitat Politècnica de València. La directora del màster li aconsella que visite el defensor.

El defensor consulta el problema de l'alumne en el Servei de ****, on li indiquen que sobre aquest tema li poden donar més informació en el Servei Integrat d'Ocupació. Pot haver-hi la possibilitat que l'alumne fera més hores com a pràctiques extracurriculars, opció que s'hauria de proposar en la Subdirecció de Pràctiques Externes de la seua facultat.

El defensor recapta tota la informació tant en el Servei Integrat d'Ocupació com en la Subdirecció de Pràctiques Externes, i aconsella l'alumne sobre els tràmits que ha de seguir.

A final d'octubre l'alumne comunica al defensor que el problema està solucionat, que farà més pràctiques, si bé en el seu expedient només apareixerien les cent hores que li corresponen.

C-166-2013 (18-11-2013) (Alumne de doctorat)

Un alumne de Doctorat en * durant el curs 2012-2013 era beneficiari del programa crèdit beca de Colciencias del país **, que era administrat per **, des d'on es va fer una transferència electrònica a la Universitat Politècnica de València a mitjan març del 2013 per import de ** euros.

L'alumne no va tenir accés a aquesta informació fins a principi de juny del 2013 per mitjà d'un correu electrònic enviat per la coordinadora després que telefonara per a informar-se del pagament de la seua matrícula.

Amb anterioritat, l'alumne havia imprès el rebut de la seua matrícula, on indicava que s'havia de pagar en el període comprès entre el 9 i el 24 de maig, per un import de ** euros.

L'alumne va fer el pagament el 13 de maig del 2013, directament en la finestreta de Bankia.

Quan l'alumne va tenir coneixement de la transferència de ** a la Universitat Politècnica de València va ser conscient que s'havien abonat dues vegades les taxes de la matrícula i va començar el procés de reclamació de l'import dels ** euros abonats de més.

Després de fer diverses gestions, lliurant fins i tot una sol·licitud de reintegrament per Registre General, l'alumne demana la mediació del defensor en la solució del problema del reintegrament.

El defensor li recomana que es persone en l'Oficina d'Acció Internacional per a esbrinar si s'ha enviat a aquesta oficina l'import de la matrícula.

A més, el defensor visita la Unitat de * per a comentar el problema i demanar l'ajuda en la localització del pagament doble fet. Aquesta unitat envia un missatge de correu al defensor pocs dies després, en què indica que el reintegrament ja està tramitat i que li enviaran un correu a l'alumne per a informar-lo.

Des de l'Oficina també s'informa del resultat de la gestió a l'alumne, que agraeix la gestió feta.

C-167-2013 (18-11-2013) (Alumnes de màster)

Cinc alumnes del Màster en * lliuren al defensor una còpia de la instància que van presentar a mitjan novembre en Registre General i dirigida al Vicerectorat ** en què indiquen que han rebut un correu electrònic de la Subcomissió de Reconeixement de Crèdits de **, en el qual els deneguen el reconeixement dels crèdits de les assignatures ja cursades, tot i que hi ha precedent de reconeixements anteriors i explicant-los l'existència d'informes favorables dels professors de l'assignatura i de la Direcció Acadèmica del Màster.

El defensor adjunt demana als alumnes una còpia de la denegació de reconeixement rebuda, per a tenir més coneixement sobre el cas i sol·licita un informe a la Unitat de ***, que abans de mitjan desembre va remetre una resolució per la qual es reconeixia els crèdits d'assignatures cursada a tres dels cinc alumnes, ja que la denegació havia sigut per un error de l'aplicació, mentre que es mantenia la denegació als altres dos alumnes ja que no hi havia constància d'equivalència entre les assignatures aportades com a mèrit i les assignatures per a les quals es demanava el reconeixement.

C-11-2014 (28-01-2014) (Alumnes de doctorat)

Un alumne visita l'Oficina del Defensor en representació dels alumnes afectats pel conveni de doble titulació de doctorat.

Exposa al defensor que els alumnes que obtinguen doble titulació de doctorat, en virtut de convenis de la Universitat Politècnica amb altres universitats, han d'abonar les taxes dues vegades, en haver d'abonar les taxes en cada universitat. L'alumne diu que li pareix injust i que no es tracta d'un malentès, ja que ho ha consultat i li han dit que ha d'abonar dues vegades les taxes. Diu al defensor que tenia concertada una entrevista sobre el tema en l'escola de doctorat.

El defensor contesta que no farà cap gestió en l'Escola de Doctorat fins a l'entrevista, ja que està segur que trobarà una predisposició excel·lent en aquesta escola per a resoldre el seu problema, si bé s'hauran de respectar les restriccions imposades per la Llei de taxes de la Generalitat.

Després de l'entrevista l'alumne fa saber al defensor que en l'Escola de Doctorat li han dit que tractarien de resoldre el seu problema sobre la cotutela redactant un conveni on no aparega que ha de pagar dues vegades les taxes per a complir la llei francesa, ja que l'alumne obtindrà el doctorat per una Universitat francesa. L'alumne hauria d'abonar les taxes que corresponguen a la Universitat Politècnica de València, que no li suposaran cap desemborsament en ser beneficiari d'una ajuda del Ministeri.

Des de l'Escola de Doctorat li han assegurat que seguiran cercant una solució que resolga el problema del doble pagament de taxes en els casos de cotutela.

C-12-2014 (30-1-2014) (Alumna de màster)

Una alumna d'un màster oficial volia prorrogar les pràctiques en empresa. En el Servei Integrat d'Ocupació li informen que no és possible perquè la normativa estableix que el màxim d'hores de pràctiques en empresa no pot excedir el 30% dels crèdits de la titulació, i es valora cada crèdit entre 25 i 30 hores.

L'alumna va preguntar on hi ha publicat a quantes hores equival un crèdit i li van respondre que hi ha una acta que reflecteix un acord intern que diu que el crèdit equival a 25 hores. L'alumna va demanar còpia de l'acta, però li van dir que no li la podien facilitar per ser privada.

L'alumna va tornar a fer la pregunta en el Servei *, on més o menys li van dir el mateix, i va presentar una instància per Registre General a finals de gener del 2014, en què sol·licitava que se li lliurara per escrit la justificació que un crèdit equival a 25 hores i, en cas contrari, que li permeteren prorrogar les pràctiques.

L'alumna exposa el seu problema al defensor i li diu que té interès a conèixer tan prompte com siga possible la resposta a la instància, atès que ha de comunicar-ho a l'empresa.

A principi de febrer, el defensor esbrinaren el Servei * que es respondrà a l'alumna que la Universitat Politècnica de València va adoptar el criteri

de considerar que un crèdit equival a 25 hores de pràctiques efectives en l'empresa i 2,5 hores per a la realització de la memòria.

Des de l'Oficina del Defensor se li transmet immediatament la informació a l'alumna, ja que li urgeix saber-ne la resposta.

C-13-2014 (30-1-2014) (Alumna de doctorat)

Una alumna de doctorat es dirigeix al defensor en nom dels representants d'alumnes de doctorat, triats en les eleccions del 18 de novembre del 2013.

Aquests representants no poden votar en les pròximes eleccions a delegat d'alumnes de la Universitat Politècnica de València, ja que només s'han inclòs en el cens electoral als delegats d'alumnes de les escoles i facultats.

El defensor fa saber a l'alumna que poden indicar a Secretaria * que no estan inclosos els representants de l'Escola de **. En ser escola no ha d'haver-hi cap problema a incloure'ls en el cens.

Per a guanyar temps, li aconsella presentar còpia de la petició en Registre General.

C-21-2014 (11-2-2014) (Alumne de màster)

Un enginyer tècnic de *, especialitat en **, cursava el Màster Universitari en ***.

A l'octubre se li va denegar el reconeixement de l'assignatura 31366 del Màster per l'assignatura 5610 de la seua titulació d'enginyeria. Al desembre va tornar a sol·licitar el reconeixement.

Al desembre va sol·licitar el reconeixement de l'assignatura 31366 del màster per les assignatures 5610 i 3367 de la seua titulació d'enginyeria. Li van acceptar el reconeixement amb qualificació 6,2, que és la mitjana aritmètica de les qualificacions 7,3 i 5,1 de les dues assignatures que va utilitzar per a obtenir el reconeixement.

Ha intentat que li posen el 7,3 en el reconeixement, per la coincidència entre les assignatures 31366 i 5610, però li han indicat que no és possible.

Acudeix al defensor, qui li diu que li han aplicat perfectament la normativa i que per a obtenir el 7,3 en el reconeixement hauria d'haver recorregut

contra la primera denegació, que si haguera sigut acceptada hauria implicat tenir ara reconeguda l'assignatura amb un 7,3.

C-26-2014 (25-2-2014) (Certificació de mòduls del CAP)

Un antic alumne de la Universitat Politècnica de València fa cinc anys que va cursar el CAP (Certificat d'Aptitud Pedagògica) i va assistir a uns mòduls dels quals ara necessita certificat ja que li fan falta. No va fer ni l'examen ni la memòria final corresponent a aquests mòduls. En l'ICE (Institut de Ciències de l'Educació) només consta que va aprovar les pràctiques, que és l'única cosa que es podria certificar.

Acudeix al Defensor per a comentar-li el cas i se li informa que és possible presentar una instància per Registre General i sol·licitar que li certifiquen els mòduls, aportant els treballs lliurats mentre feia els mòduls. Respon que no està segur de conservar aquests mòduls.

C-45-2014 (11-4-2014) (Alumne de màster)

Un alumne del Màster de *, dependent del Departament de **, Escola de *** comunica al defensor universitari que és obligatori fer les pràctiques, que li les ha de proporcionar el màster abans del 30 de setembre del 2014, i és requisit necessari haver fet les pràctiques per a poder fer el projecte final de màster. Són sis els alumnes afectats per aquest problema i des de la Direcció del màster els han dit que cerquen on poden fer les pràctiques.

L'alumne fa saber al defensor que tem que si no fa les pràctiques aquest curs haja de tornar a pagar les taxes de matrícula amb recàrrec. El defensor li assegura que si no fan les pràctiques perquè la direcció de màster no els facilita on fer-les no hauran d'abonar cap taxa de matrícula per a fer-les el curs següent.

A més, li aconsella que torne a preguntar per la pràctiques a la direcció de màster i al cap d'estudis de l'escola, ja que no té cap dubte que els estan buscant on fer les pràctiques.

El 30 de maig l'alumne torna a visitar el defensor, ja que els sis alumnes afectats segueixen sense tenir assignat on fer les pràctiques, per la qual cosa han preparat un escrit perquè el defensor el revise, i dubten si presentar-lo en Rectorat o en la seua escola.

El defensor els aconsella presentar-lo a la Direcció del màster i a l'escola, amb còpia a la Subdirecció de Pràctiques Externes del Centre, perquè si el presenten en Rectorat es demana informe a l'escola i a la direcció de màster, fet que retarda la resolució del procés.

A mitjan juny els alumnes tornen a l'Oficina del Defensor, comenten les gestions fetes i que el responsable del màster els va comunicar els esforços fets per aconseguir pràctiques per als alumnes, ja que uns mesos arrere va haver-hi un Fòrum d'Ocupació, després es van convocar dotze ofertes de pràctiques a les quals es van presentar molts dels sis alumnes, que no van ser seleccionats, i havien de comprendre que l'escola no pot obligar les empreses a seleccionar-los. Els va dir que aquest màster fa una mitjana de quasi 20 pràctiques per curs, és un dels màsters que més pràctiques fa a la Universitat Politècnica de València. No obstant això, en aquest curs hi ha hagut més dificultats en l'assignació de pràctiques en haver coincidit dos plans d'estudis, problema que es resoldrà completament, com a molt tard, el curs que ve.

El defensor parla amb el professor i amb els alumnes, i arriba a l'acord que els alumnes presentaran una instància a la vicerectora **** en què expliquen la seua situació, i sol·liciten que se'ls eximisca del pagament de les taxes corresponents als 20 crèdits de pràctiques i del treball final de màster en el curs pròxim, acompanyat d'un informe del director acadèmic del màster.

C-51-2014 (29-4-2014) (Alumnes de doctorat)

Uns alumnes, enginyers tècnics *, van fer un màster enfocat a la recerca. Després van començar la tesi doctoral en el ** i s'acaben d'assabentar que el doctorat no els capacita per a optar a ser funcionaris de categoria A1 en l'Administració Pública. Van dir que els havien dit que no necessitaven tenir estudis de grau quan foren doctors per a optar a ser funcionaris de categoria A1.

Les alumnes contacten amb l'Oficina del Defensor i se'ls dona cita immediatament. Acudeixen amb un altre company afectat i el defensor els diu que és cert el problema que els afecta i que, a més, té una solució difícil en aquests moments pel tema de competències professionals, que no les dóna el Doctorat.

Després d'una conversa llarga, els alumnes diuen que preguntarien a l'Escola d'Enginyers * quantes assignatures els poden convalidar per a fer el grau, tenint en compte les assignatures que han cursat en el màster fet enfocat a la recerca.

A més, presentaran un escrit al rector perquè directament o a través de la Conferència de Rectors, sol·licite al Ministeri que es concedisca als doctors poder accedir al grup A1.

C-61-2014 (15-5-2014) (Alumnes de màster)

Uns alumnes del màster en * es dirigeixen al defensor perquè els ajude a sol·licitar una convocatòria extraordinària al setembre per al lliurament i defensa del treball final de màster. Els alumnes porten un primer esborrany del document que volen presentar, signat per 43 dels 60 alumnes inscrits en el segon curs del màster.

El defensor els fa diversos suggeriments que afegeixen al document i, posteriorment, es revisa tot el document.

C-63-2014 (20-5-2014) (Alumna de màster)

Una alumna amb el Grau en * es va matricular en el Màster **. Va signar un préstec renda universitat amb el Banc ***.

En haver passat els cinc anys de manca, li reclamen la devolució de l'import íntegre per no complir l'article 10.2 de l'ordenança CIN/2940/2008 de 14 d'octubre que diu: «s'entén complida la finalitat del finançament del préstec quan el prestatari obtinga el títol del màster. Excepte en casos excepcionals, que ha de valorar i informar favorablement el MICINN, situació que ha de quedar acreditada com a màxim en un període no superior al de manca, de cinc anys».

L'alumna diu que desconeixia l'ordenança, ja que quan va signar el contracte davant de notari no s'hi va fer al·lusió a, ni ningú la va informar.

L'alumna té superats tots els crèdits del màster a excepció del treball final de màster, que és un treball de recerca molt seriós per al qual la Universitat Politècnica de València no ha posat límit de temps.

L'alumna sol·licita la mediació del defensor, qui indica que no és un problema de la Universitat Politècnica de València, ja que es tracta d'un problema entre ella i el banc, per la qual cosa l'alumna ha de gestionar

amb el banc que li concedisquen més temps per a acabar el màster, i que ho consideren com a cas excepcional.

També li diu que el que pot fer la Universitat Politècnica de València és certificar tot el que té ella aprovat i que pot demanar al director del seu treball final de màster que redacte un escrit sobre el caràcter i les dificultats especials que té.

C-73-2014 (12-6-2014) (Alumne que reclama l'import d'una beca)

Un alumne ja graduat presenta una queixa al defensor per no haver rebut contestació a la instància que va presentar en Registre General el 31 de juliol del 2013.

En la instància exposa que en el curs 2011-2012, li van denegar la beca del Ministeri per un error comès en la Universitat Politècnica de València. Va presentar recurs i li van retornar l'import de les taxes de matrícula, que ascendia a * euros.

La denegació de la beca el va obligar a abandonar els estudis i el pis d'estudiant que tenia llogat a València.

Per tant, va haver de tornar-se a matricular en el curs 2012-2013 amb el augment conseqüent de taxes corresponent a segona matrícula. Si no li hagueren denegat la beca hauria acabat els estudis en el curs 2011-2012, i no hauria hagut d'abonar els 2789,33, import de les taxes del curs 2012-2013.

El que sol·licita en la instància de 31 de juliol de 2013 és que la Universitat l'indemnitze amb 1.813,07 euros, que és la diferència entre la matrícula del curs 2012-2013 (2.789,33) i l'import que li va tornar del curs 2011-2012 (976,26).

El defensor pregunta en el Servei de *, que ja havia rebut la reclamació de l'alumne i s'estava recopilant informació sobre la petició.

L'alumne pregunta unes quantes vegades a l'Oficina del Defensor si s'ha resolt la seua reclamació i se li fa saber que està pendent de resolució en Rectorat, si bé la informació ja està recopilada.

C-75-2014 (17-06-2014) (Alumna de màster)

Una alumna de l'Escola * va acabar la carrera i va llegir el seu projecte final de màster a mitjan maig.

Amb anterioritat va sol·licitar beca de formació de personal investigador per a l'Institut de **, on va signar el contracte per a començar el dia 2 de juny, amb una durada de sis mesos prorrogable a dos anys. L'institut va enviar el contracte a ***.

Des de *** li van dir que el contracte era incorrecte i que no podia començar a treballar, perquè havia obtingut el títol de màster dies després de la data límit indicada en la convocatòria de la beca.

L'alumna demana la mediació del defensor, qui esbrina que en la convocatòria de la beca de formació de personal investigador s'indica que el títol de màster havia de ser anterior al 30 d'abril. L'alumna va obtenir el màster després del 15 de maig, i pagà les taxes del títol l'endemà d'obtenir-lo.

En revisar el contracte en ***, van observar l'incompliment de l'esmentada condició en la convocatòria i no van poder admetre'l.

El defensor informa a l'alumna que podrà ser contractada en la pròxima convocatòria de beques de formació de personal investigador.

C-97-2014 (21-07-2014)

(Titulats de l'Escola * que demanen reconeixement de grau amb màster)

Uns titulats per l'Escola * de la Universitat Politècnica de València residents a **, amb treball com a professors en la Facultat de * de **, necessiten acreditar grau amb màster perquè els renoven el contracte com a professors. La Secretaria Nacional d'Educació Superior, Ciència, Tecnologia i Innovació de **, que és l'encarregada de la convalidació de títols, considera nivell de grau amb màster als que acrediten un mínim de 240 crèdits de grau més 60 crèdits de màster.

Els titulats van cursar el pla de 1979, que tenia 571,2 crèdits, títol universitari convalidat a nivell grau amb 243 crèdits, que és moltíssim menys dels crèdits fets.

Poc després de mitjan juliol, presenten una instància al rector en què sol·liciten que se'ls justifique que almenys 60 dels crèdits fets de la carrera de ** tenen una complexitat equivalent als estudis fets en el nivell de màster, tal com es va reconèixer en l'acord del Consell de Govern de la Universitat Politècnica de València del dia 12 de desembre de 2013 a

proposta de l'Escola de Doctorat, a fi que siga possible obtenir la convalidació de nivell de grau amb màster en el **.

Demanen la mediació del defensor, qui després de diverses gestions els comunica que la Universitat contestarà molt ràpid a la seua instància i els avança que la postura oficial de la Universitat és que *«és un problema que l'ha de resoldre el Govern mitjançant decret per a la inclusió en els nivells actuals corresponents dels títols antics. Fins que això no es produïska l'única cosa que hi ha són reconeixements parcials per a mitigar el problema, com l'esmentat anteriorment de considerar que s'han cursat crèdits de nivell màster a l'efecte d'accés a estudis de doctorat. A escala d'universitat no se'ls pot oferir la solució demandada pels arquitectes»*.

El defensor els fa saber que és sabedor que la resolució del seu problema preocupa el rector. No obstant això, pot ser aconsellable presentar-li una instància en què sol·liciten que faça tot el possible perquè el Ministeri publique el decret abans al·ludit tan prompte com siga possible.

C-100-2014 (23-07-2014) (Alumna de màster)

Una alumna de segon curs del Màster de * comenta al defensor diverses queixes sobre el màster, com el solapament d'assignatures, haver suprimit assignatures de l'especialitat que volia cursar, haver obtingut respostes evasives de les directores del màster a les seues preguntes, no conèixer el desglossament de les notes de primer, ja que només se'ls ha facilitat la nota global, sobre la qual cosa només se'ls ha dit que això depèn de cada professor, i, finalment, tenir problemes de canvis d'horaris.

El defensor aconsella presentar instància per Registre General adreçat a les dues directores del màster. L'alumna respon que en no haver obtingut cap solució de les directores del màster als correus enviats amb anterioritat, enviaran una instància al rector, signada per tots els alumnes afectats.

C-103-2014 (23-07-2014) (Alumna de màster)

Una alumna del Màster oficial en * de l'Escola de ** tenia aprovats tots els crèdits de les assignatures del Màster i li faltava el treball final de màster, el qual va triar a proposta dels professors del taller.

Per motius aliens a l'alumna encara no ha començat el treball final de màster, malgrat l'interès mostrat per l'alumna a començar el treball des

del mes d'octubre del 2013, constatable mitjançant correus remesos per l'alumna als professors en què sol·licita començar el projecte, que sempre és posposat per altres assumptes.

Li proposen començar-lo a la fi de juliol, la qual cosa requereix utilitzar uns instruments que estan en l'edifici conegut com a Cub ***. Aquests instruments només estaran disponibles de vesprada, com un favor especial. Al mes d'agost haurà de treballar el projecte a sa casa i la revisió es farà per correu electrònic.

Una altra possibilitat que s'ofereix a l'alumna és ajornar el començament del projecte a setembre o octubre. A l'alumna aquesta segona possibilitat li pareix més raonable, si bé té por que haja d'abonar les taxes de matrícula del treball com a segona matrícula en el curs que ve.

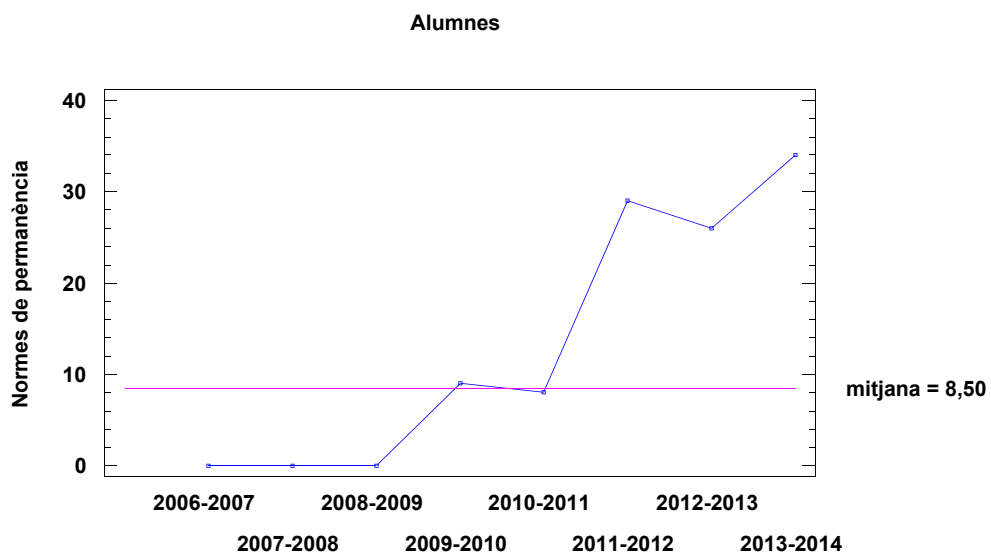
L'alumna demana assessorament al defensor, qui contacta amb la direcció del màster i després amb el Servei de ***, on es facilita la solució que hi ha tot seguit:

«Que l'alumna demane la baixa, fora de termini, del treball final de màster, sobre la base de les circumstàncies exposades, que s'han d'acreditar des de la direcció del màster. En la mateixa instància l'alumna ha de sol·licitar el reintegrament de les taxes que va abonar. En el curs pròxim podrà matricular-se en el treball final de màster com si fóra la primera convocatòria».

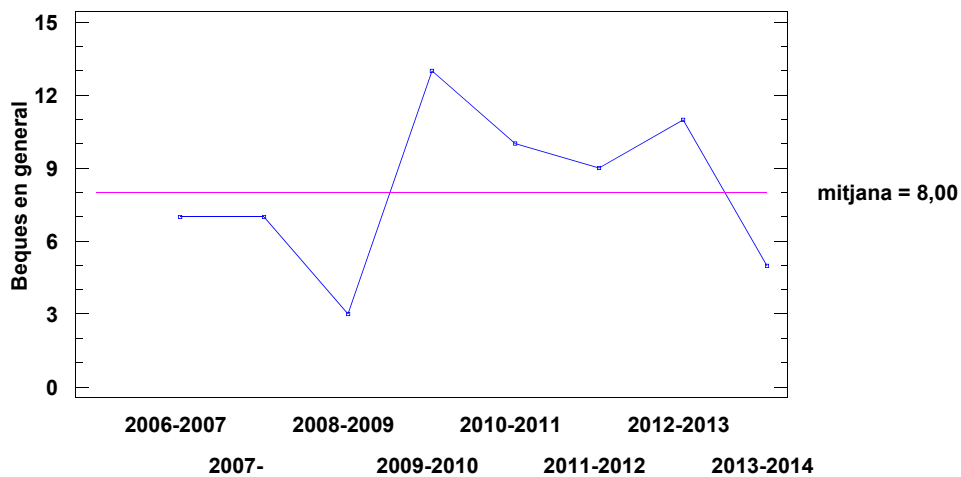
APÈNDIX

Gràfics de l'evolució del nombre de casos

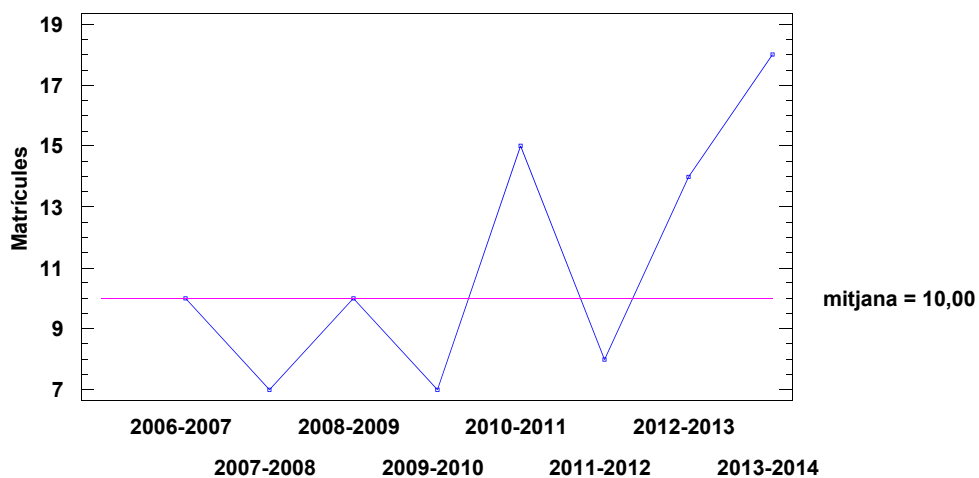
Dades de les mostres utilitzades en les memòries anuals

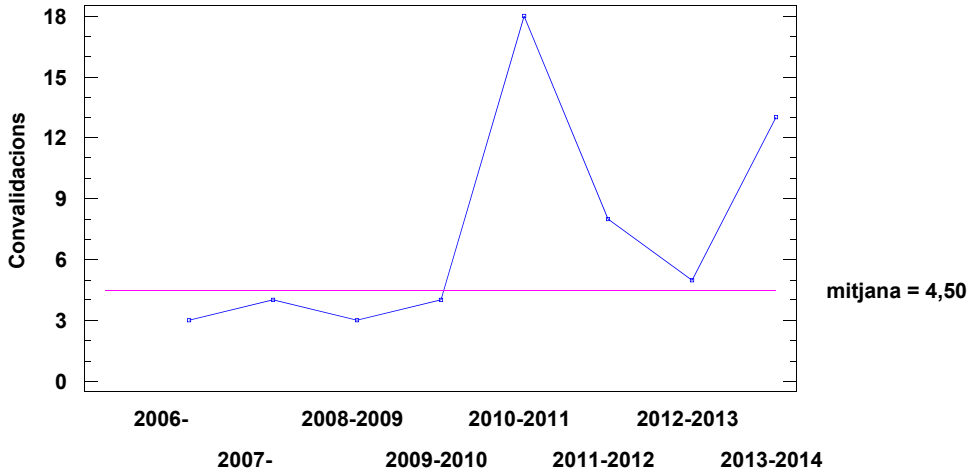
Alumnes

Alumnes

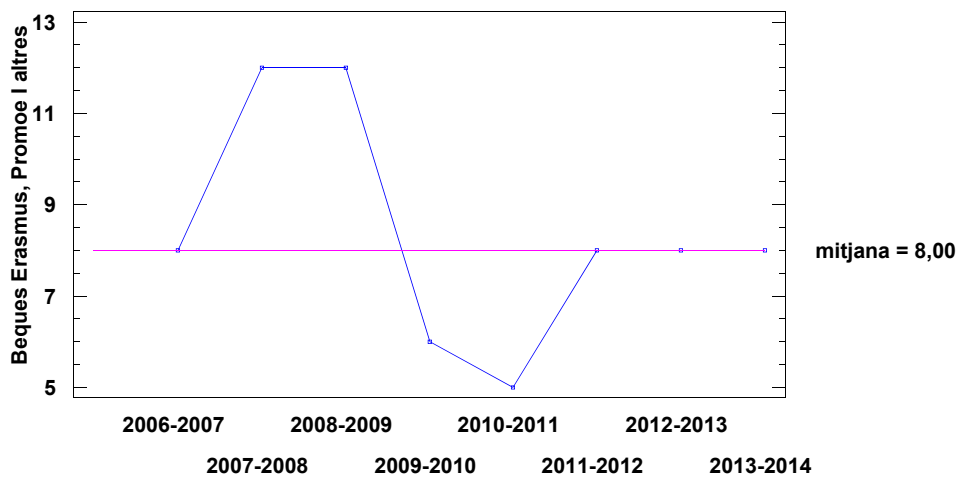
Alumnes

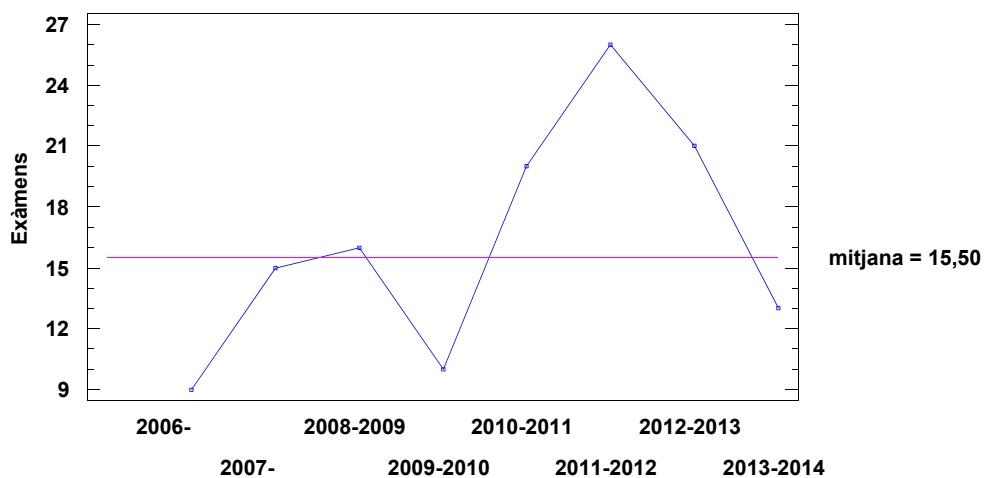
Alumnes

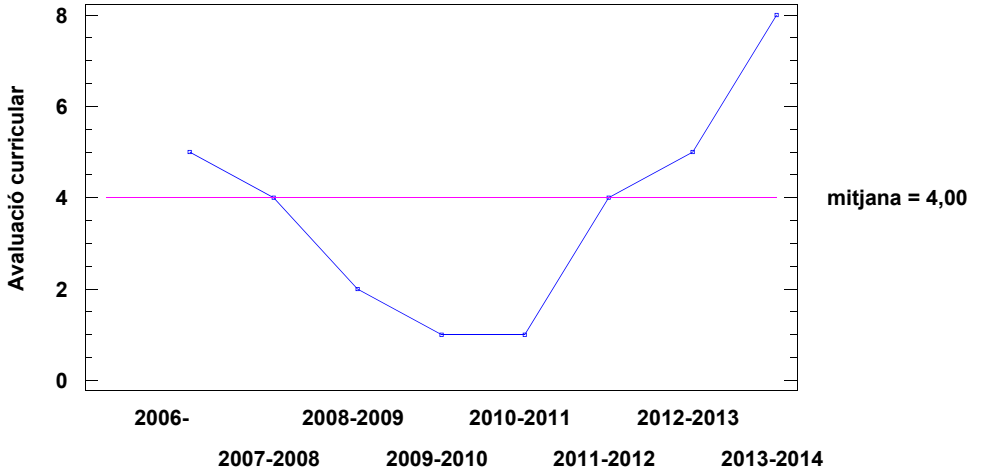
Alumnes

Alumnes

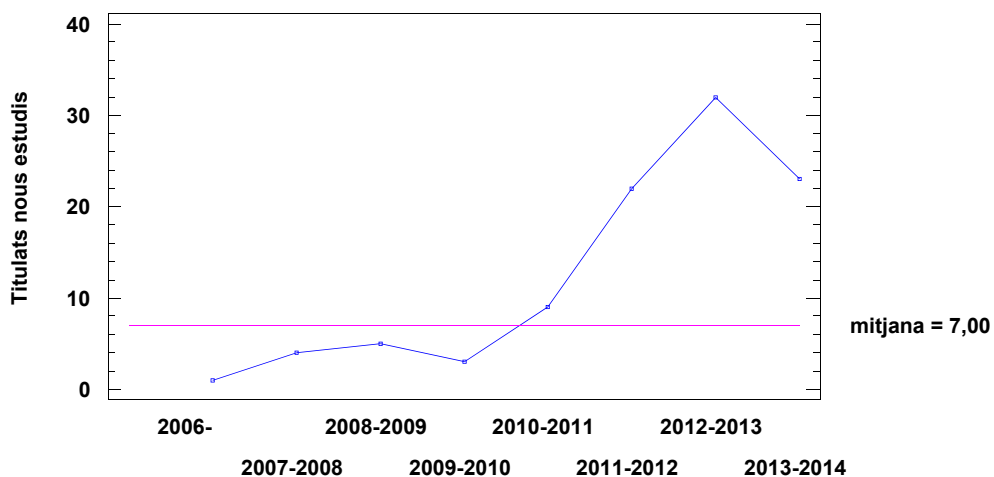
Alumnes

Alumnes

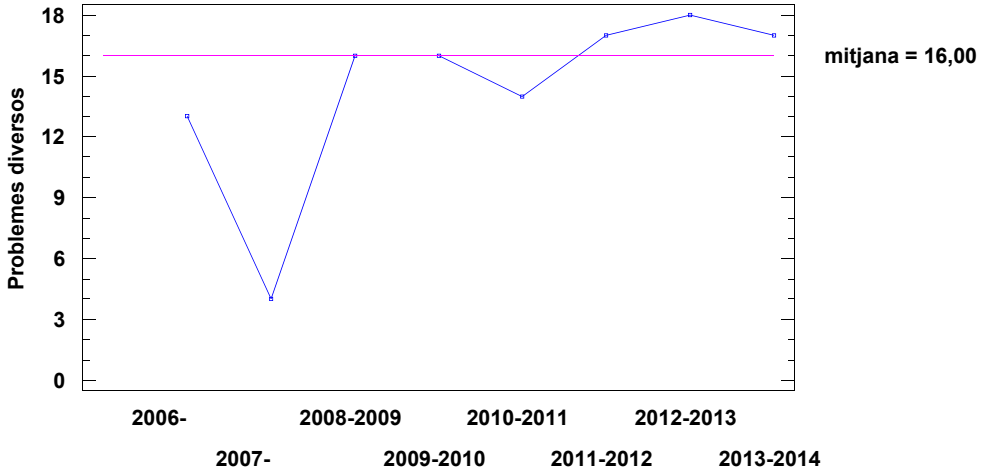
Alumnes que ja tenen una titulació

Personal d'Administració i Serveis

Personal docent i investigador

Bilingüisme

